ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ការគ្រប់គ្រងប្រាក់

(ឯកសារសម្រាប់គ្រូ)

បំណិនជីវិតសម្រាប់សិស្សមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ
គម្រោងកែលម្អអប់រំកម្រិតមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា

USAID
ជំនួយពីពលរដ្ឋអាមេរិក

អង្គការអប់រំពិភពលោក
WORLD EDUCATION

ឧបត្ថម្ភដោយ ទីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិកដើម្បីអភិវឌ្ឍអន្តរជាតិ
រៀបចំដោយ អង្គការអប់រំពិភពលោក សហការជាមួយអង្គការសកម្មភាពសម្រាប់បឋមសិក្សានៅកម្ពុជា

គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍសៀវភៅ
"ការគ្រប់គ្រងប្រាក់"

គណៈកម្មការនិពន្ធ និងរៀបរៀង

១. លោកស្រី អេលិន ជោច (Eileen St. George)

២. លោក ចាន់ ណារិន

៣. លោក សៅ ប៊ុនធឿន

គណៈកម្មការកែសម្រួល

១. លោក ឈុំ វណ្ណធន

២. លោកស្រី មុំ មេត

៣. លោក ប៉ុល សុរិទ្ធ

គណៈកម្មការពិនិត្យ

១. លោក ព្រំ វិបុល

២. លោក មាស ជុតិមា

៣. លោក ហួត នរៈ

ឧបត្ថម្ភថវិកាដោយ ទីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិចដើម្បីអភិវឌ្ឍអន្តរជាតិ (USAID)

រៀបចំដោយ អង្គការអប់រំពិភពលោក

សហការជាមួយ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

មាតិកា

អារម្ភកថា.. ០១
ការណែនាំអនុវត្ត.. ០២
មេរៀនទី ១: តើខ្ញុំប្រើប្រាស់ប្រាក់យ៉ាងដូចម្តេច?... ០៣
មេរៀនទី ២: តើខ្ញុំបានប្រាក់មកដោយរបៀបណា?.. ១០
មេរៀនទី ៣: គោលបំណង តម្លៃ និងអាទិភាព ១៦
មេរៀនទី ៤: ទម្លាប់នៃការចំណាយប្រាក់ ២២
មេរៀនទី ៥: ការបង្កើតសៀវភៅកត់ត្រាការចំណាយប្រចាំថ្ងៃ.................................... ២៦
មេរៀនទី ៦: ថវិកាផ្ទាល់ខ្លួន ៣១
មេរៀនទី ៧: ការពិនិត្យថវិកាផ្ទាល់ខ្លួន........... .... ៣៩
មេរៀនទី ៨: ការរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យគោលសម្រាប់ការធ្វើជំនួញ ៤៣
មេរៀនទី ៩: តារាងលំហូរសាច់ប្រាក់សម្រាប់ការធ្វើជំនួញ ៤៩
មេរៀនទី ១០: ការស្វែងយល់ពីការអនុវត្តរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យ ៥៩
មេរៀនទី ១១: ការកំណត់តម្លៃទំនិញ ៦៣
មេរៀនទី ១២: ការស្វែងយល់ពីបញ្ហាកំណត់តម្លៃ ៦៨
មេរៀនទី ១៣: ការធ្វើជំនួញ និង ថវិកាផ្ទាល់ខ្លួន ៧១
ខ្លឹមសារសង្ខេបឯកសារណែនាំសម្រាប់គ្រូ ៨០

អារម្ភកថា

ឯកសារស្តីអំពី ” **ការគ្រប់គ្រងប្រាក់** ” មានបំណងជួយអ្នករៀនឱ្យទទួលបានចំណេះដឹង បំណិន និង បទពិសោធន៍ក្នុងផ្នែកបំណិនជីវិតងាយៗទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងប្រាក់។ ប្រាក់មានតួនាទីសំខាន់ក្នុងសង្គម និង ក្នុងផ្ទះរបស់យើង។ ការរៀនពីរបៀបគ្រប់គ្រងប្រាក់តាំងពីនៅវ័យក្មេង ហើយការផ្សារភ្ជាប់ការគ្រប់គ្រងប្រាក់ ទៅនឹងតម្រូវការទៅតាមអាទិភាព និង គោលបំណងដែលនឹងជួយមនុស្សវ័យក្មេងឱ្យចៀសផុតពីរណ្តៅគ្រោះថ្នាក់ ដែលបណ្តាលមកពីភាពខ្វះការយល់ដឹងក្នុងការធ្វើជំនួញ ឬការលក់ដូរ។ យើងសង្ឃឹមថា យុវជនបច្ចុប្បន្នអាចមាន ការគិតដោយមានផែនការ និងមានគោលបំណងក្នុងការគ្រប់គ្រងប្រាក់ដែលគេមានដូចជាៈ ការឱ្យតម្លៃលើការ ធ្វើផែនការ ការរៀបចំថវិកា និងការធ្វើតាមគោលការណ៍សំខាន់ៗដើម្បីធ្វើឱ្យមុខជំនួញនោះក្លាយជាឱកាសក្នុង ការអភិវឌ្ឍ។

ការណែនាំអនុវត្ត

☑ ការរៀបចំរបស់គ្រូមុនការបង្រៀន

គ្រូត្រូវអានកិច្ចតែងការបង្រៀនប្រចាំថ្ងៃជាមុន មុននឹងទៅបង្រៀន ដើម្បីធានាថាសម្ភារៈបង្រៀនដែលត្រូវការ ត្រូវបានផលិត ឬ បានទទួលដែលខ្លួនអាចប្រើវាក្នុងសកម្មភាពបង្រៀន និង រៀនដោយស្ទាត់ជំនាញ និងមានប្រសិទ្ធភាព។

🕑 រយៈពេលបង្រៀន

មេរៀននីមួយៗត្រូវបង្រៀនក្នុងរយៈពេល ២ម៉ោងសិក្សា (១០០ នាទី)។

📖 សម្ភារៈ

សម្ភារៈដែលត្រូវការ មានសរសេរនៅក្នុងមេរៀននីមួយៗ។ គ្រូគួរពិនិត្យមើលមេរៀន មុននឹងទៅបង្រៀន ដើម្បីធានាថាសម្ភារៈដែលចាំបាច់ទាំងអស់មានសព្វគ្រប់ហើយ។ សៀវភៅសិស្សមានសារៈសំខាន់សម្រាប់សិស្ស។ ខ្លឹមសារនៅក្នុងសៀវភៅសិស្សមានសំណួរពិភាក្សា និង សកម្មភាពដែលទាក់ទងនឹងការបង្រៀន។

☼ លទ្ធផលសិក្សារំពឹងទុក

នៅក្នុងមេរៀននីមួយៗមានសរសេរអំពីលទ្ធផលសិក្សារំពឹងទុក។ លទ្ធផលសិក្សាដែលបង្ហាញនៅក្នុងឯកសារនេះគឺដើម្បីជួយគ្រូឱ្យយល់អំពីវត្ថុបំណងសំខាន់ៗសម្រាប់មេរៀននីមួយៗ និងដើម្បីឱ្យគ្រូប្រមើលគិតដល់សកម្មភាពសិក្សាដែលគ្រូត្រូវដឹកនាំក្នុងពេលបង្រៀន។ ប្រសិនបើគ្រូចងចាំលទ្ធផលសិក្សានោះ គ្រូនឹងអាចវាយតម្លៃបានថា មេរៀនដែលខ្លួនបង្រៀនបានសម្រេច ឬមិនសម្រេចវត្ថុបំណង។

មេរៀនទី ១ : តើខ្ញុំប្រើប្រាស់ប្រាក់យ៉ាងដូចម្តេច?

រយៈពេលបង្រៀន ២ ម៉ោង (១០០នាទី)

☑ ការរៀបចំរបស់គ្រូមុនពេលបង្រៀន

- ពិនិត្យមេរៀនដោយហ្មត់ចត់
- ពិនិត្យខ្លឹមសារក្នុងសៀវភៅសិស្ស ដើម្បីចង់ដឹងថាពីខ្លឹមសារ
- សរសេរកម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន

សម្ភារៈ

- ឯកសារណែនាំសម្រាប់គ្រូ
- សៀវភៅសិស្ស
- ដីស
- ផ្ទាំងក្រដាសធំ និងប៊ិចហ្វឺត
- បាល់ទន់ (សម្រាប់បោះពីសិស្សម្នាក់ទៅសិស្សម្នាក់)
- កម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន

☼ លទ្ធផលសិក្សារំពឹងទុក

ពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សនឹងអាច :

- កំណត់ការចំណាយប្រាក់នៅក្នុងជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ
- កំណត់វត្ថុដែលគ្រួសារត្រូវចំណាយប្រាក់ទិញ
- កំណត់វត្ថុដែលគ្រួសារត្រូវសន្សំប្រាក់សម្រាប់ទិញ
- យល់ច្បាស់លាស់ពីប្រភេទនៃការចំណាយផ្សេងៗ
- យល់ច្បាស់លាស់ពីអ្វីដែលជា "**ចំណង់**" និង អ្វីដែលជា "**តម្រូវការ**"។

លំនាំនៃការបង្រៀន

សកម្មភាពទី១ : ការចាប់ផ្តើមបង្ហាញគំនិតខ្ញុំ និងប្រាក់	: **១០ នាទី**

១. គ្រូសួរទៅសិស្សក្នុងថ្នាក់ទាំងអស់

✋ តើយើងធ្វើអ្វីខ្លះជាមួយនឹងប្រាក់? (➢(ចម្លើយរំពឹងទុក : ចំណាយ សន្សំ ឱ្យគេខ្ចី ខ្ចីគេ)។

២. ឱ្យសិស្សម្នាក់ៗទុកឱកាស ៥ នាទី សរសេរ

- ឈ្មោះវត្ថុ ៣ យ៉ាងដែលខ្លួនគេចង់បានដោយមិនត្រូវការចំណាយប្រាក់ ។
- ឈ្មោះ វត្ថុ ៣ យ៉ាងដែលខ្លួនគេចង់បានដោយត្រូវការចំណាយប្រាក់ ។

៣. គ្រូឱ្យសិស្សប្រាប់ឈ្មោះវត្ថុដែលពួកគេបានសរសេរ ។

៤. គ្រូបង្ហាញគោលបំណងមេរៀនសម្រាប់ថ្ងៃនេះ ។

ថ្ងៃនេះ យើងនិយាយអំពីតួនាទីរបស់ប្រាក់នៅក្នុងជីវភាពរស់នៅរបស់យើង ។ "តើយើងត្រូវការប្រាក់ដើម្បីអ្វី? តើយើងត្រូវចំណាយប្រាក់យ៉ាងដូចម្ដេច និង ហេតុអ្វីបានជាយើងត្រូវសន្សំប្រាក់" ។ នៅពេលខ្លះជុំវិញខ្លួនយើងត្រូវការប្រើប្រាស់ប្រាក់ ប៉ុន្តែកន្លែងខ្លះអ្វីៗជាច្រើនដែលជាទីចាប់អារម្មណ៍ និង គួរឱ្យចូលចិត្តដែលកើតឡើងដោយមិនចាំបាច់ត្រូវការប្រាក់ ។

សកម្មភាពទី២: ការចំណាយប្រាក់ និងការសន្សំប្រាក់	: ២០ នាទី

១. គ្រូចែកសិស្សជាក្រុមតូចដែលមានគ្នា៥-៦នាក់ ។

២. គ្រូពន្យល់

ថ្ងៃនេះយើងនឹងពិភាក្សាគ្នាអំពីការចំណាយប្រាក់ និងការសន្សំប្រាក់ ។ នៅពេលណាយើងនិយាយពី "**ការចំណាយប្រាក់** " នោះយើងនិយាយអំពីផលិតផល និងសេវាកម្មដែលយើងត្រូវចំណាយប្រាក់ ។ នៅពេលយើងនិយាយពី "**ការសន្សំប្រាក់**" នោះយើងនិយាយផ្ដោតជាពិសេសទៅលើប្រាក់ដែលបានពីការ លក់ផលិតផល និងសេវាកម្មដែលយើងចង់រក្សាទុកសម្រាប់តម្រូវការប្រើប្រាស់ពេលអនាគត ។" **ការសន្សំប្រាក់** "នៅពេលនេះមិនសំដៅពីប្រាក់ដែលបានមកពីការតថ្លៃទំនិញ ឬ ការទិញទំនិញបានថោក នោះទេ ។

៣. ត្រូវឱ្យក្រុមតូច សរសេរចម្លើយចំពោះសំណួរខាងក្រោម :

- តើគ្រួសាររបស់អ្នកចំណាយប្រាក់ទៅលើអ្វីខ្លះ?
- តើគ្រួសាររបស់អ្នកសន្សំប្រាក់សម្រាប់ធ្វើអ្វីខ្លះ?(ចូរចងចាំថា យើងកំពុងតែពិភាក្សាគ្នាពី " **ការសន្សំប្រាក់** " សម្រាប់ការចំណាយពេលដែលយើងត្រូវការនៅពេលអនាគត) ។

៤. គ្រូឱ្យក្រុមសិស្សធ្វើបញ្ជីឈ្មោះវត្ថុដែលគ្រួសារទូទៅចំណាយប្រាក់សម្រាប់ទិញ និង បញ្ជីឈ្មោះវត្ថុដែលគ្រួសារសន្សំប្រាក់សម្រាប់ទិញ ។

សកម្មភាពទី៣ : ចំណាយថេរ	⏲:១០ នាទី

១. នៅពេលធ្វើបញ្ជីឈ្មោះវត្ថុទាំងនោះចប់ហើយ គ្រូសួរសិស្សថា :

- តើការចំណាយណាខ្លះដែលគ្រួសាររបស់អ្នកមាន (ក)ចំណាយជារៀងរាល់ខែ (ខ)ដឹងច្បាស់ពីចំនួនប្រាក់ដែលត្រូវចំណាយប្រចាំខែ
  - ចម្លើយរំពឹងទុក : ឈ្នួលផ្ទះ ថ្លៃឈ្នួលបង្រៀន ឬ ថ្លៃសាលា ការធានារ៉ាប់រង បង់ប្រាក់កម្ចី ។ល ។)

២. គ្រូឱ្យសិស្សផ្តល់ចម្លើយ ហើយគ្រូសរសេរចម្លើយទាំងនោះលើក្តារខៀន ។

៣. ក្រោយពីសរសេររួច គ្រូពន្យល់ដូចខាងក្រោម :

- ទាំងនេះ គឺហៅថា "**ចំណាយថេរ**"
- យើងអាចដឹងបានថាការចំណាយនេះវាកើតមានជារៀងរាល់ខែ
- ការចំណាយទាំងនេះងាយស្រួលនឹងធ្វើផែនការថវិកាចំណាយ ពីព្រោះយើងដឹងពីមុខចំណាយ និងចំនួនថវិកាដែលត្រូវចំណាយជារៀងរាល់ខែ ។

សកម្មភាពទី៤ : ចំណាយប្រែប្រួល	⏲: ១០ នាទី

១. គ្រូបន្តការពិភាក្សា

- (ក) តើ ការចំណាយណាខ្លះដែលគ្រួសាររបស់អ្នកដឹងថាត្រូវការរៀងរាល់ខែ (ខ) ការចំណាយណាខ្លះដែលគ្រួសារអ្នកមិនដឹងពិតប្រាកដពីចំនួនទឹកប្រាក់ដែលត្រូវចំណាយក្នុងខែនីមួយៗ?
  ចម្លើយរំពឹងទុក : ក. ម្ហូបអាហារ ការធ្វើដំណើរ ថ្លៃភ្លើង ថ្លៃទឹក និងសម្លៀកបំពាក់ ។
  ខ. ព្យាបាលជំងឺ ចូលរួមបុណ្យផ្សេងៗ. . .

២. ក្រោយពីស្រង់បញ្ជីឈ្មោះមុខចំណាយនេះ ហើយគ្រូពន្យល់ដូចខាងក្រោម :

- យើងអាចដឹងថាការចំណាយទាំងនេះកើតមានជារៀងរាល់ខែ ប៉ុន្តែជា "**ចំណាយប្រែប្រួល**" (ទឹកប្រាក់ចំណាយអាចខុសគ្នា ពីមួយខែទៅមួយខែ) ។
- ពិតមែនតែយើងដឹងថាវាកើតឡើងរាល់ខែ តែយើងមិនអាចព្យាករណ៍ពីការចំណាយពិតប្រាកដដូចចំណាយថេរនោះទេ ។
- តម្លៃប្រែប្រួលបែបនេះ ធ្វើឱ្យមានការលំបាកក្នុងការគ្រោងថវិកាសម្រាប់ការចំណាយ ព្រោះយើងពុំ

ដឹងត្រូវចំណាយប៉ុន្មាន ។

- ក្នុងករណីបែបនេះ យើងគួរគិតថា តើយើងអាចមានប្រាក់ប៉ុន្មាន ដើម្បីកម្រិតការចំណាយរបស់យើងឱ្យស្របតាមថវិកានោះ ។

៣. គ្រូសួរ : តើមានមុខចំណាយណាដែលនៅសេសសល់ក្នុងបញ្ជី ហើយមិនស្របនឹងប្រភេទចំណាយទាំងនោះ ។ ឱ្យសិស្សគូសរង្វង់លើមុខចំណាយនោះ ។

សកម្មភាពទី៥ : ការចំណាយមិនបានគ្រោងទុក	⌚: ១០ នាទី

១. គ្រូពន្យល់សិស្សថានៅពេលណាខ្លះ យើងត្រូវចំណាយប្រាក់ ដោយមិនបានដឹងខ្លួនជាមុន ។

- តើក្នុងបញ្ជីមានប្រភេទ "**ការចំណាយមិនបានគ្រោងទុក**" ដែរឬទេ? ចូរសរសេរឈ្មោះមុខចំណាយទាំងនោះ ។
- ចូរប្រាប់ឈ្មោះមុខចំណាយដែលមិនបានគ្រោងទុកមួយចំនួនទៀត? (ចម្លើយរំពឹងទុក : ការចំណាយបន្ទាន់លើជំងឺ ធ្លាក់ស្រុតដំបូលផ្ទះ គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ (ជួលជុលម៉ូតូ និង ព្យាបាលរបួស ។ល ។)

២. គ្រូពន្យល់

ទាំងអស់នេះគឺជាការចំណាយដែលមិនបានគ្រោងទុក ។ យើងមិនអាចដឹងពីហេតុការណ៍ ហើយយើងក៏មានការលំបាកក្នុងការគ្រោងថវិកាផងដែរ ដូច្នេះយើងត្រូវសន្សំប្រាក់ខ្លះ ដើម្បីទុកចំណាយទៅលើអ្វីដែលកើតឡើងភ្លាមៗដោយមិនបានគ្រោងទុក ។

សកម្មភាពទី ៦ : ការចំណាយលើវត្ថុប្រណិត	⌚: ១០ នាទី

១. គ្រូពន្យល់

មានការចំណាយមួយបែបទៀត ហៅថា "**ការចំណាយលើវត្ថុប្រណិត**" ។ ការចំណាយបែបនេះគឺសំដៅទៅលើវត្ថុដែលយើងចង់បាន ប៉ុន្តែមិនមែនជាវត្ថុដែលត្រូវការចាំបាច់នោះទេ ។

២. **ការពិភាក្សា**

- តើក្នុងបញ្ជីរបស់យើង មានប្រភេទ "**ការចំណាយលើវត្ថុប្រណិត**" អ្វីខ្លះ?
- តើអ្នកអាចរកចំណាយបែបនេះថែមទៀតបានឬទេ?
  - ចម្លើយរំពឹងទុក : សំលៀកបំពាក់ថ្មី ស្ករគ្រាប់ ការ៉េម សកម្មភាពកំសាន្តសប្បាយផ្សេងៗ គ្រឿងអលង្ការ. . . ។

៣. **គ្រូពន្យល់**

សម្រាប់ការចំណាយបែបប្រណិត យើងអាចគ្រោងថវិកាមួយចំនួនរៀងរាល់ខែ។ យើងអាចសន្សំប្រាក់ក្នុងរយៈពេលយូរ។ ការចំណាយលើវត្ថុប្រណិតគួរតែពិចារណាឱ្យបានហ្មត់ចត់ ប៉ុន្តែជាទូទៅយើងច្រើនតែចំណាយដោយមិនបានគិតគូរច្រើន។

សកម្មភាពទី ៧ : ការសន្សំប្រាក់	⏲: ១០ នាទី

១. គ្រូឱ្យក្រុមសិស្សពិភាក្សាគ្នាហើយឆ្លើយនឹងសំណួរខាងក្រោម :

- នៅក្នុងគ្រួសារ តើគេសន្សំប្រាក់ដើម្បីអ្វី? (គ្រូ និងសិស្សបង្កើតបញ្ជីចម្លើយរួមគ្នា)។
- នៅក្នុងគ្រួសារ តើគេត្រូវធ្វើអ្វីខ្លះ ដើម្បីសន្សំប្រាក់?
  - ➢ចម្លើយរំពឹងទុក : យកចិត្តទុកដាក់ទៅលើចំនួនប្រាក់ដែលត្រូវចំណាយ ការគ្រោងថវិកាចំណាយ កម្រិតនៃការចំណាយដែលប្រែប្រួល កម្រិតនៃការចំណាយលើភាពប្រណិត ។ល។
- ចូរពិនិត្យមើលប្រភេទចំណាយទាំង៤ (ចំណាយថេរ ចំណាយប្រែប្រួល ចំណាយដែលមិនបានគ្រោងទុក ចំណាយលើវត្ថុប្រណិត)?
- តើការចំណាយណាខ្លះ ដែលពិបាកធ្វើចំណាត់ថ្នាក់? ហេតុអ្វី?
  - ➢ ចម្លើយរំពឹងទុក: វត្ថុខ្លះអាចស្ថិតនៅក្នុងចំណាត់ថ្នាក់ចំណាយផ្សេងៗ ព្រោះវាអាស្រ័យទៅតាមស្ថានភាព។

    ឧទាហរណ៍ :

    ១. ស្បែកជើងអាចស្ថិតក្នុងការចំណាយប្រែប្រួលតែវាក៏អាចជាការចំណាយលើវត្ថុប្រណិតផងដែរ ព្រោះប្រសិនបើអ្នកនោះមានស្បែកជើងច្រើនគូរួចហើយតែនៅចង់ទិញស្បែកជើង ដែលថ្លៃហួសពីថវិកាដែលមាន។

    ២. ម៉ូតូអាចស្ថិតក្នុងការចំណាយប្រែប្រួល ព្រោះយើងត្រូវការមធ្យោបាយធ្វើដំណើរ។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើយើងទិញម៉ូតូថ្មីហើយទំនើប នោះវាអាចជាការចំណាយលើវត្ថុប្រណិតទៅវិញ។ ម៉ូតូក៏អាចស្ថិតក្នុងការចំណាយថេរផងដែរ បើយើងដឹងចំនួនទឹកប្រាក់ដែលត្រូវបង់ជាទៀងទាត់ប្រចាំខែនោះ។

សកម្មភាពទី ៨: និយមន័យនៃពាក្យ "ចំណង់" និង"តម្រូវការ"	⏲: ១០ នាទី

១. គ្រូលើកឧទាហរណ៍៦ ដើម្បីឱ្យសិស្សបញ្ជាក់ថាវត្ថុនោះវាជា "**ចំណង់**" ឬ ជា "**តម្រូវការ**"។ នៅពេលដែលសិស្សមានយោបល់ខុសៗគ្នា គ្រូដឹកនាំការពិភាក្សាលើអ្វីដែលពួកគេបានគិត ព្រោះថាវាអាចមានចម្លើយច្រើនដែលត្រឹមត្រូវ។

- ម្ហូបអាហារពេលព្រឹក អាហារថ្ងៃត្រង់ ឬអាហារពេលល្ងាច (ចម្លើយ : ជាតម្រូវការ)
- បាល់សម្រាប់លេងពេលសម្រាក (ចម្លើយ : ជាចំណង់)
- ស្បែកជើងសម្រាប់ពាក់ទៅសាលា (ចម្លើយ : ជាតម្រូវការ)
- ស្បែកជើងសម្រាប់ពាក់ទៅចូលរួមពិធីអាពាហ៍ពិពាហ៍ (ចម្លើយ : ជាចំណង់)
- ការទិញនំនៅក្រៅសាលា (ចម្លើយ : ជាចំណង់)
- សៀវភៅសរសេរ និងប៊ិចសម្រាប់រៀន (ចម្លើយ : ជាតម្រូវការ)

២. គ្រូសួរសំណួរទៅក្រុមសិស្ស: តើ "**ចំណង់**" និង "**តម្រូវការ**" ខុសគ្នាដូចម្តេច?

- ចម្លើយរំពឹងទុក :
  - **តម្រូវការ** គឺអ្វីដែលយើងត្រូវការដើម្បីរស់ មានសុខភាពល្អ និង លទ្ធភាពផ្សេងៗដូចជា មានទីកន្លែងរស់នៅ មានអាហារសម្រាប់បរិភោគ សម្លៀកបំពាក់ដែលជួយការពារយើងទប់ទល់នឹងអាកាសធាតុ និង ការងារដើម្បីឱ្យមានចំណូល ។ល។
  - **ចំណង់** គឺអ្វីដែលយើងចង់បាន ប៉ុន្តែពុំមែនអ្វីដែលជាការចាំបាច់ខានមិនបាននោះទេ មានន័យថាយើងអាចរស់បានដោយគ្មានវា។

សកម្មភាពទី ៩ : ល្បែងបោះបាល់ឆ្លើយសំណួរស្តីពី "ចំណង់" និង" តម្រូវការ"	⏱: ១០ នាទី

១-គ្រូពន្យល់ពីរបៀបលេងល្បែងបោះបាល់ឆ្លើយសំណួរ ប្រើបាល់ដែលទន់ (បាល់ធ្វើពីក្រដាស ឬ កំណាត់សំពត់)

- ខ្ញុំនឹងបោះបាល់ឱ្យអ្នកណាម្នាក់ចាប់
- នៅពេលបោះបាល់ទៅ ខ្ញុំនឹងស្រែកថា "**ចំណង់**" ឬ មួយស្រែកថា "**តម្រូវការ**"
- អ្នកដែលចាប់បាល់បានត្រូវកំណត់រកវត្ថុអ្វីមួយឱ្យត្រូវទៅនឹងពាក្យដែលខ្ញុំបានស្រែកថា "**ចំណង** ឬ **តម្រូវការ**" ពេលឆ្លើយរួចហើយ អ្នកត្រូវបោះបាល់បន្តទៅមនុស្សម្នាក់ផ្សេងទៀតតាមវិធីដូចគ្នា
- អ្នកត្រូវបន្តរកឧទាហរណ៍ដែលស្ថិតក្នុងប្រភេទដដែល លុះត្រាតែខ្ញុំស្រែកប្តូរទៅ ប្រភេទផ្សេង
- អ្នកត្រូវបោះបាល់ពីមនុស្សម្នាក់ទៅមនុស្សម្នាក់ដែលឈរជារង្វង់ ដោយព្យាយាមធ្វើឱ្យបានគ្រប់គ្នាៗ
- ប្រសិនបើមានការមិនឯកភាពលើឧទាហរណ៍របស់សិស្សណាម្នាក់ គេអាចបោះបាល់ត្រឡប់ទៅសិស្សនោះវិញ។

២- បន្ទាប់ពីផ្តល់ការណែនាំរួចមក គ្រូចាប់ផ្តើមបោះបាល់។

មេរៀនទី២ ៖ តើខ្ញុំបានប្រាក់មកដោយរបៀបណា?

រយៈពេលបង្រៀន ២ ម៉ោង

ការរៀបចំរបស់គ្រូមុនពេលបង្រៀន ៖

- ពិនិត្យមេរៀនដោយហ្មត់ចត់
- ពិនិត្យខ្លឹមសារក្នុងសៀវភៅសិស្ស ដើម្បីដឹងពីព័ត៌មាន និង សំណួរ
- សរសេរសំណួរករណីសិក្សានៅលើក្តារខៀន ឬ នៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ
- សរសេរកម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន

សម្ភារៈ

- ឯកសារណែនាំសម្រាប់គ្រូ
- សៀវភៅសិស្ស
- សម្ភារៈបង្រៀនដែលបានរៀបចំដូចខាងលើ
- ដីស
- កម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន

លទ្ធផលសិក្សារំពឹងទុក

ពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សនឹងអាច ៖

- កំណត់វត្ថុផ្ទាល់ខ្លួនមួយដែលជា "**ចំណង់**" និង "**តម្រូវការ**" ដែលអ្នកចំណាយប្រាក់
- កំណត់វិធីដែលពួកគេអាចរកប្រាក់បាន
- បង្ហាញពីភាពខុសគ្នារវាងទម្លាប់នៃការចំណាយ និងការសន្សំ
- កំណត់វិធីដែលធ្វើឱ្យក្លាយជាអ្នកសន្សំប្រាក់ប្រសើរជាងមុន ។

លំនាំនៃការបង្រៀន

សកម្មភាពទី ១ : ចំណង់ និង តម្រូវការរបស់ខ្ញុំ	⌚: ១៥ នាទី

១. និយាយ : កាលមេរៀនមុនយើងបានសិក្សាពីវត្ថុដែលជា "**ចំណង់**" និង "**តម្រូវការ**" ។

✋ គ្រូឱ្យសិស្សលើកឧទាហរណ៍ ២ ឬ ៣ មកបញ្ជាក់ ។

២. គ្រូពន្យល់

ជួនកាលវាមានការច្រឡំគ្នា ឬ ច្របូកច្របល់គ្នាមិនដឹងថាមួយណាជាតម្រូវការមួយណាជាចំណង់ ។

៣. គ្រូនិយាយថាពេលខ្លះមុខចំណាយហាក់ដូចជាសេចក្តីត្រូវការ តែវាជាការចំណាយបែបចំណង់ទៅវិញ ។

ឧទាហរណ៍ : ម្ហូបអាហារជាតម្រូវការ

៤. គ្រូឱ្យសិស្ស លើកឧទាហរណ៍ដែលមានលំនាំដូចឧទាហរណ៍ខាងលើ ដែលជាតម្រូវការឱ្យក្លាយទៅជាការចំណាយបែបជាចំណង់វិញ ។

➢ ឧទាហរណ៍ : ម្តាយខ្ញុំបានធ្វើម្ហូបអាហារថ្ងៃត្រង់យ៉ាងឆ្ងាញ់ ប៉ុន្តែខ្ញុំបានចេញក្រៅទៅញុំាការ៉េមជាមួយមិត្តភក្តិ ។

៥. ឱ្យសិស្សផ្តល់ឧទាហរណ៍ពាក្តីពីការចំណាយដែលជាតម្រូវការ ។

✋ បន្ទាប់មកឱ្យសិស្សប្តូរឧទាហរណ៍ទាំងនោះឱ្យទៅជាប្រភេទចំណាយបែបចំណង់វិញ ឬទទួលស្គាល់ថាវាពិតជាប្រភេទតម្រូវការពិតប្រាកដ ។

➢ ឧទាហរណ៍បញ្ជាក់ពីការចំណាយបែបតម្រូវការយ៉ាងពិតប្រាកដ

- ថ្នាំពេទ្យសម្រាប់បងប្រុសខ្ញុំ ដែលមានជំងឺគ្រុនចាញ់
- ថ្លៃឈ្នួលផ្ទះ
- អាហារូបត្ថម្ភប្រចាំថ្ងៃ
- ទឹកផឹក (ទឹកសុទ្ធ ដើម្បីសុវត្ថិភាពដល់សុខភាព)

➢ ឧទាហរណ៍ការចំណាយដែលជាតម្រូវការដែលអាចប្តូរទៅជាចំណង់ :

- អាហារជាតម្រូវការ តែ ការ៉េម សម្រាប់ពេលរសៀលវាចំណង់ ។
- កាត់សក់ជាតម្រូវការ តែការធ្វើម៉ូតសក់គឺជាចំណង់ ។
- សៀវភៅនិងប៊ិចជាតម្រូវការ តែសៀវភៅនិងប៊ិចដែលថ្លៃៗ គឺជាចំណង់ ។

- កាតទូរស័ព្ទជាតម្រូវការសម្រាប់អ្នកធ្វើទំនាក់ទំនងការងារឬអ្នកជំនួញ តែសម្រាប់សិស្សដែលគ្រាន់តែប្រើសម្រាប់ទាក់ទងមិត្តភក្តិ នោះវាជាចំណង់។

៦. **គ្រូពន្យល់**

នៅពេលយើងនិយាយពីតម្រូវការ និងចំណង់នោះ។ បើយើងពុំបានគិតឱ្យល់អិតយើងអាចប្តូរពីអ្វីដែលជាតម្រូវការទៅជាចំណង់ដោយចៃដន្យមិនខាន។

៥. ទុកឱកាសឱ្យសិស្ស១០នាទីធ្វើបញ្ជីផ្ទាល់ខ្លួនអំពីមុខចំណាយបែប"**តម្រូវការ**"ឱ្យបានយ៉ាងតិចបី និងមុខចំណាយបែប "**ចំណង់**" ឱ្យបានយ៉ាងតិច៣ ដោយបញ្ជាក់មូលហេតុសម្រាប់ឧទាហរណ៍នីមួយៗ។

៦. គ្រូឱ្យសិស្សលើកឧទាហរណ៍មួយចំនួន និងពន្យល់ឧទាហរណ៍ទាំងនោះ។

៧. សិស្សអាចសួរសំណួរទៅគ្រូ ប្រសិនបើឧទាហរណ៍ដែលលើកមកមិនច្បាស់។

សកម្មភាពទី ២: ការចាប់ផ្តើមបង្ហាញគំនិតអំពីខ្លួនខ្ញុំ និង ប្រាក់ ⌚: **១៥ នាទី**

១. គ្រូបង្ហាញប្រធានបទ និង គោលបំណងនៃមេរៀន :

នៅក្នុងសង្គម ប្រាក់ជួយឱ្យយើងបានអ្វីៗដែលយើងត្រូវការ។ សមាជិកគ្រួសារជាច្រើននាក់ បានជួយរកប្រាក់ចូលផ្ទះ។ យើងពិភាក្សាគ្នាពីវិធីរកប្រាក់ ឬ ទទួលបានប្រាក់ចំណូល និងទម្លាប់ក្នុងការរក្សាទុកប្រាក់។

២. គ្រូទុកឱកាស ៣ នាទី ឱ្យសិស្សម្នាក់ៗសរសេរចម្លើយ :

- តើអ្នករកប្រាក់ចំណូល ឬ ទទួលប្រាក់ចំណូលដោយវិធីណា?
- ចូរបង្ហាញវិធី ២ យ៉ាង ដែលអ្នកអាចគិតថាអ្នកអាចរកប្រាក់ចំណូលបាន។
- ប្រាប់ឈ្មោះវត្ថុ ៣ ឬ ៥ ប្រភេទ ដែលអ្នកត្រូវចំណាយប្រាក់ទិញ។
- ប្រាប់ឈ្មោះវត្ថុ ៣ ឬ ៥ ប្រភេទ ដែលអ្នកត្រូវសន្សំប្រាក់សម្រាប់ទិញ។

៣. គ្រូឱ្យសិស្សស្ម័គ្រចិត្តផ្តល់ចម្លើយ។

៤. សំណួរនីមួយៗ គ្រូព្យាយាមរកចម្លើយដែលមានការឯកភាពពីរបៀបរកប្រាក់ សម្រាប់ចំណាយ និងប្រាក់សន្សំសម្រាប់ទិញ។

សកម្មភាពទី ៣ :ករណីសិក្សាស្តីពីទម្លាប់នៃការប្រើប្រាស់ប្រាក់	⏲: ២៥ នាទី

១-គ្រូឱ្យសិស្សអានករណីសិក្សា

គ្រួសារមួយមានកូនស្រីម្នាក់ស្រស់ស្អាត។ សម្រស់របស់នាងទាក់ទាញបុរសៗជាច្រើន។ បុរសបីនាក់បានចូលមកដើម្បីសុំស្តីដណ្តឹងនាង។ ក្រុមគ្រួសារបានជួបជុំពិភាក្សាពីរឿងនេះដើម្បីជួយនាង ក្នុងការធ្វើការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសបុរសម្នាក់ធ្វើជាគូគ្រង។ ពេលពិភាក្សាគ្នាគេទទួលបានព័ត៌មានថា បុរសទាំងបីនាក់សុទ្ធតែជាអ្នកមានទ្រព្យសម្បត្តិ ម្នាក់ៗមានដល់ទៅ ៥ ម៉ឺនដុល្លារស្មើៗគ្នា។ ពួកគាត់បានប្រាក់មកដោយរបៀបខុសៗគ្នា។

- o បុរសទី ១ ជាកូនរស់នៅក្នុងគ្រួសារមធ្យម ហើយជាមនុស្សមានបទពិសោធន៍ក្នុងការលេងល្បែងស៊ីសង។ បុរសនេះពុំមានការងារធ្វើពេញម៉ោង ឬពុំមានប្រាថ្នាចង់ធ្វើការពេញម៉ោងទេ ព្រោះគេនិយាយថាគេអាចមានជីវភាពធូរធារដោយសារការលេងល្បែងស៊ីសង (មានទេពកោលស្យ)។ គេប្រាប់ក្រុមគ្រួសារគេថាល្បែងស៊ីសងគឺជាអាជីពរបស់គេ ហើយគេមានឈ្មោះល្បីថាជាអ្នកជំនាញខាងលេងល្បែងស៊ីសង។
- o បុរសទី ២ ជាកូនក្នុងគ្រួសារក្រីក្រ ប៉ុន្តែគេមានទេពកោសល្យខាងជំនួញ។ គេខិតខំធ្វើការងារ។ គេបានធ្វើការ និង សន្សំប្រាក់ ហើយដាក់ទុនរកស៊ីទៀតផង ឥឡូវនេះគេក្លាយជាអ្នកធ្វើជំនួញដ៏មានជោគជ័យម្នាក់ ដោយបើកហាងលក់ និងជួសជុលកុំព្យូទ័រ។ គាត់ជាមនុស្សដែលប្រឹងប្រែងធ្វើការ ព្រមទាំងជាមនុស្សស្មោះត្រង់ និងមានទស្សនៈវិស័យសម្រាប់អនាគត។
- o បុរសទី ៣ ជាកូនកសិករដែលមានដីធ្លីច្រើន។ គេមានសំណាងដោយបានរកឃើញវត្ថុមានតម្លៃនៅក្នុងស្រែរបស់គេ។ គេបានលក់វត្ថុនោះបានប្រាក់យ៉ាងច្រើន។ គេសន្សំប្រាក់នេះ ព្រោះគេដឹងថាថ្ងៃណាមួយគេនឹងរៀបការហើយមានទ្រព្យសម្បត្តិ។ គាត់ជាអ្នកដែលប្រកាន់វិន័យ ហើយពូកែទុកដាក់ប្រាក់។ គេចាត់ទុកខ្លួនគេថាជាអ្នកមានសំណាង ដោយបានរកឃើញកំណប់លាភ។

២-គ្រូឱ្យសិស្សក្រុមធំពិភាក្សាករណីសិក្សានេះ

- តើបុរសទាំងបីនៅក្នុងរឿននេះសន្សំប្រាក់បានប៉ុន្មាន?
- តើបុរសទាំងបីខុសគ្នាដូចម្តេចខ្លះ?
- តើបុរសទាំងបី ចំណាយប្រាក់របស់គេដូចម្តេច?
- តើបុរសណាមួយមានផែនការសន្សំប្រាក់ល្អជាងគេ? ហេតុអ្វី?
- តើបុរសមួយណា ដែលអ្នកគិតថាមានភាពឈ្លាសវៃក្នុងការប្រើប្រាស់ប្រាក់ជាងគេ? ហេតុអ្វី?
- តើបុរសណាមួយ ដែលអ្នកគិតថានាងគួររៀបការជាមួយ?

៣-គ្រូពន្យល់

ថ្វីត្បិតតែបុរសទាំងអស់មានប្រាក់ចំនួនស្មើគ្នា ប៉ុន្តែម្នាក់ៗបង្ហាញនូវឥរិយាបថក្នុងការប្រើប្រាស់ខុសៗគ្នា។ បុរសទី១ជាអ្នកលេងល្បែងដូចនេះប្រាក់របស់គាត់ដកចេញ និងដាក់ចូលយ៉ាងងាយក្នុងអាជីពរបស់គាត់។ ប្រាក់សន្សំរបស់គាត់ភាគច្រើនទៅលើការលេងល្បែង ហើយប្រាក់នោះអាចនឹងអស់បើគាត់ចាញ់ល្បែង ព្រោះគាត់គ្មានមុខរបរផ្សេងទៀតឡើយ។

បុរសទី២ ជាអ្នកជំនួញ ដែលចាត់ទុកប្រាក់ថាជាទុនចាំបាច់សម្រាប់ការរកស៊ី។ ប្រាក់របស់គាត់ប្រើជាទុន(ដើម្បីចំណាយ) សម្រាប់ធ្វើឱ្យមុខជំនួញរបស់គាត់រីកចំរើន។ នៅពេលដែលប្រាក់សន្សំរបស់គាត់បានយកទៅវិនិយោគហើយបានចំណេញ ពេលនោះប្រាក់ក៏កើនឡើង ជាហេតុធ្វើឱ្យគាត់មានការសម្រេចចិត្តទៅលើមុខជំនួញកាន់តែប្រយ័ត្នប្រយែង។ ជំនួញរបស់គាត់រីកចម្រើនជាបន្តធ្វើឱ្យគាត់មានទ្រព្យធនកាន់តែច្រើន។

បុរសទី ៣ ជាកសិករ។ គាត់ជាអ្នកសន្សំប្រាក់ដ៏ល្អម្នាក់ ប៉ុន្តែប្រាក់សន្សំរបស់គាត់រក្សាទុកធ្វើជាទ្រព្យដែលបង្ហាញឱ្យឃើញថាគាត់ជាអ្នកមានប្រាក់ប៉ុណ្ណោះ ព្រោះគាត់មិនចំណាយប្រាក់នោះទេ។ ប្រាក់របស់គាត់មិនរីកចម្រើនទេព្រោះគាត់មិនបានយកទៅទិញដីពង្រីកមុខរបរនោះទេ ។ ប្រាក់នេះវាគ្រាន់តែបង្ហាញ ថាគាត់ជាអ្នកមានប្រាក់ប៉ុណ្ណោះ។ នេះបញ្ជាក់ថាគាត់ជាមនុស្សម្នាក់មាន "ទម្លាប់សន្សំប្រាក់បានល្អ" ប៉ុន្តែគាត់មិនមែនជាមនុស្សដែលឆ្លាតក្នុងការប្រើប្រាស់ប្រាក់នោះឡើយ។

ដូចនេះយើងអាចនិយាយបានថាបុរសទាំងនេះមានទម្លាប់ចំណាយ និង សន្សំប្រាក់ខុសៗគ្នា។ បុរសម្នាក់ៗសុទ្ធតែសន្សំប្រាក់ ប៉ុន្តែពួកគេជាអ្នកសន្សំប្រាក់ និង ជាអ្នកចំណាយប្រាក់តាមបែបខុសៗគ្នា។

សកម្មភាពទី ៤ : ទម្លាប់ក្នុងការប្រើប្រាស់ប្រាក់របស់អ្នក 🕑: **៣៥ នាទី**

១. គ្រូទុកឱកាសឱ្យសិស្ស ២ ឬ ៣ នាទី សរសេរចម្លើយសំណួរខាងក្រោមនៅក្នុង សៀវភៅកត់ត្រា :

- តើទម្លាប់ប្រើប្រាស់ប្រាក់ប្រភេទណាខ្លះដែលអ្នកចង់កែលំអ?
- ចូរពន្យល់ថាហេតុអ្វីបានជាអ្នកចូលចិត្តទម្លាប់បែបនេះ។

២. គ្រូឱ្យក្រុមសិស្សពិភាក្សាពីចម្លើយរបស់ពួកគេ។

សកម្មភាពទី ៥ : ការពិភាក្សាអំពីការចំណាយប្រាក់ និង ការសន្សំប្រាក់	⏲: ១០ នាទី

១. គ្រូសួរសិស្ស

- ចូរសរសេរ "ទម្លាប់ក្នុងការប្រើប្រាស់ប្រាក់" ដែលល្អ ។
- ចូរសរសេរពីលក្ខណសម្បត្តិនៃអ្នកចំណាយប្រាក់ និងអ្នកសន្សំប្រាក់ដែលឈ្លាសវៃ ។
- ចូរសរសេរពីលក្ខណសម្បត្តិនៃអ្នកចំណាយប្រាក់ និងអ្នកសន្សំប្រាក់ដែលមិនឈ្លាសវៃ ។

មេរៀនទី៣ : គោលបំណង តម្លៃ និងអាទិភាព

🕑 **រយៈពេលបង្រៀន** ២ ម៉ោង

☑ **ការរៀបចំរបស់គ្រូមុនពេលបង្រៀន**

- ពិនិត្យមើលមេរៀនដោយហ្មត់ចត់
- ពិនិត្យមើលខ្លឹមសារក្នុងសៀវភៅសិស្ស ដើម្បីដឹងពីព័ត៌មាន និង សំណួរ
- សរសេរសំណួរនៅក្នុងសកម្មភាពទី៤នៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ
- សរសេរកម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន

📖 **សម្ភារៈ**

- ឯកសារណែនាំសម្រាប់គ្រូ
- សៀវភៅសិស្ស
- សម្ភារៈបង្រៀនដែលបានរៀបចំដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ
- វត្ថុដែលអាចព្យួរលើផ្ទាំងក្រដាសបាន
- ដីស
- កម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន

☼ **លទ្ធផលសិក្សារំពឹងទុក**

ពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សនឹងអាច :

- បង្ហាញពីភាពខុសគ្នារវាងគោលបំណងរយៈពេលខ្លី រយៈពេលមធ្យម និងរយៈពេលវែង
- កំណត់គោលបំណងផ្ទាល់ខ្លួន៦យ៉ាង ។

លំនាំនៃការបង្រៀន

សកម្មភាពទី ១: ករណីសិក្សារបស់តារា ដែលធ្វើជាអ្នកបម្រើ	🕑: **៣០ នាទី**

១. គ្រូបង្ហាញប្រធានបទ និងគោលបំណងមេរៀន

យើងមានផ្លូវជាច្រើនដែលដឹកនាំយើងឱ្យក្លាយទៅជាអ្វីមួយ និង ធ្វើអ្វីនៅពេលអនាគត ។ ទោះយ៉ាងនេះក្តី ប្រសិនបើយើងគ្រាន់តែបោះជំហានពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃដោយមិនបានគិតពីអនាគត នោះអនាគតរបស់យើង

ក៏មិនបានរៀបចំបានល្អប្រសើរដែរ ។ យើងត្រូវគិតពីអ្វីមួយដែលយើងចង់ធ្វើ ហើយបង្កើតគោលបំណង និងយុទ្ធវិធីដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចគោលបំណងនោះ បើពុំនោះទេយើងនឹងក្លាយជាមនុស្សអសកម្មក្នុងជីវិត ។

២. គ្រូអានករណីសិក្សាមួយអំពីការកំណត់គោលបំណងផ្ទាល់ខ្លួន (បុគ្គល) និង ការសម្រេចគោលបំណង ។ ប្រសិនបើសិស្សមានសៀវភៅគេអាចមើលព័ត៌មាននេះនៅក្នុងសៀវភៅរបស់គេ ហើយអានករណីសិក្សានោះ ។

តារា អ្នកបម្រើតាមភោជនីយដ្ឋាន

តារាធ្លាប់ជាអ្នកបម្រើនៅក្នុងភោជនីយដ្ឋានខ្មែរមួយ ដែលស្ថិតនៅជិតកន្លែងដែលគេរស់នៅ ។ នេះគឺជាមុខរបរដំបូងរបស់តារានៅពេលរៀនចប់មធ្យមសិក្សា ។ តារារៀនពីរបៀបធ្វើការងារពីប្រធានរបស់គេ និងអ្នករួមការងារ ។ គាត់យកចិត្តទុកដាក់នូវអ្វីដែលធ្វើឱ្យភ្ញៀវពេញចិត្ត និងអ្វីដែលធ្វើឱ្យភ្ញៀវមិនសប្បាយចិត្ត ។ តារាចង់ធ្វើការនៅភោជនីយដ្ឋានមួយដែលល្អជាងនេះ ហើយស្ថិតនៅតំបន់ទេសចរណ៍ ព្រោះបានប្រាក់កម្រៃនិងប្រាក់បន្ថែមច្រើនពីភ្ញៀវ ។ នៅពេលតារាទៅដាក់ពាក្យនៅភោជនីយដ្ឋានមួយ ក្នុងបណ្ដាភោជនីយដ្ឋានជាច្រើន ទើបគេដឹងថាខ្លួនគេនៅពុំទាន់បានទទួលការបណ្ដុះបណ្ដាលគ្រប់គ្រាន់ និងពុំទាន់មានបទពិសោធន៍ក្នុងសេវាទទួលភ្ញៀវ ហើយក៏ពុំទាន់មានជំនាញភាសាអង់គ្លេសតាមដែលគេត្រូវការប្រើនៅទីនោះដែរ ។

៣. គ្រូបញ្ឈប់ការអាន ហើយសួរសិស្សថា ឥឡូវនេះតើជម្រើសរបស់តារាជាអ្វី? (ចម្លើយ :អាស្រ័យទៅលើការយល់ឃើញរបស់សិស្ស)

៤- គ្រូបន្តអានករណីសិក្សា

ថ្ងៃនេះតារាមានការខកចិត្តជាខ្លាំង នៅពេលគេបង្ហាញមុខនៅភោជនីយដ្ឋានថ្មី ។ ភ្ញៀវដែលធ្លាប់មកទីនេះសួរតារាថា ហេតុអ្វីបានជាឯងស្រងូតស្រងាត់ម្ល៉េះ ។ តារាបានប្រាប់ពីរឿងរ៉ាវទាំងអស់ដល់ភ្ញៀវ ។ ភ្ញៀវនោះបានប្រាប់តារាកុំឱ្យអស់សង្ឃឹម ឯងពិតជាម្ចាស់ហាងឱ្យតម្លៃថ្លៃជាមិនខាន ប្រសិន បើឯងខិតខំធ្វើការឱ្យបានល្អនោះ ។ ភ្ញៀវបាននិយាយទៀតថា "ឯងត្រូវទៅ (១) ទទួលការបណ្ដុះបណ្ដាលពីបទពិសោធន៍ក្នុងសេវាទទួលភ្ញៀវ (២) រៀនភាសាអង់គ្លេស"

៥.គ្រូបញ្ឈប់ការអាន ហើយសួរសិស្ស

- តើអ្នកយល់ដូចម្តេចចំពោះស្ថានភាពរបស់តារា? (ចម្លើយ : អាស្រ័យទៅលើការយល់ឃើញរបស់សិស្ស)
- តើជំនាញទាំងនេះ តារាអាចមានលទ្ធភាពរកបានដែរឬទេ? (ចម្លើយ : អាស្រ័យទៅលើការយល់ឃើញរបស់សិស្ស)

៦. គ្រូបន្តអានករណីសិក្សាតទៅទៀត

នៅល្ងាចនោះតារាទៅផ្ទះ ហើយនិយាយជាមួយក្រុមគ្រួសារ ។ គេធ្វើការសម្រេចចិត្តដោយគិតរកវិធី ហើយក៏ចាប់ផ្តើមធ្វើផែនការ ។ គេត្រូវការការគាំទ្រពីក្រុមគ្រួសារដើម្បីជួយធ្វើឱ្យ សម្រេចផែនការរបស់គេ ។ បងប្រុសរបស់គេបាននិយាយថា គាត់មានមិត្តភក្តិម្នាក់ជាអ្នកគ្រប់គ្រងភោជនីយដ្ឋានមួយតែវាមិនល្អដូចជាភោជនីយដ្ឋានដែលឯងបានទៅសម្ភាសនោះទេ ប៉ុន្តែកន្លែងនោះវាទាមទារអ្នកមានជំនាញល្អជាងនៅហាងដែលតារាកំពុងធ្វើបច្ចុប្បន្ន ។ បងរបស់តារាបានទូរស័ព្ទទៅមិត្តគាត់ ។ ប៉ុន្តែមិត្តគាត់និយាយថា នៅពេលនេះគាត់មិនទាន់ត្រូវការបុគ្គលិកថ្មីនៅឡើយទេ តែគាត់ឱ្យតារាត្រូវមកទីនោះ ២ ឬ ៣ ដង ក្នុងមួយសប្តាហ៍ ដើម្បីចូលរៀនក្នុងវគ្គបំប៉ន និងទទួលយកបទពិសោធន៍ការងារ ។ មិត្តរបស់គាត់អាចឱ្យតារាធ្វើការជាមួយបុគ្គលិកដែលមានសមត្ថភាពជាងគេ ដែលអាចឱ្យតារារៀនសូត្រពី របៀបធ្វើការងារពីបុគ្គលិកនោះ ។ តារាបានធ្វើការនៅហាងមិត្តរបស់បងគាត់ ទោះជាមិនបានទទួលប្រាក់ខែក៏ដោយ ។

តារានៅមានបញ្ហាភាសាអង់គ្លេស ។ គេសម្រេចចិត្តសន្សំប្រាក់មួយចំនួន ដោយត្រូវផ្លាស់ប្តូរទម្លាប់នៃការចំណាយ ។ គេត្រូវការប្រាក់១៥០ដុល្លាសម្រាប់បង់ថ្លៃវគ្គសិក្សាភាសាអង់គ្លេសក្នុងរយៈពេល៦ខែ នៅមជ្ឈមណ្ឌលភាសាអង់គ្លេសដែលនៅក្បែរនោះ ។ ដូច្នេះ គេត្រូវបង់២៥ដុល្លារ ក្នុងមួយខែ ។ ចាប់តាំងពីតារាធ្វើការស្ម័គ្រចិត្តនៅហាងថ្មីមួយរយៈមក គេពុំបានចំណាយប្រាក់ទៅលើការកំសាន្តសប្បាយ គេអាចសន្សំប្រាក់បាន ព្រោះតារាគិតថាបើគេមិនចំណាយប្រាក់សម្រាប់អាហារសម្រន់ជារៀងរាល់ថ្ងៃ ជិះកង់ទៅធ្វើការដោយមិនជិះម៉ូតូឌុប ទៅណាមកណាឈប់ទិញខោអាវថ្មី ព្រោះខោអាវថ្មីទាំងនេះមិនមែនជាតម្រូវការពិតប្រាកដ ព្រមទាំងរើផ្ទះទៅនៅជាមួយក្រុមគ្រួសារ ឈប់ជួលបន្ទប់ស្នាក់នៅជាមួយមិត្តភក្តិ នោះគេអាចសន្សំបានគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់បង់ថ្លៃរៀនភាសាអង់គ្លេសរយៈពេល៦ខែ ដើម្បីអភិវឌ្ឍជំនាញភាសាអង់គ្លេសរបស់គេបន្ថែមទៀត ។

ប្រាំបីខែក្រោយមក តារាបានទៅដាក់ពាក្យជាថ្មីម្តងទៀតនៅភោជនីយដ្ឋានដែលមិនទទួលខ្លួនឱ្យធ្វើការ ។ ម្តងនេះអ្នកគ្រប់គ្រងមានការស្ងើចសរសើរ ដោយឃើញតារាមានការរីកចម្រើន ។ វគ្គបំប៉នរបស់តារាមិនទាន់ឆ្លើយតបទៅនឹងស្តង់ដារដែលភោជនីយដ្ឋាននោះចង់បាននៅឡើយទេ តែអ្នកគ្រប់គ្រងយល់ឃើញថាតារាជាមនុស្សមានឆន្ទៈចង់ធ្វើការ ។ ដូចនេះ អ្នកគ្រប់គ្រងបានឱ្យតារាធ្វើជា អ្នកយាមឡាន ប៉ុន្តែគាត់បានបញ្ជាក់ប្រាប់តារាថាបុគ្គលិកភាគច្រើនបានចាប់ផ្តើមការងារពីតួនាទីបែបនេះ ។ អ្នកគ្រប់គ្រងនោះនិយាយថា នេះមិនមែនជាតួនាទីដែលតារាចង់បាននោះទេ ប៉ុន្តែនេះជាការងារដែលខ្ញុំអាចផ្តល់ឱ្យបាន ។ តារាក៏យល់ព្រមទទួលការងារនោះ ។

ទោះជាយ៉ាងនេះក៏ដោយ ក៏តារាទទួលបានបទពិសោធន៍ និងចំណេះដឹងមួយចំនួនបន្ថែមទៀត ។ តារាកាន់តែមានភាពកក់ក្តៅជាមួយនឹងភ្ញៀវទេសចរ ហើយបានធ្វើទំនាក់ទំនងជាភាសាអង់គ្លេសទៀតផង ។ តារាខិតខំធ្វើការដោយយកចិត្តទុកដាក់ ។ ក្នុងរយៈពេល៦ខែក្រោយមក តារាត្រូវបានដំឡើងឋានៈជាអ្នករត់តុតាមចំណង់ និងដូចក្តីសង្ឃឹម ។

សកម្មភាពទី ២ : ការពិភាក្សាលើករណីសិក្សា	⏲: ៣០ នាទី

ការពិភាក្សា : បន្ទាប់មកគ្រូសួរសិស្ស

- តើតារាមានគោលបំណងដូចម្តេច?(➢ ចម្លើយ : ចង់ធ្វើជាអ្នកបម្រើក្នុងភោជនីយដ្ឋានដែលល្អនៅក្នុងតំបន់ទេសចរណ៍)
- តើតារាមានបញ្ហាអ្វី? (➢ចម្លើយ : តារាមិនបានទទួលការបំប៉ន មិនមានបទពិសោធន៍គ្រប់គ្រាន់ ហើយមិនចេះភាសាអង់គ្លេស)
- តើនរណាជួយតារា? ជួយដោយរបៀបណា? (➢ចម្លើយរំពឹងទុក : ភ្ញៀវនៅក្នុងហាង អ្នកគ្រប់គ្រងហាងដែលតារាបានដាក់ពាក្យ ក្រុមគ្រួសារតារា បងប្រុសតារា មិត្តរបស់បងប្រុសតារា និង បុគ្គលិករបស់គាត់)
- តើតារាដោះស្រាយបញ្ហាដោយរបៀបណា? (គ្រូបន្តសួររហូតសិស្សបញ្ចេញយោបល់អស់ លើកទឹកចិត្តសិស្ស ឱ្យរកចម្លើយថែមទៀត លើចំណុចដែលមិនទាន់បានលើក ។)

[➢ ចម្លើយរំពឹងទុក :

- o បង្កើតគោលបំណង
- o ធ្វើផែនការ
- o សន្សំប្រាក់
- o សួរព័ត៌មានពីអ្នកដទៃ
- o កាត់បន្ថយការចំណាយប្រាក់
- o មានឆន្ទៈធ្វើការងារស្ម័គ្រចិត្ត
- o មានឆន្ទៈក្នុងការបត់បែនក្នុងតួនាទីការងារដូចដែលគាត់បានយល់ព្រម]

☞ ប្រសិនបើអ្នកជាតារា តើអ្នកគិតដូចម្ដេច? (➢ចម្លើយ : អាស្រ័យទៅលើការយល់ឃើញរបស់សិស្ស)

☞ តើតារាបានបញ្ចប់គោលដៅសម្រាប់ជីវិតរបស់គាត់ហើយឬនៅ? (➢ចម្លើយ : នៅ។ ឥឡូវគាត់បានសម្រេចគោលដៅនេះ ប៉ុន្តែគាត់នឹងបង្កើតគោលដៅថ្មីមួយទៀតសម្រាប់ ក្ដីស្រមៃថ្មី និង សេចក្ដីប្រាថ្នាចង់បានរបស់គាត់ដែលគាត់មាន ហើយនឹងធ្វើផែនការសម្រាប់គោលដៅទាំងនេះ។

សកម្មភាពទី ៣: គោលដៅរបស់អ្នក	◷: ៣០ នាទី

១. តារាបង្កើតគោលបំណងមួយ ដែលជាសេចក្ដីប្រាថ្នាខ្ពស់ ហើយក៏ជាគោលដៅសម្រាប់អនាគតផងដែរ។ យើងអាចបង្កើតគោលដៅប្រចាំថ្ងៃ គោលដៅសម្រាប់សប្ដាហ៍ក្រោយ ខែក្រោយ និង ឆ្នាំក្រោយ។ គោលដៅទាំងនេះអាចទាក់ទងទៅនឹងមុខរបរ ការសិក្សា ទំនាក់ទំនងសង្គម អភិវឌ្ឍផ្ទាល់ខ្លួន និងផ្នែកផ្សេងៗ។ ឥឡូវនេះ យើងសាកល្បងបង្កើតគោលដៅមួយចំនួនសម្រាប់ខ្លួនយើង។

២. គ្រូឱ្យសិស្សសរសេរគោលដៅមួយចំនួនដែលគេគិតឃើញ :

[➢ ប្រភេទចម្លើយដែលអាចមាន :

- o ប្រឡងជាប់ ឬឡើងថ្នាក់
- o រៀនដេរប៉ាក់ ចាក់ម្ជុលទំពក់ ឬ ត្បាញ
- o រៀនដាំដំណាំឱ្យលូតលាស់ល្អ រហូតដល់បានផល
- o រៀនភាសាអង់គ្លេសឱ្យពូកែដើម្បីសន្ទនាជាមួយអ្នកស្ម័គ្រចិត្តនៅទីរួមខេត្តដែលជាជនបរទេស
- o លក់ដូរបន្តិចបន្តួចនៅផ្សារ
- o ទៅរៀនឱ្យទាន់ម៉ោង នៅសប្ដាហ៍ក្រោយ]

៣. គ្រូទុកពេល១០នាទី ឱ្យសិស្សសរសេរចំណុចដូចតទៅ :

☞ កំណត់គោលដៅរយៈពេលខ្លី (១-៤សប្ដាហ៍) ២ចំណុច

- កំណត់គោលដៅរយៈពេលមធ្យម (២-១១ខែ) ២ចំណុច
- កំណត់គោលដៅរយៈពេលវែង (១ឆ្នាំ ឬលើសពី១ឆ្នាំ) ២ចំណុច

៤. គ្រូឱ្យសិស្សសម្រេចចិត្ត ថាតើគោលដៅណាខ្លះដែលសំខាន់ជាងគេសម្រាប់ពួកគេ ដោយដាក់ពីលេខ១ដល់លេខ៦ (លេខ១ ជាគោលដៅសំខាន់ជាងគេ) ។

សកម្មភាពទី៤: ការធ្វើផែនការដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចគោលដៅ	⏲: ១០ នាទី

ការពិភាក្សា

គ្រូពន្យល់ប្រាប់សិស្សថា នៅមេរៀនក្រោយយើងនឹងពិនិត្យមើលឱ្យបានស៊ីជំរៅទៅលើគោលដៅ២ ជាអាទិភាពដំបូងដែលមាននៅក្នុងតារាង។ សម្រាប់កិច្ចការផ្ទះគ្រូឱ្យសិស្សគិត និង សរសេរចម្លើយសម្រាប់សំណួរដែលមានដូចខាងក្រោមនៅក្នុងសៀវភៅកត់ត្រា (អាចមើលព័ត៌មាននេះនៅក្នុងសៀវភៅ) ។

- តើយើងត្រូវមានការគាំទ្រ ឬ សញ្ញាប័ត្រអ្វីខ្លះ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅនេះ?
- តើយើងអាចធ្វើអ្វីខ្លះ ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចគោលដៅនេះ?
- តើធនធានអ្វីខ្លះដែលយើងត្រូវការដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចគោលដៅនេះ?
- តើយើងអាចកំណត់វិធីមួយចំនួនដែលអាចសន្សំប្រាក់ ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចគោលដៅនេះបានឬទេ?
- តើយើងត្រូវដើរតាមជំហានអ្វីខ្លះទៀត ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចគោលដៅនេះ?
- តើអ្នកណាអាចជួយផ្តល់ព័ត៌មានឱ្យយើង ឬជួយយើងក្នុងការធ្វើផែនការដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចគោលដៅនេះ?
- តើមានចំណុចអ្វីខ្លះដែលយើងអាចរៀនសូត្រពីតារា ដើម្បីពង្រឹងផែនការនេះ?

កិច្ចការផ្ទះ

- សិស្សត្រូវឆ្លើយសំណួរដែលមាននៅក្នុងសៀវភៅរបស់គេសម្រាប់គោលដៅ២ ដែលជាអាទិភាពដំបូងក្នុងចំណោមគោលដៅទាំង ៦ ដែលគេបានសរសេរ ។

មេរៀនទី ៤ : ទម្លាប់នៃការចំណាយប្រាក់

រយៈពេលបង្រៀន ២ ម៉ោង

☑ ការរៀបចំរបស់គ្រូមុនពេលបង្រៀន

- អាន និងពិនិត្យមើលមេរៀនដោយហ្មត់ចត់
- ពិនិត្យមើលខ្លឹមសារក្នុងសៀវភៅសិស្ស ដើម្បីដឹងពីព័ត៌មាន និង សំណួរ
- សរសេរលក្ខណៈនៃការសម្ដែងតួលើក្រដាស សម្រាប់សកម្មភាពទី២
- សរសេរកម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន។

សម្ភារៈ

- ឯកសារណែនាំសម្រាប់គ្រូ
- សៀវភៅសិស្ស
- សម្ភារៈបង្រៀនដែលបានរៀបចំខាងលើ
- ដីស
- ផ្ទាំងក្រដាសធំដែលរៀបចំ និងរបស់ដែលអាចព្យួរផ្ទាំងក្រដាសបាន
- កម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន។

☼ លទ្ធផលសិក្សារំពឹងទុក

ពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សនឹងអាច :

- កត់ត្រាពីតម្រូវការ និង ជំហានក្នុងការធ្វើឱ្យសម្រេចគោលដៅខាងលើ
- បង្ហាញលក្ខណសម្បត្តិនៃទម្លាប់ចំណាយប្រាក់ដែលឈ្លាសវៃ មិនឈ្លាសវៃ (ល្អ និងមិនល្អ) ដល់អ្នកណាម្នាក់ដែលចង់សន្សំប្រាក់។

លំនាំនៃការបង្រៀន

សកម្មភាពទី ១: ការធ្វើផែនការតាមដានដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចគោលដៅ	⏲: ៣០ នាទី

១. គ្រូលើកឧទាហរណ៍ពីគោលដៅមួយបង្ហាញដល់សិស្ស
- គ្រូឱ្យសិស្សម្នាក់ផ្ដល់ឧទាហរណ៍ពីគោលដៅមួយ
- គ្រូឱ្យសិស្សចូលរួមផ្ដល់ចម្លើយចំពោះ សំណួរខាងក្រោម :
  - o តើយើងត្រូវមានការគាំទ្រ ឬ សញ្ញាប័ត្រអ្វីខ្លះ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅនេះ?
  - o តើយើងអាចធ្វើអ្វីខ្លះ ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចគោលដៅនេះ?
  - o តើធនធានអ្វីខ្លះដែលយើងត្រូវការដើម្បីសម្រេចគោលដៅនេះ?
  - o តើយើងអាចកំណត់វិធីមួយចំនួនដែលអាចសន្សំប្រាក់ ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចគោលដៅនេះបានឬទេ?
  - o តើយើងត្រូវដើរតាមជំហានអ្វីខ្លះទៀត ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចគោលដៅនេះ?
  - o តើអ្នកណាអាចជួយផ្ដល់ព័ត៌មានឱ្យយើង ឬជួយយើងក្នុងការធ្វើផែនការដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចគោលដៅនេះ?
  - o តើមានចំណុចអ្វីខ្លះដែលយើងអាចរៀនសូត្រពីតារា ដើម្បីពង្រឹងផែនការនេះ?

២. គ្រូឱ្យសិស្សផ្ដល់ឧទាហរណ៍១ ដើម្បីធ្វើការពិភាក្សារួមគ្នា ។

៣. គ្រូឱ្យសិស្សធ្វើការជាដៃគូ ឬ ជាក្រុមតូចដែលមានគ្នា ៤ នាក់ ដើម្បីធ្វើការកែលំអចម្លើយសម្រាប់កិច្ចការរបស់គេ ។

៤. គ្រូប្រាប់សិស្សថាពួកគេអាចធ្វើកិច្ចការនេះនៅផ្ទះ ព្រោះលំហាត់នេះត្រូវពិនិត្យនៅសប្ដាហ៍ក្រោយ ។

សកម្មភាពទី ២ : ការសម្ដែងតួពីទម្លាប់នៃការចំណាយប្រាក់	⏲: ៥០ នាទី

១. គ្រូបង្ហាញពីប្រធានបទស្ដីពីការចំណាយប្រាក់ដែលនឹងត្រូវលើកមកពិភាក្សានៅថ្ងៃនេះ ។

យើងបានពិភាក្សាពីមុនមកហើយអំពីលក្ខណៈសម្គាល់របស់អ្នកចំណាយប្រាក់ និងអ្នកសន្សំប្រាក់ ។ យើងក៏បានពិភាក្សាផងដែរពីវត្ថុដែលជាចំណង់ និងតម្រូវការចាំបាច់ ព្រមទាំងគោលដៅមួយចំនួន ។ នៅថ្ងៃនេះ យើងនឹងចាប់ផ្ដើមពិភាក្សាពីមូលហេតុដែលប្រធានបទទាំងនេះមានទំនាក់ទំនងគ្នា ។

២. គ្រូបែងចែកសិស្សជា៤ក្រុម ហើយឱ្យសិស្សរៀបចំការសម្ដែងតួ ទៅតាមតម្រូវការដូចខាងក្រោម :

- គ្រូចែកក្រដាស ឱ្យក្រុមនីមួយៗដើម្បីកំណត់តួអង្គ និងស្ថានភាពសាច់រឿងទូទៅដែលក្រុមត្រូវសម្តែង។ ប្រសិនបើសិស្សមានសៀវភៅគេអាចមើលខ្លឹមសារទាំងនេះ នៅក្នុងសៀវភៅរបស់គេ។

ការសម្តែងតួទី១ : នៅពេលដើរតាមផ្លូវ វណ្ណៈរើសបានក្រដាសប្រាក់ ៥ ម៉ឺនរៀលមួយសន្លឹក។ គាត់សប្បាយចិត្តណាស់ ព្រោះគាត់កំពុងតែព្យាយាមសន្សំប្រាក់ដើម្បីទិញនាឡិកាដៃមួយ។ នៅពេលវណ្ណៈនិយាយប្រាប់សុផលពីសំណាងរបស់គាត់ ដែលរើសបានប្រាក់នេះ ធ្វើឱ្យមិត្តគាត់សើច។

ការសម្តែងតួទី ២ : ឆ្នាំនេះសីហាបានអានសៀវភៅច្រើន ។ គាត់គិតរកទិញវ៉ែនតាសម្រាប់ មើលអក្សរ ដើម្បីកុំឱ្យភ្នែកគាត់ឡើយហត់។ គាត់ឃើញហាងមួយមានលក់វ៉ែនតាដែលមានតម្លៃថោកជាងហាងដទៃ។ គាត់នៅឆ្ងល់អំពីគុណភាពរបស់វា តែគាត់គិតថាបើគាត់ទិញវាក្នុងតម្លៃថោកនោះ គាត់នឹងអាចសល់ប្រាក់ខ្លះ ដើម្បីទៅជួបមិត្តភក្តិនៅហាងកាហ្វេ។

ការសម្តែងតួទី៣ : រៀងរាល់ថ្ងៃ ពេលចេញពីសាលាមិត្តភក្តិសុធាតែងឃាត់សុធាមិនឱ្យទៅលេងបៀ។ សុធាបានសន្សំប្រាក់ដែលចំណេញពីការលក់នំប៉័ង និង កម្រៃដែលបានមកពីការធ្វើការងារផ្ទះឱ្យម្តាយមីង។ ប្រាក់ដែលគេសន្សំមិនទាន់បានគ្រប់ចំនួន សម្រាប់ទិញកង់ថ្មីដែលគេចង់បានឆាប់នេះឡើយ។ ដូចនេះគេក៏សម្រេចចិត្តលេងល្បែងជាមួយមិត្តភក្តិ។

ការសម្តែងតួទី៤ : ឪពុកមាស៊ីផុងមកលេងផ្ទះស៊ីផុង ហើយបានឱ្យប្រាក់គេ ២៥ ០០០រៀល។ ស៊ីផុង កំពុងគិតថាតើគេត្រូវយកប្រាក់នេះទៅទិញអ្វី។ គេព្យាយាមគិតពិចារណាពីជម្រើស ដែលគេត្រូវចំណាយប្រាក់។

- សិស្សរៀបចំការសម្តែងតួ ដើម្បីបង្ហាញពីការសម្រេចចិត្តទាក់ទងនឹងរបៀបចំណាយប្រាក់។
- គ្រូឱ្យសិស្សតាមក្រុមអានគោលការណ៍ណែនាំរបស់ខ្លួន បន្ទាប់មកបំបែកសិស្សជាពីរក្រុម។ (១) ក្រុមទី១សម្តែងបង្ហាញពីអាកប្បកិរិយាអវិជ្ជមាន (សម្រេចចិត្តធ្វើជាអ្នកចំណាយប្រាក់មិន ឈ្លាសវៃ ឬអ្នកចំណាយប្រាក់មិនត្រឹមត្រូវ) និង (២) ក្រុមទី២ បង្ហាញពីអាកប្បកិរិយាវិជ្ជមាន (អ្នកចំណាយប្រាក់ត្រឹមត្រូវឈ្លាសវៃ)។
- ការសម្តែងមិនឱ្យលើសពី ១០ នាទី

៣. គ្រូសួរសិស្ស

- ក្រោយពីបញ្ចប់ការបង្ហាញពីចំណុចវិជ្ជមាននិងអវិជ្ជមាន សិស្សទាំងអស់ត្រូវកំណត់លក្ខណសម្បត្តិចំណាយប្រាក់ដែលឈ្លាសវៃ និងមិនឈ្លាសវៃ ដោយពន្យល់ពីមូលហេតុ ។

សកម្មភាពទី ៣ : ការសម្គាល់ពីលក្ខណៈអ្នកចំណាយប្រាក់ដែលល្អ និងមិនល្អ	⏲: ២០ នាទី

- គ្រូទុកពេល៥នាទីឱ្យសិស្សសរសេរលក្ខណសម្បត្តិបីយ៉ាងរបស់អ្នកចំណាយប្រាក់ដែលល្អ ឬឈ្លាសវៃ និងលក្ខណសម្បត្តិបីយ៉ាងរបស់អ្នកចំណាយប្រាក់ដែលមិនល្អ ឬមិនឈ្លាសវៃ ។
- គ្រូឱ្យសិស្សចែករំលែកគំនិតរបស់ខ្លួន បង្កើតបញ្ជីស្តីពីលក្ខណសម្បត្តិសំខាន់ៗរបស់អ្នកចំណាយប្រាក់ និង អ្នកសន្សំប្រាក់ ។
- គ្រូទុកពេល ៥ នាទី ឱ្យសិស្សពិភាក្សាគ្នាជាដៃគូ ដើម្បីគិតពីស្ថានភាពដែលពួកគេធ្លាប់ចំណាយប្រាក់ដែលឈ្លាសវៃ ឬ ចំណាយប្រាក់ដែលមិនឈ្លាសវៃ ។
- គ្រូឱ្យដៃគូ ២ ឬ៣ ឡើងរាយការណ៍ ។

មេរៀនទី៥ : ការបង្កើតសៀវភៅកត់ត្រាការចំណាយប្រចាំថ្ងៃ

រយៈពេលបង្រៀន ២ ម៉ោង

ការរៀបចំរបស់គ្រូមុនពេលបង្រៀន

- អាន និងពិនិត្យមើលមេរៀនដោយហ្មត់ចត់
- ពិនិត្យមើលខ្លឹមសារក្នុងសៀវភៅសិស្ស ដើម្បីដឹងពីព័ត៌មាន និង សំណួរ
- សរសេរតារាងកំណត់ត្រាចំណាយលើផ្ទាំងក្រដាសធំ សម្រាប់សកម្មភាពទី៤
- សរសេរកម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន។

សម្ភារៈ

- ឯកសារណែនាំសម្រាប់គ្រូ
- សៀវភៅសិស្ស
- សម្ភារៈបង្រៀនដែលបានរៀបចំខាងលើ
- ផ្ទាំងក្រដាសធំ និងប៊ិចហ្វឺត
- កម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន

លទ្ធផលសិក្សារំពឹងទុក

ពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សនឹងអាច :

- ធ្វើសៀវភៅកត់ត្រាចំណាយប្រចាំថ្ងៃ ។

លំនាំនៃការបង្រៀន

សកម្មភាពទី ១: ការបង្ហាញពីការប្រើប្រាស់សៀវភៅកត់ត្រាការចំណាយប្រចាំថ្ងៃ	**: ១៥ នាទី**

១. គ្រូបង្ហាញពីប្រធានបទមេរៀន

- កាលពីមេរៀនមុន យើងបានពិភាក្សាគ្នាពីទម្លាប់នៃការចំណាយប្រាក់។ យើងក៏បានពិភាក្សាពីប្រភេទនៃអ្នកចំណាយប្រាក់ដែលយើងចង់រៀនសូត្រតាម។ ដូចនេះចូរផ្តល់ ឧទាហរណ៍ពីប្រភេទអ្នកចំណាយប្រាក់ដែលគេចង់រៀនសូត្រតាម?
- តើអ្នកចំណាយប្រាក់ដែលវៃឆ្លាតមានន័យដូចម្តេច?
- ចូរលើកឧទាហរណ៍ពីអ្នកចំណាយប្រាក់ដែលមិនវៃឆ្លាត?

ឯកសារសម្រាប់គ្រូ

- ដើម្បីធ្វើខ្លួនជាអ្នកចំណាយប្រាក់ដែលវៃឆ្លាត និង ក្លាយខ្លួនជាអ្នកសន្សំប្រាក់ដ៏ល្អ យើងត្រូវតែយកចិត្តទុកដាក់ដោយប្រុងប្រយ័ត្នពីរបៀបចំណាយប្រាក់ និង គិតឱ្យបានល្អិតល្អន់ពីវិធីចំណាយប្រាក់ ដោយយើងត្រូវប្រៀបធៀបការចំណាយប្រាក់សម្រាប់តម្រូវការ សម្រាប់ចំណង់ និង អ្វីជាគោលដៅនៃការចំណាយ ។

សកម្មភាពទី ២: កំណត់ត្រាចំណាយប្រចាំថ្ងៃ (ជំហានទី ១)	: **២៥ នាទី**

១. គ្រូបង្ហាញទម្រង់កំណត់ត្រាចំណាយប្រចាំថ្ងៃ ។ សិស្សចម្លងតារាងនេះចូលសៀវភៅ ។ តារាងខាងស្តាំបំពេញនៅពេលក្រោយ ។ (ប្រសិនបើសិស្សមានសៀវភៅគេអាចមើលខ្លឹមសារនៅក្នុងសៀវភៅ) ។

កាលបរិច្ឆេទ	**ប្រភេទទំនិញ**	**តម្លៃ**				
	ចំនួនសរុបប្រចាំសប្តាហ៍:	$				

២. គ្រូពន្យល់

- ចូរសង្កេតមើលតារាងនេះ ជួរទី(១) ប្រាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ នៃការទិញទំនិញ(ឬ ការចំណាយ)ជួរទី(២) ប្រាប់ពីមុខទំនិញដែលអ្នកបានទិញ (ការទិញទំនិញ ឬ ការប្រើសេវាកម្ម) និង ជួរទី(៣) ប្រាប់ពីតម្លៃទំនិញ ។
- ក្នុងតារាងនេះ ក្រៅពីមុខទំនិញ គួរតែបញ្ចូលថ្លៃសេវាផ្សេងៗផងដែរ ដូចជាថ្លៃម៉ូតូឌុបឬថ្លៃកាត់សក់
- នៅក្នុងកំណត់ត្រាចំណាយប្រចាំថ្ងៃ អ្នកត្រូវកត់ចូលនូវរាល់ការចំណាយនោះ ។

៣. គ្រូពន្យល់សិស្សពីរបៀបបំពេញតារាងកត់ត្រាការចំណាយប្រចាំថ្ងៃ ។

កាលបរិច្ឆេទ	ប្រភេទទំនិញ	តម្លៃ

៤. គ្រូចែកសិស្សជាក្រុមតូច ។ សិស្សតាមក្រុមចាប់ផ្ដើមអនុវត្តកត់ត្រាការចំណាយប្រចាំថ្ងៃរួមគ្នា ដោយឆ្លើយនឹង សំណួរដូចខាងក្រោម ។

- នៅអំឡុង២ ឬ ៣ សប្ដាហ៍ចុងក្រោយនេះ តើក្នុងមួយថ្ងៃៗអ្នកបានទិញ ឬ បានចំណាយអ្វីខ្លះ?
- ចូរអ្នកស្មានថ្ងៃដែលទិញ ឬ ចំណាយប្រាក់នោះ?
- តើទំនិញទាំងនោះតម្លៃប៉ុន្មាន?
- គ្រូពន្យល់ : ជាការប្រសើរណាស់ដែលយើងត្រូវធ្វើការប៉ាន់ស្មានទៅលើព័ត៌មានទាក់ទងនឹងការទិញទំនិញទាំងនេះ ។ការប៉ាន់ស្មាននេះវាមិនអាចត្រូវបាន ១០០% ទេ ។

៥. ក្រុមសិស្សបង្កើតការកត់ត្រាការចំណាយផ្ទាល់ខ្លួន ដែលគេអាចចងចាំបានកាលពី ២ ឬ ៣ សប្ដាហ៍មុន ដោយបំពេញក្នុងតារាង ។

សកម្មភាពទី ៣: កត់ត្រាការចំណាយប្រចាំថ្ងៃ (ជំហានទី ២)	⏱: **១៥ នាទី**

១. គ្រូឱ្យសិស្សដាក់ឈ្មោះក្នុងជួរពីរទៀត "**ចំណង់**" និង "**តម្រូវការ**"

កាលបរិច្ឆេទ	ប្រភេទទំនិញ	តម្លៃ	ចំណង់	តម្រូវការ

២. បន្ទាប់មក គ្រូឱ្យសិស្សពិនិត្យមើលតារាងរបស់ខ្លួន ហើយកំណត់ការចំណាយនីមួយៗ ថាតើវាជា "**ចំណង់**" ឬ "**តម្រូវការ**" ដោយដាក់សញ្ញាខ្វែង “X” ។

៣. ក្រុមសិស្សកំណត់ការចំណាយព្រមទាំងបញ្ជាក់ហេតុផល ។

សកម្មភាពទី ៤: កត់ត្រាការចំណាយប្រចាំថ្ងៃ (ជំហានទី ៣) ⏲: **១៥ នាទី**

១-គ្រូឱ្យសិស្សដាក់ឈ្មោះលើជួរចុងក្រោយដែលមានពាក្យ " **គោលបំណង** " ។

កាលបរិច្ឆេទ	ប្រភេទទំនិញ	តម្លៃ	ចំណង់	តម្រូវការ	គោលបំណង

២. គ្រូឱ្យសិស្សពិនិត្យមើលទៅលើគោលបំណងរបស់ពួក ដោយបញ្ជាក់ពីជំហាន និង តម្រូវការដែលធ្វើឱ្យសម្រេចគោលបំណងនោះ ។

៣. ឱ្យសិស្សសរសេរនៅក្នុងជួរគោលបំណង

- "**ចាស / បាទ**" ប្រសិនបើការចំណាយនោះវាជួយគាំទ្រដល់ការធ្វើឱ្យសម្រេចគោលដៅដែលបានកំណត់ ។
- " **ទេ** " ប្រសិនបើការចំណាយនោះវាមិនជួយគាំទ្រដល់ការធ្វើឱ្យសម្រេចគោលដៅដែលបានកំណត់ ។

សកម្មភាពទី ៥: ការពិភាក្សាលើសៀវភៅកត់ត្រាការចំណាយប្រចាំថ្ងៃ ⏲: **៣០ នាទី**

១. សិស្សពិភាក្សាទម្លាប់នៃការចំណាយ និងធ្វើការសន្និដ្ឋានថា តើទម្លាប់ទាំងនេះទាក់ទងនឹង "ចំណង់" "តម្រូវការ" និង " គោលបំណង " ដូចម្តេចខ្លះ ។

➢ ចម្លើយរំពឹងទុក :

- o ពួកខ្ញុំចំណាយប្រាក់ច្រើនពេកទៅលើអ្វីដែលពួកខ្ញុំចង់បាន ទោះជាដឹងថាចំណាយនេះវាមិនគាំទ្រដល់ គោលបំណងរបស់ពួកខ្ញុំក៏ដោយ ។
- o ពួកខ្ញុំចំណាយប្រាក់ទៅលើអ្វីដែលជាតម្រូវការ ច្រើនជាងអ្វីដែលជាចំណង់ ប៉ុន្តែពុំបានចំណាយប្រាក់ទៅលើរបស់ដែលទាក់ទងទៅនឹងគោលបំណងរបស់ពួកខ្ញុំនោះឡើយ ។
- o ការចំណាយមួយចំនួនស្របគ្នាទៅនឹងគោលបំណងរបស់ពួកខ្ញុំ ព្រោះពួកខ្ញុំគិតថាការចំណាយប្រាក់នេះត្រឹមត្រូវ ។

២. ឱ្យសិស្សពិនិត្យក្នុងសៀវភៅកត់ត្រាការចំណាយប្រចាំថ្ងៃដែលគេបានអនុវត្តខាងលើ (១) តើអ្នកបានចំណាយប្រាក់មានលក្ខណៈកាន់តែឈ្លាសវៃ ឬ (២) អ្នកចំណាយប្រាក់មិនឈ្លាសវៃ ។ សិស្សអាចលើកដៃដើម្បីឆ្លើយសំណួរនេះ ។

៣. គ្រូទុកពេល៥-១០ នាទី ឱ្យសិស្សពិនិត្យមើលសៀវភៅកត់ត្រាការចំណាយប្រចាំថ្ងៃរបស់គេ ដោយ ខ្លួនឯង និង បំពេញកិច្ចការដូចខាងក្រោមៈ

- ដាក់ឈ្មោះតម្លៃទំនិញដែលអ្នកកំណត់ថាជាប្រភេទទំនិញ " ចំណាយថេរ " " ចំណាយប្រែប្រួល " " ចំណាយមិនបានគ្រោងទុក " ឬ " ការចំណាយលើវត្ថុប្រណិត " ។
- ដឹកនាំឱ្យមានការពិភាក្សាផ្លាស់ប្តូរយោបល់ដោយលើកជាឧទាហរណ៍ និង ពន្យល់ពីហេតុផល ។

៤. គ្រូសួរសិស្ស

- ចូរលើកឧទាហរណ៍ពី " ចំណាយថេរ" "ចំណាយប្រែប្រួល" "ចំណាយមិនបានគ្រោងទុក" និង "ចំណាយលើវត្ថុប្រណិត " ដែលមាននៅក្នុងសៀវភៅកត់ត្រាការចំណាយប្រចាំថ្ងៃរបស់អ្នកហើយ ពន្យល់ពីមូលហេតុដែលគេបានសម្រេចចិត្តដាក់ឈ្មោះបែបនេះ ។
- ចូលរួមចែករំលែកគំនិតជាមួយគ្នាពីព័ត៌មានដែលខុសគ្នាទាក់ទងនឹងការចំណាយកាលពីសប្តាហ៍មុន ។

កិច្ចការផ្ទះ

- រៀងរាល់ថ្ងៃនៃសប្តាហ៍ក្រោយ ចូរអ្នកធ្វើកំណត់ត្រាចំណាយប្រចាំថ្ងៃ ដោយកត់ត្រារាល់អ្វីដែលអ្នកបានចំណាយ ។
- ចូរអ្នកធ្វើចំណាត់ថ្នាក់បញ្ជាក់ប្រភេទនៃការចំណាយ ("**តម្រូវការ** " ឬ " **ចំណង់** ") ។
- ចូរអ្នកកត់ត្រាផងដែរ ពីការចំណាយដែលគាំទ្រដល់គោលដៅដែលគេបានកំណត់ ។

មេរៀនទី៦ : ថវិកាផ្ទាល់ខ្លួន

រយៈពេលបង្រៀន ២ ម៉ោង

☑ **ការរៀបចំរបស់គ្រូមុនពេលបង្រៀន**

- អាន និងពិនិត្យមើលមេរៀនដោយហ្មត់ចត់
- ពិនិត្យមើលខ្លឹមសារក្នុងសៀវភៅសិស្ស ដើម្បីដឹងពីព័ត៌មាន និងសំណួរ
- គូសតារាងលំហូរសាច់ប្រាក់នៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ សម្រាប់សកម្មភាពទី ៣
- សរសេរកម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន។

សម្ភារៈ

- ឯកសារណែនាំសម្រាប់គ្រូ
- សៀវភៅសិស្ស
- សម្ភារៈបង្រៀនដែលបានរៀបចំខាងលើ
- ផ្ទាំងក្រដាសធំ និង ប៊ិចហ្វឺត
- កម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន។

☼ **លទ្ធផលសិក្សារំពឹងទុក**

ពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សនឹងអាច :

- វិភាគអាកប្បកិរិយាក្នុងការចំណាយ
- កំណត់ជម្រើសផ្សេងៗក្នុងការចំណាយ
- គ្រោងថវិកាប្រចាំសប្ដាហ៍បែបងាយៗ
- ពិនិត្យតាមដានការចំណាយ
- កំណត់តម្លៃ ឬសារប្រយោជន៍ នៃការគ្រោងថវិកា
- បង្ហាញពីថវិកាដែលអាចមានការប្រែប្រួលនៅពេលខ្លះ។

លំនាំនៃការបង្រៀន

សកម្មភាពទី ១: ការពិនិត្យការកត់ត្រាការចំណាយប្រចាំថ្ងៃ	**: ១៥ នាទី**

ឯកសារសម្រាប់គ្រូ

១. គ្រូសួរសិស្ស តើអ្នកណាមានចម្ងល់ ឬ បញ្ហា ឬ បទពិសោធន៍ដែលទាក់ទងនឹងសៀវភៅកំណត់ត្រាការចំណាយប្រចាំថ្ងៃដែលអ្នកបានរៀនពីសប្តាហ៍មុនដែរឬទេ?

២. គ្រូទុកពេល ៥នាទី ឱ្យសិស្ស ពិនិត្យមើលសៀវភៅកំណត់ត្រាការចំណាយប្រចាំថ្ងៃរបស់គេ និង ឆ្លើយសំណួរខាងក្រោម ៖

- តើអ្នកមានបំណងចង់ធ្វើអ្វីដែលប្លែកពីសប្តាហ៍មុនដែលទាក់ទងទៅនឹងការចំណាយប្រាក់ដែរឬទេ?

៣. គ្រូសួរសិស្ស

- ចូរលើកឧទាហរណ៍ពី "ចំណាយថេរ" "ចំណាយប្រែប្រួល" និង "ការចំណាយផ្សេងៗ" ដែលការចំណាយផ្សេងៗនេះស្ថិតក្នុង "ការចំណាយមិនបានគ្រោងទុក" ឬ "ការចំណាយលើវត្ថុប្រណិត" ដែល មានបញ្ជាក់នៅក្នុងសៀវភៅកំណត់ត្រាការចំណាយប្រចាំថ្ងៃរបស់អ្នក ព្រមទាំងប្រាប់ពីមូលហេតុផង (ហេតុអ្វីបានជាអ្នកដាក់ឈ្មោះបែបនេះ)។
  ចូរសរសេរព័ត៌មានទាំងនេះនៅលើក្តារខៀន ហើយរក្សា ទុកសម្រាប់ប្រើនៅសកម្មភាពទី ៣។
- ចែករំលែកដល់សិស្សទាំងអស់នូវអ្វីដែលគេមានបំណងចង់ធ្វើ ហើយប្លែកពីសប្តាហ៍មុនទាក់ទងនឹងការចំណាយប្រាក់។

៤. គ្រូពន្យល់

យើងតែងចំណាយប្រាក់យ៉ាងខ្ជះខ្ជាយដូចអ្វីដែលយើងគិតពេលនេះ ឬសព្វថ្ងៃនេះ។ ប្រសិនបើយើងឈប់ចំណាយប្រាក់ផ្តេសផ្តាស់ ហើយចាប់គិតពិចារណាពីតម្រូវការប្រាក់សម្រាប់ការប្រើប្រាស់យូរអង្វែង នោះយើងនឹងចាប់ផ្តើមពិនិត្យមើលការចំណាយរបស់យើងតាមវិធីផ្សេង ដោយធ្វើការចំណាយឱ្យមានការឈ្លាសវៃ។ ថ្ងៃនេះយើងនឹងរៀនអំពី ការធ្វើផែនការចំណាយរបស់យើង។ ការធ្វើផែនការចំណាយនេះហៅថាការគ្រោងថវិកា។

៥. គ្រូបង្ហាញអំពីវត្ថុបំណងមេរៀនថ្ងៃនេះ។

សកម្មភាពទី ២ ៖ ហេតុអ្វីបានជាត្រូវបង្កើតឱ្យមានតារាងគ្រោងថវិកាផ្ទាល់ខ្លួន?	⏲: **១៥ នាទី**

គ្រូសួរសិស្ស

- ហេតុអ្វីបានជាចាំបាច់ត្រូវបង្កើតតារាងគ្រោងថវិកា?

  [➢ចម្លើយរំពឹងទុក ៖ ដើម្បីធានាថាប្រាក់របស់យើងមានគ្រប់គ្រាន់ល្មម ដើម្បីចំណាយទៅលើវត្ថុដែលយើងត្រូវការ។ ដើម្បីធ្វើផែនការ និងសន្សំប្រាក់សម្រាប់ពេលអនាគត។ ដើម្បីចំណាយប្រាក់

ដោយឈ្លាសវៃ តាមរយៈការពិនិត្យតាមដានពីចំនួនប្រាក់ចំណូល និងចំណាយ ។ ដើម្បីយល់ឱ្យកាន់តែច្បាស់អំពីស្ថានភាពថវិកា ។ ការធ្វើដូចនេះយើងអាចពិនិត្យទៅលើជម្រើសរបស់យើងសម្រាប់ពេលអនាគត ។]

- តើអ្នកណាធ្លាប់រៀបចំតារាងគ្រោងថវិកាដែរឬទេ? ឬ ធ្លាប់ ឃើញតារាងគ្រោងថវិកាដែរ ឬទេ?

- តើតារាងគ្រោងថវិកាមានអ្វីខ្លះ?

  - គ្រូពន្យល់ : តារាងគ្រោងថវិកាមាន៥ផ្នែកសំខាន់ :
    - o បញ្ជីចំណូល
    - o បញ្ជីចំណាយ
    - o តួលេខថវិកា (ប៉ាន់ស្មាន) សម្រាប់ចំណូល និង ចំណាយ
    - o តួលេខជាក់ស្តែងសម្រាប់ចំណូល និង ចំណាយ
    - o ផលដក ឬ សមតុល្យរវាងចំណូល និង ចំណាយ

សកម្មភាពទី ៣: ការបង្កើតប្រភេទតារាងគ្រោងថវិកាផ្ទាល់ខ្លួន	: ៤០ នាទី

១. គ្រូបង្ហាញគំរូតារាងគ្រោងថវិកាជាមូលដ្ឋាន។ ការបង្កើតតារាងគ្រោងថវិការផ្ទាល់ខ្លួនរបស់យើង យើងត្រូវបន្ថែមជួរឱ្យបានច្រើន ។

២. គ្រូពន្យល់ៈ នៅក្នុងសៀវភៅកំណត់ត្រាការចំណាយប្រចាំថ្ងៃរបស់យើង យើងបានកត់ត្រាមុខចំណាយជាច្រើន។ ចូរធ្វើចំណាត់ប្រភេទចំណាយទាំងនោះ?

តារាងគ្រោងថវិកាសម្រាប់ថវិកាផ្ទាល់ខ្លួន

ប្រាក់ចំណូល និង ចំណាយ	ថវិកា	ចំនួនជាក់ស្តែង	ភាពខុសគ្នា
ចំណូលដែលរំពឹងទុក			
ប្រាក់ឧបត្ថម្ភ (allowance)			
ប្រាក់ធ្វើការងារតាមផ្ទះ (Chores)			
ប្រាក់ខែ (Jobs)			
ចំណូលប្រចាំសប្តាហ៍សរុប			

ចំណាយដែលរំពឹងទុក			
ចំណាយថេរ			
•			
•			
ចំណាយប្រែប្រួល			
•			
•			
ចំណាយផ្សេងៗ			
•			
•			
ចំណាយប្រចាំសប្តាហ៍សរុប			
ប្រាក់សន្សំសរុប (ចំណូលដកចំណាយ)			

៣. តើប្រភេទមុខចំណាយអ្វីខ្លះដែលអ្នកគិតថាត្រូវប្រើនៅក្នុងតារាងគ្រោងថវិការបស់អ្នក? ឧទាហរណ៍: ការចំណាយប្រាក់ទៅលើថ្លៃជិះម៉ូតូឌុប ថ្លៃចាក់សាំងម៉ូតូ ថ្លៃជិះម៉ូតូកង់បី ថ្លៃទិញសំបកកង់ម៉ូតូរបស់អ្នក ត្រូវដាក់ក្នុងប្រភេទ "ការចំណាយលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន" ។

➢ នេះជាឧទាហរណ៍មួយចំនួននៃប្រភេទមុខចំណាយដែលជាក់លាក់ :

- ➢ ចម្លើយរំពឹងទុក :
  - o ជួលផ្ទះ
  - o ថ្លៃប្រើប្រាស់សេវាកម្មសាធារណៈ(ថ្លៃទឹក ភ្លើង ថ្លៃជួសជុលលូ ថ្លៃសំរាម...)
  - o ការសិក្សា(ថ្លៃសាលា សម្ភារៈសិក្សា សៀវភៅសរសេរ ប៊ិច ដែកឈាន. . .)

- o ការធ្វើដំណើរ(សាំង តាក់ស៊ី ម៉ូតូឌុប កៅស៊ូកង់. . .)
- o ម្ហូបអាហារ (តម្រូវការចាំបាច់)
- o សំលៀកបំពាក់ (ប្រភេទសំលៀកបំពាក់ផ្សេងៗ)
- o ការកំសាន្ត (ភាពយន្ត ថាសចម្រៀង បាយពេលល្ងាចជាមួយមិត្តភក្តិ ...)
- o បង់ប្រាក់កម្ចី
- o ការសំអាងខ្លួន (កាត់សក់ សាប៊ូដុសខ្លួន សាប៊ូកក់សក់ ប្រដាប់ដុសខាត់សំអាតក្រចក. . .)
- o ប្រដាប់ប្រដាក្នុងផ្ទះ (តុ ទូ សាឡុង កម្រាលពូក. . .)
- o ចំណាយលើសុខភាព (ថ្នាំពេទ្យ ថ្លៃព្យាបាល. . .)

៤. ទុកពេល១០នាទី ឱ្យសិស្សលើកពីប្រភេទមុខចំណាយទូទៅឱ្យត្រូវតាមជួររបស់វា (ឈ្នួលផ្ទះគឺ ដាក់នៅក្រោមប្រភេទចំណាយរបស់វា)។

៥. ឱ្យសិស្សលើកឧទាហរណ៍ពីប្រភេទចំណាយទូទៅដែលគេបានកំណត់ថាជាប្រភេទចំណាយជាក់លាក់។

➢ ឱ្យសិស្សលើកឧទាហរណ៍ពីប្រភេទចំណាយដែលស៊ីគ្នាទៅនឹងប្រភេទនីមួយៗដូចជា: "**ចំណាយថេរ**" (ដែលគេដឹងជាទៀងរាល់ខែ និង មានចំនួនជាក់លាក់), "**ចំណាយប្រែប្រួល**", (ដែលគេដឹងជាទៀងរាល់ខែ ប៉ុន្តែមិនដឹងពីចំនួនពិតប្រាកដ) ឬ "**ចំណាយផ្សេងៗ**" (ការចំណាយផ្សេងៗដែលមិនមែនជាការចំណាយក្នុងប្រភេទទាំង ២ ដំបូង)។

- o ជួលផ្ទះ➢ ចំណាយថេរ
- o ថ្លៃប្រើប្រាស់សេវាកម្មសាធារណៈ(ថ្លៃទឹក ភ្លើង ថ្លៃជួសជុលលូ ថ្លៃសំរាម)➢ ចំណាយប្រែប្រួល
- o ការសិក្សា(ថ្លៃសាលា សម្ភារៈសិក្សា សៀវភៅសរសេរ ប៊ិច ដែកឈាន) ➢ ចំណាយផ្សេងៗ
- o ការធ្វើដំណើរ(សាំង តាក់ស៊ី ម៉ូតូឌុប កៅស៊ូកង់) ➢ ចំណាយប្រែប្រួល
- o ម្ហូបអាហារ (តម្រូវការជាចាំបាច់) ➢ ចំណាយប្រែប្រួល
- o សំលៀកបំពាក់ (ប្រភេទសំលៀកបំពាក់ផ្សេង) ➢ ចំណាយផ្សេងៗ
- o ការកំសាន្ត (ភាពយន្ត ថាសចម្រៀង បាយពេលល្ងាចជាមួយមិត្តភក្តិ ..) ➢ ចំណាយផ្សេងៗ
- o បង់ប្រាក់កម្ចី ➢ ចំណាយថេរ
- o ការសំអាងខ្លួន (កាត់សក់ សាប៊ូដុសខ្លួន សាប៊ូកក់សក់ ប្រដាប់ដុសខាត់សំអាតក្រចក)➢ ចំណាយផ្សេងៗ
- o ប្រដាប់ប្រដាក្នុងផ្ទះ (តុ ទូ សាឡុង កម្រាលពូក ។ល។) ➢ ចំណាយផ្សេងៗ
- o ចំណាយលើសុខភាព (ថ្នាំពេទ្យ ថ្លៃព្យាបាល) ➢ ចំណាយផ្សេងៗ

៦. ឱ្យសិស្សមើលទៅលើតារាងគ្រោងថវិកាផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គេហើយដាក់ប្រភេទចំណាយដូចឧទាហរណ៍ខាងលើ ក្នុងតារាង "**ចំណាយដែលបានគ្រោងទុក**" ។ ការចំណាយទាំងនេះត្រូវបែងចែកជា "**ចំណាយថេរ**" "**ចំណាយប្រែប្រួល**" និង "**ចំណាយផ្សេងៗ**" ។
ចូរកុំបារម្ភប្រសិនបើអ្នកគ្មានមុខចំណាយសម្រាប់ប្រភេទចំណាយណាមួយនោះ ហើយមិនចាំបាច់ដាក់បញ្ចូលគ្រប់ប្រភេទចំណាយទាំងអស់ទៅក្នុងតារាងគ្រោងថវិការបស់អ្នកឡើយ ។

៧. សិស្សត្រូវអនុវត្តតាមជំហានដូចខាងក្រោម ៖
- ពិនិត្យលើសៀវភៅកំណត់ត្រាចំណាយរបស់ខ្លួន ដែលបានកំណត់ពីប្រភេទចំណាយ ដើម្បីដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងតារាងគ្រោងថវិកា ។
- គូសតារាងគ្រោងថវិកា
- បញ្ចូលប្រភេទចំណាយដែលពួកខ្លួនបានគិតថាចាំបាច់ត្រូវចំណាយ ចូលទៅក្នុងតារាងគ្រោងថវិកា ។

៨. ខាងក្រោមនេះគ្រាន់តែជាឧទាហរណ៍ពីការធ្វើគំរូតារាងគ្រោងថវិកា ៖

ឯកសារសម្រាប់គ្រូ

ប្រាក់ចំណូល និង ចំណាយ	ថវិកា	ចំនួនជាក់ស្តែង	ភាពខុសគ្នា
ចំណូលដែលរំពឹងទុក			
ប្រាក់ឧបត្ថម្ភ (allowance)			
ប្រាក់ធ្វើការងារតាមផ្ទះ (Chores)			
ប្រាក់ខែ (Jobs)			
ចំណូលប្រចាំសប្តាហ៍សរុប			

ចំណាយដែលរំពឹងទុក			
ចំណាយប្រែប្រួល			
• ម្ហូបអាហារ			
• ការធ្វើដំណើរ			
ចំណាយផ្សេងៗ			
• ការសិក្សា			
• សំលៀកបំពាក់			
• ការសំអាងខ្លួន			
ចំណាយប្រចាំសប្តាហ៍សរុប			
ប្រាក់សន្សំសរុប (ចំណូលដកចំណាយ)			

សកម្មភាពទី៤ : របៀបគណនារកចំនួនថវិកា	៣០ នាទី

ដើម្បីរៀបចំថវិកា ដំបូងយើងត្រូវចាប់ផ្តើមជាមួយនឹងជួរ **"ថវិកា"** ។ ចំណែកព័ត៌មាននៅក្នុងជួរ **"ចំនួនជាក់ស្តែង"** គឺយើងត្រូវបំពេញនៅចុងបញ្ចប់នៃសកម្មភាពគ្រោងថវិការបស់យើង ។ ដើម្បីស្វែងយល់ពីលំនាំនៃការបំពេញតារាងគ្រោងថវិកាផ្ទាល់ខ្លួននេះ យើងត្រូវពិនិត្យមើលចំនួនថវិកា ប្រចាំសប្តាហ៍ជាមុនសិន មានន័យថានៅចុងសប្តាហ៍យើងត្រូវពិនិត្យមើលតារាងគ្រោងថវិកា ហើយបំពេញព័ត៌មាននៅត្រង់ជួរ **"ចំនួនជាក់ស្តែង"** ដែលមនុស្សភាគច្រើនព្យាយាមបំពេញព័ត៌មាននៅក្នុងតារាងគ្រោងថវិកាប្រចាំខែ ឬ ប្រចាំឆ្នាំ ។

សម្រាប់ប្រភេទថវិកានីមួយៗអ្នកត្រូវពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវព័ត៌មានក្នុងសៀវភៅកំណត់ត្រាការចំណាយប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគេ :

១. ដោយផ្អែកលើបទពិសោធន៍កន្លងមក អ្នកត្រូវបំពេញព័ត៌មាននៅក្នុងតារាងគ្រោងថវិការបស់អ្នកនូវចំនួនទឹកប្រាក់ដែលអ្នកគិតថាជាប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នកនៅសប្តាហ៍ក្រោយ ។

២. បូកសរុបចំនួនប្រាក់ចំណូលដែលរំពឹងទុកសម្រាប់សប្តាហ៍នីមួយៗ រួចដាក់ចំនួនទឹកប្រាក់សរុបនេះទៅក្នុងប្រអប់ "**ប្រាក់ចំណូលសរុបប្រចាំសប្តាហ៍**" នៅក្រោមជួរ "**ថវិកា**" ។

៣. ពិនិត្យមើលប្រភេទចំណាយផ្សេងៗរបស់អ្នកកាលពីសប្តាហ៍មុន ។

៤. ចូរអ្នកគិតអំពីការចំណាយផ្សេងៗដែលអាចមាននៅសប្តាហ៍នេះ ។

៥. ផ្អែកលើចំនួនទាំងនេះ ចូរអ្នកធ្វើការប៉ាន់ស្មានពីចំនួនប្រាក់ ដែលនឹងត្រូវចំណាយសម្រាប់ប្រភេទនីមួយៗដែលអ្នកបានរាយឈ្មោះនៅក្នុងតារាងគ្រោងថវិកា ។

៦. ចូរសរសេរពីចំនួនទឹកប្រាក់ដែលជាការប៉ាន់ស្មានទាំងនោះនៅក្នុងជួរ "**ថវិកា**" (ការប៉ាន់ស្មានដែលល្អគឺអាស្រ័យទៅលើបទពិសោធន៍កន្លងមករបស់អ្នក) សម្រាប់ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលអ្នកត្រូវការតាមប្រភេទនីមួយៗនៅសប្តាហ៍ក្រោយ ។

៧. ចូរគិតឱ្យបានច្បាស់មុននឹងអ្នកសម្រេចចិត្តបន្តទៅមុខទៀតៈ តើអ្នកមានបាត់នូវប្រភេទ ចំណាយណាមួយដែរឬទេ? ប្រសិនបើ "មានបាត់" ចូរដាក់បន្ថែមប្រភេទទាំងនោះ ។ ប្រសិនបើ "ពុំមានបាត់ទេ" សូមបន្តទៅជំហានបន្ទាប់ទៀត ។

៨. បូកសរុបចំនួនថវិកាទាំងអស់របស់អ្នក ហើយសរសេរចំនួនប្រាក់សរុបនេះនៅក្នុងជួរ "**ថវិកា**" ត្រង់ "**ការចំណាយសរុបប្រចាំខែ**" ។

៩. ចំនួនប្រាក់ចំណាយសរុបរបស់អ្នក <u>មិនគួរ</u> មានចំនួនច្រើនជាងប្រាក់ចំណូលសរុបឡើយ ។ ចូរកាត់បន្ថយការចំណាយរបស់អ្នក ប្រសិនបើអ្នកមានការចំណាយច្រើនជាងប្រាក់ចំណូល ។

១០. រក្សាប្រអប់ក្នុងជួរ "**ចំនួនជាក់ស្តែង**" និង "**ភាពខុសគ្នា**" ឱ្យនៅទំនេរ ។ អ្នកត្រូវបំពេញព័ត៌មាននៅក្នុងប្រអប់ទាំងនេះនៅសប្តាហ៍ក្រោយ ។

១១. បំពេញចំនួនទឹកប្រាក់ ដែលអ្នកត្រូវសន្សំនៅក្នុងជួរ "**ប្រាក់សន្សំសរុប**" ដោយធ្វើការគណនាចំនួនប្រាក់ចំណូលសរុបដកជាមួយនឹងប្រាក់ចំណាយសរុប ។ ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលគណនានេះមិនអាចចេញជាសញ្ញាអវិជ្ជមាន ហើយក៏មិនមែនជាប្រាក់ដែលនឹងត្រូវសន្សំដែរ ។ អ្នកក៏មិនអាចធ្វើផែនការចំណាយឱ្យច្រើនលើសពីចំនួនប្រាក់ចំណូលដែលអ្នកមាននោះដែរ ។

<u>**កំណត់សម្គាល់:**</u> ប្រភេទថវិកាផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នក និង ចំនួនថវិកាដែលមានគឺពិតជាមានលក្ខណៈខុសគ្នាទៅនឹងចំនួនថវិការបស់មិត្តភក្តិរបស់អ្នក ។ អ្នកមិនបាច់គិតពីភាពខុសគ្នានេះទេ ពីព្រោះតារាងគ្រោងថវិការបស់អ្នកខុសពីតារាងគ្រោងថវិការបស់មិត្តភក្តិអ្នក ដូចនេះតារាងទាំងនេះវាមិនត្រូវគ្នាឡើយ ។

កិច្ចការផ្ទះ

☞ នៅសប្តាហ៍ក្រោយចូរយកសៀវភៅកំណត់ត្រាការចំណាយប្រចាំថ្ងៃមកផង ។

មេរៀនទី៧ : ការពិនិត្យថវិកាផ្ទាល់ខ្លួន

រយៈពេលបង្រៀន ២ ម៉ោង

ការរៀបចំរបស់គ្រូមុនពេលបង្រៀន

- ពិនិត្យមើលមេរៀនឡើងវិញឱ្យបានហ្មត់ចត់
- ពិនិត្យមើលខ្លឹមសារក្នុងសៀវភៅសិស្ស ដើម្បីដឹងពីព័ត៌មាន និង សំណួរ
- សរសេរកម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន។

សម្ភារៈ

- ឯកសារណែនាំសម្រាប់គ្រូ
- សៀវភៅសិស្ស
- គូសតារាងគ្រោងថវិកានៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ
- ក្រដាសផ្ទាំងធំ និង ហ្វឺត
- ក្តារខៀន និង ដីស
- សម្ភារៈដែលបានរៀបចំខាងលើ
- កម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន។

លទ្ធសិក្សារំពឹងទុក

ពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សនឹងអាច :

- វិភាគលើឥរិយាបថក្នុងការចំណាយ
- កំណត់ជម្រើសផ្សេងដែលអាចមានទំនាក់ទំនងជាមួយការចំណាយ
- ពិនិត្យ និងកែសម្រួលឡើងវិញលើថវិកាចំណាយប្រចាំសប្តាហ៍
- ត្រួតពិនិត្យមើលការចំណាយ
- កំណត់ថវិកាដែលមាន
- បង្កើតថវិកាប្រចាំសប្តាហ៍។

លំនាំនៃការបង្រៀន

សកម្មភាពទី ១: ការពិនិត្យសៀវភៅកំណត់ត្រាការចំណាយ និង តារាងគ្រោងថវិកា	**២០ នាទី**

គ្រូសួរសិស្ស

- តើអ្នកជួបការលំបាកនៅក្នុងការកត់ត្រាការចំណាយប្រចាំថ្ងៃដែរឬទេ?
- តើអ្នកមានប្រភពចំណូលថ្មីដែលអ្នកអាចដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងតារាងគ្រោងថវិការបស់អ្នកដែរឬទេ?
- តើអ្នកមានប្រភេទចំណាយថ្មីដែលអ្នកអាចដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងតារាងគ្រោងថវិការបស់អ្នកដែរឬទេ?
- តើមនុស្សគ្រប់រូបគួរតែមានប្រភេទចំណាយដូចគ្នានៅក្នុងតារាងគ្រោងថវិកាផ្ទាល់ខ្លួនទេឬ? ហេតុអ្វី?
  - [ចម្លើយ : មិនដូចគ្នាទេ, គ្រប់ប្រភេទចំណាយសម្រាប់តារាងគ្រោងថវិកាផ្ទាល់ខ្លួនគឺវាអាស្រ័យទៅលើតម្រូវការ និង ទម្លាប់នៃការចំណាយរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ ។ ឧទាហរណ៍មនុស្សម្នាក់មានផ្ទះ ដូចនេះគេមិនត្រូវបង់ថ្លៃជួលផ្ទះទេ តែគេអាចត្រូវបង់ប្រាក់កម្ចី ។ សិស្សដែលរៀននៅសាលាឯកជនគេនឹងត្រូវបង់ថ្លៃសាលាប៉ុន្តែសិស្សដែលរៀននៅសាលារដ្ឋគេមិនចាំបាច់បង់ថ្លៃសាលាអ្វីឡើយ ។]

សកម្មភាពទី ២ : ការគណនាចំនួនប្រាក់ចំណាយពិតរបស់អ្នកប្រចាំសប្តាហ៍	២០ នាទី

១. គ្រូសួរ

- តើអ្នកយល់ឃើញដូចម្តេចចំពោះព័ត៌មានដែលសរសេរនៅជួរ "**ចំនួនជាក់ស្តែង**" ក្នុងតារាងគ្រោងថវិកា?
  - [ចម្លើយ : "**ចំនួនជាក់ស្តែង**" ជាជួរសម្រាប់សរសេរព័ត៌មានពីការចំណាយពិតដែលកើតមានក្នុងរយៈពេលចលនាថវិកា ។ ប្រសិនបើថវិកានេះប្រើប្រាស់ក្នុងរយៈពេលមួយសប្តាហ៍ "**ចំនួនជាក់ស្តែង**" ជាចំនួនប្រាក់ដែលយើងបានចំណាយពិតប្រាកដនៅក្នុងសប្តាហ៍នោះ ។]

២. គ្រូឱ្យក្រុមសិស្សដែលមានគ្នា ២-៣ នាក់ បញ្ចូលព័ត៌មានពីសៀវភៅកំណត់ត្រាការចំណាយប្រចាំថ្ងៃចូលទៅក្នុងតារាងគ្រោងថវិកា ។ ដើម្បីធ្វើដូច្នេះបានអ្នកត្រូវ៖

- កំណត់ថាតើប្រភេទចំណាយនីមួយៗត្រូវយកទៅដាក់ត្រង់កន្លែងណាក្នុងតារាងគ្រោងថវិកា
- ធ្វើការបូកសរុបរាល់ការចំណាយសម្រាប់មុខចំណាយនីមួយៗឱ្យត្រូវគ្នានឹងប្រភេទចំណាយ
- សរសេរចំនួនសរុបដែលបានគណនារួចចូលទៅក្នុងជួរ "**ចំនួនជាក់ស្តែង**" ឱ្យបានត្រឹមត្រូវសម្រាប់ប្រភេទចំណាយ ។
- បូកសរុបការចំណាយទាំងអស់បញ្ចូលគ្នា រួចសរសេរចំនួនសរុបនេះនៅក្នុងជួរ "**ចំនួនជាក់ស្តែង**" សម្រាប់ជួរ "**ចំណាយសរុបប្រចាំសប្តាហ៍**" ។
- ដកចំនួនចំណាយសរុបជាក់ស្តែងជាមួយចំនួនប្រាក់ចំណូលសរុបជាក់ស្តែង ដើម្បីឱ្យដឹងថាចំនួនប្រាក់សន្សំពិតប្រាកដនោះមានប៉ុន្មាន ។ វិធីគណនានោះគឺ៖ ប្រាក់ចំណូលសរុបជាក់ស្តែង-ប្រាក់ចំណាយសរុបជាក់ស្តែង=ចំនួនប្រាក់សន្សំសរុបជាក់ស្តែង ។ ជានិច្ចកាលយើងរំពឹងថាលទ្ធផលគណនានេះត្រូវតែវិជ្ជមាន

មិនមែនអវិជ្ជមានទេ ។

☞ **កំណត់សម្គាល់ :** ប្រសិនបើចំនួនប្រាក់ចំណូលជាក់ស្តែងច្រើនជាង ប្រាក់ចំណាយជាក់ស្តែងពេលនោះ គេមានប្រាក់សន្សំជាក់ស្តែង ។

សកម្មភាពទី ៣ : ភាពខុសគ្នារវាងថវិការបស់អ្នក និង ចំនួនថវិកាជាក់ស្តែង	⏱ ៣០ នាទី

១. គ្រូសួរសំណួរ

☞ តើអ្នកយល់ឃើញដូចម្តេចចំពោះព័ត៌មានដែលសរសេរនៅក្រោមជួរ "**ភាពខុសគ្នា**" ក្នុងតារាងគ្រោងថវិកា?

➢ (ចម្លើយ : នៅក្នុងជួរ "**ភាពខុសគ្នា**" ជាប្រអប់សម្រាប់សរសេរចំនួនថវិកាខុសគ្នារវាង "**ថវិកា**" និង "**ចំនួនជាក់ស្តែង**" ។)

២. គ្រូពន្យល់

➢ យើងនឹងពិនិត្យមើលពីភាពខុសគ្នារវាងប្រាក់ចំណូល និង ប្រាក់ចំណាយ ។

➢ យើងចង់ឱ្យប្រាក់ចំណូលជាក់ស្តែងខ្ពស់ជាងចំនួនថវិកាដែលមាន ។

➢ យើងចង់ឱ្យប្រាក់ចំណាយជាក់ស្តែងទាបជាងចំនួនថវិកាដែលមាន ។

➢ តាមរូបមន្តយើងតែងចង់បានប្រាក់ចំណូលមានចំនួនខ្ពស់ជាងប្រាក់ចំណាយ ។

៣. វិធីគណនាមួយចំនួនសម្រាប់ការគណនាភាពខុសគ្នា ។

➢ សម្រាប់ប្រាក់ចំណូលដែលយើងចង់ឱ្យមានចំនួនជាក់ស្តែងខ្ពស់ជាងចំនួនថវិកា នោះយើងត្រូវប្រើវិធីគណនាដូចខាងក្រោម :

ចំនួនប្រាក់ចំណូលជាក់ស្តែង-ចំនួនថវិកាដែលមាន=ចំនួនប្រាក់ខុសគ្នា

➢ ការប្រើប្រាស់វិធីនេះ ប្រសិនបើ ថវិកាជាក់ស្តែងខ្ពស់ជាងថវិកាដែលមាន ដូចនេះការគណនាបាន បង្ហាញច្បាស់ពីលទ្ធផលវិជ្ជមាន ។

➢ សម្រាប់ប្រាក់ចំណាយដែលយើងចង់ឱ្យមានចំនួនចំណាយជាក់ស្តែងទាបជាងចំនួនថវិកា នោះបង្ហាញឱ្យដឹងថាយើងសន្សំប្រាក់បានច្រើន ។ ដូច្នេះយើងអាចប្រើវិធីគណនាដូចខាងងក្រោម:

➢ ចំនួនប្រាក់ចំណាយ-ចំនួនប្រាក់ចំណាយជាក់ស្តែង=ចំនួនប្រាក់ខុសគ្នា

➢ ការគណនាតាមវិធីនេះប្រសិនបើថវិកាចំណាយវាខ្ពស់ជាងចំនួនប្រាក់ចំណាយជាក់ស្តែងនោះ បង្ហាញពីលទ្ធផលវិជ្ជមាន ។

៤. គ្រូឱ្យក្រុមសិស្សដែលមានគ្នា ២-៣ គណនាចំនួនថវិកានៅក្នុងជួរ "**ភាពខុសគ្នា**" ។

- បូកចំនួនប្រាក់ចំណូលអវិជ្ជមាន និង វិជ្ជមានរួមគ្នា ដើម្បីរកប្រាក់ចំណូលដែលខុសគ្នា ។
- បូកចំនួនប្រាក់ចំណាយអវិជ្ជមាន និង វិជ្ជមានរួមគ្នា ដើម្បីរកប្រាក់ចំណាយសរុបដែលខុសគ្នា ។

៥. ចូរពិនិត្យមើលទឹកប្រាក់ខុសគ្នារបស់អ្នក ហើយឆ្លើយនឹងសំណួរខាងក្រោមៈ

- តើអ្នករកបាន "**ប្រាក់ចំណូល**" ច្រើនជាង ឬ តិចជាង ឬ ដូចគ្នាទៅនឹងផែនការដែលអ្នកកំណត់?
- តើអ្នកបាន "**ចំណាយប្រាក់**" ច្រើនជាង ឬ តិចជាង ឬដូចគ្នាទៅនឹងផែនការដែលអ្នកកំណត់?
- ប្រសិនបើត្រូវពិនិត្យមើលឡើងវិញលើថវិការបស់អ្នក ដើម្បីធ្វើផែនការឱ្យបានត្រឹមត្រូវ តើអ្នកត្រូវកែប្រែទៅលើចំណុចអ្វី?

សកម្មភាពទី ៥ : ការបង្កើតតារាងគ្រោងថវិកាប្រចាំខែផ្ទាល់ខ្លួន	៣០ នាទី

១. គ្រូណែនាំឱ្យសិស្សធ្វើការជាបុគ្គល ។ ប្រសិនបើពួកគេធ្វើមិនចប់នោះ ពួកគេអាចយកកិច្ចការនេះទៅធ្វើបន្តនៅផ្ទះ ។

- ដោយផ្អែកលើតួលេខសៀវភៅកំណត់ត្រាប្រចាំថ្ងៃ និង ថវិកាពង្រាងប្រចាំសប្តាហ៍ដែលអ្នកបានធ្វើ ចូរបង្កើតតារាងគ្រោងថវិកាសម្រាប់ប្រាក់ចំណូលប្រចាំខែ និង ប្រាក់ចំណាយ ។
- ផ្អែកលើបទពិសោធន៍គ្រោងថវិកាប្រចាំសប្តាហ៍របស់អ្នក អ្នកអាចធ្វើការកែប្រែប្រភេទចំណាយឱ្យបានសមស្រប ។
- ផ្អែកលើចំនួនប្រាក់ចំណាយដែលបានប៉ាន់ស្មានទុកសម្រាប់ខែក្រោយ ចូរអ្នកបញ្ចូលលេខសម្រាប់ជួរ "**ថវិកា**" របស់អ្នក ។
- រក្សាព័តិមានក្នុងសៀវភៅកំណត់ត្រាប្រចាំថ្ងៃសម្រាប់ប្រើនៅសកម្មភាព ៤ នៅសប្តាហ៍ក្រោយទៀត ដើម្បីយកមកពិនិត្យមើលឡើងវិញ និង បំពេញព័តិមាននៅក្នុងប្រអប់ "**ចំនួនជាក់ស្តែង**" និង "**ភាពខុសគ្នា**" ។

កិច្ចការផ្ទះ

- បំពេញតារាងថវិកាចំណាយផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នក ។
- សិស្សត្រូវរក្សាសៀវភៅកំណត់ត្រាប្រចាំថ្ងៃនេះសម្រាប់សកម្មភាពនៅពេលក្រោយ ។

មេរៀនទី ៨ : ការរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យគោលសម្រាប់ការធ្វើជំនួញ

រយៈពេលបង្រៀន ២ ម៉ោង

ការរៀបចំរបស់គ្រូមុនពេលបង្រៀន

- ពិនិត្យមើលមេរៀនឡើងវិញឱ្យបានហ្មត់ចត់
- ពិនិត្យមើលខ្លឹមសារក្នុងសៀវភៅសិស្ស ដើម្បីដឹងពីព័ត៌មាន និងសំណួរ
- សរសេរខ្លឹមសារការសម្ដែងតួចំនួន ៣ នៅលើក្រដាសផ្សេងពីគ្នា
- សរសេរកម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន ។

សម្ភារៈ

- ឯកសារណែនាំសម្រាប់គ្រូ
- សៀវភៅសិស្ស
- សម្ភារៈបង្រៀនដែលបានរៀបចំខាងលើ ។
- ក្ដារខៀន និង ដីស
- ហ្វឺត
- កម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន ។

លទ្ធសិក្សារំពឹងទុក

ពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សនឹងអាច :

- ពន្យល់ពីសារៈសំខាន់នៃការរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យនៅក្នុងកិច្ចការជំនួញ
- លើកឧទាហរណ៍ពីការអនុវត្តល្អ និង មិនល្អក្នុងការចំណាយក្នុងកិច្ចការជំនួញ ព្រមទាំងបញ្ជាក់ពីមូលហេតុ
- លើកឧទាហរណ៍បានយ៉ាងតិច ៥ ពីប្រាក់ចូល និងប្រាក់ចេញនៅក្នុងការងារជំនួញ ។

លំនាំនៃការបង្រៀន

សកម្មភាពទី ១: ការចាប់ផ្ដើម	១០ នាទី

១. គ្រូបង្ហាញប្រធានបទ "បញ្ជីគណនេយ្យគោល សម្រាប់ការធ្វើជំនួញ"

២. គ្រូធ្វើការបង្ហាញដោយសង្ខេប ៖

នៅប្រទេសកម្ពុជាមានមនុស្ស ក្រុមគ្រួសារ និង សហគមន៍ជាច្រើនបានចូលរួមក្នុងសកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូលដើម្បីរកចំណូលចូលផ្ទះ។ ការយល់ដឹងពីគោលការណ៍គ្រឹះនៃការគ្រប់គ្រងប្រាក់មានសារៈសំខាន់ណាស់ ដើម្បីរក្សាប្រាក់ចំណូលជាជាងបាត់បង់ប្រាក់ក្នុងគោលបំណងធ្វើឱ្យមាននិរន្តរភាព នៃការរកចំណូលចូលផ្ទះឱ្យបានយូរអង្វែង។

៣. គ្រូអានគោលបំណងនៃការសិក្សាសម្រាប់មេរៀនថ្ងៃនេះ។

សកម្មភាពទី ២ ៖ ការពិភាក្សាអំពីការធ្វើជំនួញនៅក្នុងសហគមន៍	១៥ នាទី

១. គ្រូនាំសិស្សពិភាក្សាសំណួរខាងក្រោម ៖

- តើជំនួញជាអ្វី?/ដូចម្ដេចហៅថាជំនួញ?
  - [ចម្លើយរំពឹងទុក ៖ ជំនួញគឺជាសកម្មភាពនានាដែលគេធ្វើដើម្បីរកប្រាក់ចំណូលតាមគោលការណ៍ជាក់លាក់មួយ។ ជំនួញអាចជាការផលិត និងការលក់ទំនិញ ការទិញ និងលក់ទំនិញ ព្រមទាំងការផ្ដល់សេវាកម្មផងដែរ។]
- នៅក្នុងសហគមន៍របស់អ្នកមានប្រភេទជំនួញអ្វីខ្លះ?
- តើគេធ្វើដូចម្ដេចទើបចាំបានថាមានប្រាក់ចូលប៉ុន្មាន និង ប្រាក់ចេញប៉ុន្មាន?
  - [ចម្លើយរំពឹងទុក៖ អ្នកធ្វើជំនួញត្រូវពិនិត្យតាមដានពីប្រាក់ចំណូល និង ប្រាក់ចំណាយដែលគេមាន។ ដូចនេះពួកគេត្រូវមានសៀវភៅកត់ត្រាពីចំណូល និង ចំណាយ។]
- តើ "**បញ្ជីគណនេយ្យ**" មានន័យដូចម្ដេច?
  - [ចម្លើយរំពឹងទុក៖ បញ្ជីគណនេយ្យមានន័យថាជាការកត់ត្រារាល់ប្រាក់ចូល និងប្រាក់ចេញនៅក្នុងកិច្ចការជំនួញ ដោយរួមបញ្ចូលទាំងការលក់ជឿផងដែរ។]

២. គ្រូពន្យល់បន្ថែម ៖

ជាទូទៅ នៅក្នុងសហគមន៍របស់យើងប្រជាពលរដ្ឋជាច្រើនមិនមានទម្លាប់កត់ត្រាពីចំនួនប្រាក់ចូល និងប្រាក់ចេញនៃមុខជំនួញនោះទេ។ នេះវាជារឿងធម្មតា ពីព្រោះពួកគេមិនដែលបានទទួលការបង្រៀនពីរបៀបកត់ត្រាប្រាក់ចំណូល និងចំណាយនោះឡើយ។ ហេតុដូចនេះប្រជាពលរដ្ឋពិតជាមិនបានដឹងពីចំនួនប្រាក់ដែលគេរកបាន ហើយគេអាចនឹងមិនចាំថា តើភ្ញៀវណាខ្លះដែលបានទិញជឿ។ ម្យ៉ាងទៀតគេក៏មិនដឹងពិតប្រាកដ

ពីចំនួនទំនិញក្នុងស្តុករបស់គេ ដែលត្រូវបានទិញជឿនោះដែរ ។ ប្រសិនបើយើងធ្វើជំនួញតែមិនមានចំណេះដឹងពីការរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យក្នុងការចំណាយលើកិច្ចការជំនួញ នោះធ្វើឱ្យយើងបាត់បង់ទំនុកចិត្តនិងមានការចោទប្រកាន់កើតឡើងទៀតផង ។

៣. គ្រូសួរសិស្សថា " តើការរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យមានសារៈសំខាន់អ្វីខ្លះ? "

[ចម្លើយរំពឹងទុក :

- យើងដឹងពីចំនួនប្រាក់ដែលទទួលបាន ចំនួនប្រាក់ដែលបានចំណាយ និង មុខសញ្ញានៃការចំណាយប្រាក់ទាំងនោះ ។
- យើងអាចគណនាដឹងថា តើយើងកំពុងតែបង្កើតឱ្យមានប្រាក់ចំណេញ ឬ ខាតបង់ ។
- យើងអាចធ្វើការសម្រេចចិត្តកាន់តែល្អប្រសើរទៅលើអ្វីដែលត្រូវទិញ និង លក់ ។
- យើងអាចកត់ត្រាពីការទិញជឿ ហើយ អាចកាត់បន្ថយបានពីការលួចបន្លំពីអតិថិជន ឬ ក៏អាចកាត់បន្ថយបានពីការភ្លេចភ្លាំងលើចំនួនប្រាក់ដែលខាតបង់ ។
- យើងអាចត្រួតពិនិត្យលើការកត់ត្រា និង កាត់បន្ថយឱ្យនៅតិចលើចំនួនប្រាក់ដែលចំណាយខុស ។]

សកម្មភាពទី ៣ : ការសម្តែងតួស្តីពីការតាមដានការចំណាយ	⏱ ៤៥នាទី

១. គ្រូណែនាំ ពីការសម្តែងតួ ៣ ដែលបានសរសេរនៅលើក្រដាសផ្សេងគ្នា(ឬ ខ្លឹមសារក្នុងសៀវភៅសិស្ស) ដែលបង្ហាញពីកម្រិតខុសគ្នានៃការអនុវត្ត រៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យ ។

- **ការសម្តែងតួទី១ :** ស្ត្រីម្នាក់មានមុខជំនួញមួយ(ជ្រើសរើសមុខជំនួញមួយដែលក្រុមធ្លាប់ស្គាល់) ។ គាត់មិនធ្លាប់កត់ត្រាពីចំនួនប្រាក់ចំណូល និងចំណាយទេ ។ ថ្ងៃមួយកូនប្រុសរបស់គាត់ត្រឡប់ពីសាលារៀនដោយមានសំបុត្រមួយច្បាប់ដែលនាយកសាលាផ្ញើមក ។ សាលាបានស្នើសុំឱ្យចូលថវិកាខ្លះ ដើម្បីប្រើការក្នុងដំណើរទស្សនកិច្ចសិក្សារបស់សិស្ស ដែលសាលារៀបចំធ្វើសម្រាប់លើកកម្ពស់ កម្មវិធីសិក្សាបំណិនជីវិត ។ រយៈពេលមួយខែកន្លងមកហើយដែលសាលាបានធ្វើការផ្សព្វផ្សាយ ផែនការទស្សនកិច្ចសិក្សានេះ ហើយសមាគមមាតាបិតាសិស្សបានឯកភាពលើផែនការនេះដែរ ។ ស្ត្រីជាម្តាយមានការព្រួយបារម្ភយ៉ាងខ្លាំងពីរឿងនេះ ។ គាត់គិតថាខ្លួនគាត់គ្មានប្រាក់ទេ ។ គាត់បានព្យាយាមនឹកពីចំនួនប្រាក់ដែលគាត់រកបានកាលពីសប្តាហ៍មុន និងចំនួនប្រាក់ដែលគាត់បានចំណាយ ។

- **ការសម្ដែងតួទី២ :** ជាងឈើម្នាក់បានលក់ទូមួយឱ្យទៅភ្ញៀវម្នាក់តម្លៃ ១៥០ ០០០ រៀល ។ ពេលមកយកទូភ្ញៀវប្រាប់ជាងឈើនោះថា ពេលនេះគាត់មិនបានយកប្រាក់មកជាមួយទេ ប៉ុន្តែគាត់នឹងប្រគល់ប្រាក់ឱ្យនៅចុងខែនេះ ។ នៅចុងខែ ជាងឈើក៏បានទៅទារប្រាក់ពីភ្ញៀវនោះ ។ ភ្ញៀវនោះនិយាយថាគាត់ជំពាក់ប្រាក់ថ្លៃទូតែ ១២០ ០០០ រៀលប៉ុណ្ណោះ គាត់មិនឱ្យប្រាក់ទៅជាងឈើលើសពីចំនួន ១២០ ០០០ រៀលនោះឡើយ ។ ដូចនេះការជជែកដ៏តឹងតែងក៏កើតមានឡើង ។ ប៉ុន្តែជាងឈើ គ្មានភស្តុតាងដែលបញ្ជាក់ថាគាត់បានលក់ទូជឿក្នុងតម្លៃ ១៥០ ០០០ រៀល នោះទេ ហើយជាងឈើក៏បានសម្រេចចិត្តទទួលយកប្រាក់ថ្លៃលក់ទូរតម្លៃ ១២០ ០០០ រៀល ។

- **ការសម្ដែងតួទី ៣ :** ស្ត្រីមួយក្រុមរស់នៅក្នុងសហគមន៍ដែលមានឡធ្វើនំប៉័ងមួយ ។ ពួកគេបានបែងចែក ការងារដូចខាងក្រោម :
  - ស្ត្រីម្នាក់ទទួលខុសត្រូវទិញអុស និង គ្រឿងផ្សំសម្រាប់ធ្វើនំប៉័ង
  - ស្ត្រីម្នាក់ទទួលខុសត្រូវក្នុងការលក់នំប៉័ង
  - ស្ត្រីមួយក្រុមជួយច្របាច់ម្សៅ និង ដុតនំប៉័ង
  - ស្ត្រីម្នាក់ជាហិរញ្ញិកដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការទុកដាក់ប្រាក់ឱ្យមានសុវត្ថិភាព ។

  ស្ត្រីដែលជាអ្នកលក់មិនបានកត់ត្រាចំនួនប្រាក់ចំណូលទេ ។ ពេលនាងលក់បាននាងត្រូវប្រគល់ប្រាក់ទៅឱ្យហិរញ្ញិកដើម្បីរៀបចំទុកដាក់នៅក្នុងហិបប្រាក់ ។ ហិរញ្ញិកជាអ្នកបើកប្រាក់ឱ្យស្ត្រីដែលត្រូវយកទៅទិញអុស និងគ្រឿងផ្សំធ្វើនំប៉័ង ។ ហិរញ្ញិកជាមនុស្សម្នាក់ដែលគួរឱ្យទុកចិត្តណាស់ ប៉ុន្តែនាងមិនចេះអក្សរទេ ។ នៅចុងខែ សមាជិកក្រុមចង់ដឹងពីចំនួនប្រាក់ចំណូលដែលបានមកពីការលក់នំប៉័ង ។ នៅពេលបើកហិបប្រាក់ ពួកគេឃើញ មានប្រាក់តិចជាងការរំពឹងទុក ។ គ្មាននរណាម្នាក់ដឹងថាមានរឿងអ្វីកើតឡើងចំពោះប្រាក់ទាំងនោះឡើយ ។ បន្ទាប់ពីពិភាក្សាគ្នាមកពួកគេបានចោទប្រកាន់ស្ត្រីអ្នកលក់នំប៉័ងថាជាអ្នកលួចប្រាក់នោះ ។

២. គ្រូធ្វើការបែងចែកសិស្សជា ៣ ក្រុម ។ ក្រុមនីមួយៗមានពេល១៥ នាទី ដើម្បីរៀបចំផែនការ និង ២-៥ នាទីសម្រាប់សម្ដែងតួ (អាស្រ័យទៅលើស្ថានភាព) ។ ក្រុមសិស្សត្រូវជ្រើសរើសតួ និង បង្កើតអត្ថបទសម្ដែង ។

៣. ក្រុមនីមួយៗមានពេល ៥ នាទី ដើម្បីសម្ដែងតួ និង ៥ នាទីទៀតសម្រាប់ការពិភាក្សាទៅលើសំណួរដែលមានក្រោមអត្ថបទសម្ដែងតួនីមួយៗ ។

៤. ក្រោយការសម្តែងតួនីមួយៗ គ្រូដឹកនាំសិស្សធ្វើការពិភាក្សា។

- **ការសម្តែងទី១ :** (១) តើស្ត្រីនោះមានបញ្ហាអ្វី? (២) តើគាត់គួរធ្វើដូចម្តេច ដើម្បីជៀសវាងបញ្ហានោះ?
  - [**ចម្លើយ : (១)** គាត់បានចំណាយប្រាក់ ដោយមិនបានគិតពីការបង់វិភាគទានទៅឱ្យសាលារបស់កូន។ គាត់ថែមទាំងមិនចាំថាតើគាត់បានចំណាយប្រាក់ទៅលើអ្វីនោះទេ។ **(២)** គាត់គួរតែបានកត់ត្រានូវប្រាក់ចំណូល និង ចំណាយរបស់គាត់ឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងធ្វើផែនការសម្រាប់បង់វិភាគទានទៅឱ្យសាលា។]
- **ការសម្តែងទី២ :** (១) តើហេតុអ្វីបានជាភ្ញៀវបន្លំថ្លៃលក់ទូរបស់ជាងឈើបាន? (២) តើជាងឈើគួរធ្វើដូចម្តេចដើម្បីជៀសវាងបញ្ហានេះ?
  - [**ចម្លើយ : (១)** ពីព្រោះគាត់គ្មានឯកសារអ្វីជាភស្តុតាងបញ្ជាក់ពីការយល់ព្រមលើតម្លៃ ឬ ចំនួនប្រាក់ដែលភ្ញៀវជំពាក់នោះឡើយ។ **(២)** ជាងឈើគួរតែធ្វើលិខិតស្នាមដោយមានចុះហត្ថលេខា ឬ ផ្តិតមេដៃភ្ញៀវដែលទិញទូ។]
- **ការសម្តែងតួទី ៣ :** (១) តើហេតុអ្វីបានជាសមាជិកក្រុមស្ត្រីនៅឡធ្វើនំប៉័ងខឹង? (២) តើពួកគេគួរធ្វើដូចម្តេចដើម្បីជៀសវាងបញ្ហាបែបនេះ?
  - [**ចម្លើយ : (១)** សមាជិកក្រុមស្ត្រីទាំងនោះខឹង ពីព្រោះគ្មាននរណាបានដឹងពីបញ្ហាប្រាក់លក់នំប៉័ងដែលបាត់នោះឡើយ។ **(២)** ប្រសិនបើពួកគេមានការកត់ត្រាត្រឹមត្រូវ ពួកគេនឹងបានដឹងពីចំនួនប្រាក់ចំណូល និង ចំណាយក្នុងការធ្វើជំនួញរបស់គេ។ ម្យ៉ាងទៀតការកត់ត្រាពីចំនួនប្រាក់ចំណូល និងចំណាយនេះវាក៏ជួយធ្វើឱ្យពួកគេបានដឹងផងដែរ ថាតើការធ្វើជំនួញ នេះចំណេញ ឬ ខាត។]

សកម្មភាពទី៤ : ការបង្កើតប្រាក់ចំណូល និង ប្រាក់ចំណាយនៅក្នុងការធ្វើជំនួញ	១៥ នាទី

គ្រូឱ្យសិស្សលើកឧទាហរណ៍ពីមុខចំណូល និង ចំណាយ និង សេវាកម្មផ្សេងៗ សម្រាប់ការធ្វើជំនួញ។ បន្ទាប់មកគ្រូធ្វើតារាងកត់ត្រានៅលើក្តារខៀន :

- (ចំណាយ)	+(ចំណូល)
(➢ចម្លើយរំពឹងទុក : ផលិតផលដែលខូច ឬ បាត់បង់ ការលក់ជឿ មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន ឬ សេវាកម្មអ្នកលើកដាក់ ។ល។)	(➢ចម្លើយរំពឹងទុក : ការលក់ផលិតផល ការសងប្រាក់ថ្លៃទំនិញដែលគេទិញជឿ ការសងថ្លៃការប្រាក់ ។ល។)

សកម្មភាពទី៥ : ការបញ្ចប់ការពិភាក្សាមេរៀននៅថ្ងៃនេះ	១៥ នាទី

គ្រូដឹកនាំសិស្សពិភាក្សាលើខ្លឹមសារសង្ខេបបញ្ចប់មេរៀន

- តើការនិយាយ និងការកត់ត្រាដោយសរសេរ មួយណាល្អជាង? ហេតុអ្វី? ចូរពន្យល់។
- តើថ្ងៃនេះអ្នកបានរៀនអ្វី?
    - (ចម្លើយរំពឹងទុក : (១) ការរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យជាអ្វី? ។ (២) ហេតុបានជាការរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យមានសារៈសំខាន់? ។ (៣) សារៈសំខាន់នៃការរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យ ។ (៤) .... ។ល។

កិច្ចការផ្ទះ

- គ្រូត្រូវរំលឹកសិស្សឱ្យបន្តសកម្មភាពលើសៀវភៅកំណត់ត្រាប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគេ។

មេរៀនទី៩ : តារាងលំហូរសាច់ប្រាក់សម្រាប់ការធ្វើជំនួញ

រយៈពេលបង្រៀន ២ ម៉ោង

☑ ការរៀបចំរបស់គ្រូមុនពេលបង្រៀន

- ពិនិត្យមើលមេរៀនឡើងវិញឱ្យបានហ្មត់ចត់
- ពិនិត្យមើលខ្លឹមសារក្នុងសៀវភៅសិស្ស ដើម្បីដឹងពីព័ត៌មាន និង សំណួរ
- គូសតារាងលំហូរសាច់ប្រាក់នៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ ២ សម្រាប់ប្រើក្នុងសកម្មភាពករណីសិក្សា។
- សរសេរខ្លឹមសារករណីសិក្សាទាំង ២ សម្រាប់សកម្មភាពទី ៤ ឬ ឱ្យសិស្សអានព័ត៌មានទាំងនេះនៅក្នុងសៀវភៅ
- សរសេរកម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន។

សម្ភារៈ

- ឯកសារណែនាំសម្រាប់គ្រូ
- សៀវភៅសិស្ស
- សម្ភារៈបង្រៀនដែលបានរៀបចំខាងលើ
- ក្តារខៀន និង ដីស
- ហ្វឺត
- កម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន។

☼ លទ្ធផលសិក្សារំពឹងទុក

ពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សនឹងអាច :

- បំពេញតារាងលំហូរសាច់ប្រាក់
- ពិនិត្យមើលកំហុសដែលមាននៅក្នុងតារាងលំហូរសាច់ប្រាក់។

លំនាំនៃការបង្រៀន

សកម្មភាពទី១ : ការពិនិត្យឡើងវិញលើខ្លឹមសារសំខាន់ក្នុងមេរៀនមុន	១០ នាទី

ឯកសារសម្រាប់គ្រូ

ការពិភាក្សា

- តើការនិយាយដោយមាត់ និងការកត់ត្រាដោយសរសេរ មួយណាល្អជាង? ហេតុអ្វី? ចូរពន្យល់
- តើការរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យជាអ្វី?
- តើការរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យមានសារប្រយោជន៍ដូចម្តេចខ្លះ?

សកម្មភាពទី ២: ការយល់ដឹងពីរបៀបប្រើប្រាស់តារាងលំហូរសាច់ប្រាក់	១០ នាទី

១. គ្រូបិទតារាងសម្រាប់កត់ត្រាការលំហូរសាច់ប្រាក់។

កាលបរិច្ឆេទ	ការទិញលក់ទំនិញ	មុខទំនិញ/សេវាកម្ម			ប្រាក់ចំណាយ (–)	ប្រាក់ចំណូល (+)	សមតុល្យ
		មុខទំនិញ	បរិមាណ	តម្លៃលក់រាយ			
						សមតុល្យដំបូង	

២. គ្រូពិភាក្សាពីចំណងជើងនីមួយៗ ក្នុងតារាងលំហូរសាច់ប្រាក់ជាមួយសិស្ស។

- នៅក្នុងតារាងលំហូរសាច់ប្រាក់ តើជួរនីមួយៗ មានចំណងជើងអ្វីខ្លះ?
- តើអ្នកគិតថា ត្រូវដាក់ខ្លឹមសារអ្វីខ្លះនៅក្រោមចំណងជើងទាំងនោះ?

ចម្លើយ

- កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃទិញលក់ទំនិញ។
- ការទិញលក់ទំនិញ : ប្រភេទសកម្មភាពហិរញ្ញវត្ថុ(ការទិញ ការលក់ ការទិញជឿ និង ការសងប្រាក់។
- មុខទំនិញ/សេវាកម្ម : ប្រភេទទំនិញ ឬ សេវាកម្មដែលប្រើ។
- បរិមាណ : ចំនួនផលិតផល ឬ សេវាកម្មដែលបានទិញ និង លក់។
- តម្លៃលក់រាយ : ថ្លៃលក់សម្រាប់ផលិតផល ១ ឬ ការផ្តល់សេវាកម្ម ១។
- ប្រាក់ចំណាយ : ប្រាក់ដែលត្រូវចំណាយទៅលើការលក់ទំនិញ ឬ ការផ្តល់សេវាកម្ម។
- ប្រាក់ចំណូល : ប្រាក់ដែលបានទទួលពីការលក់ទំនិញ ឬ ការផ្តល់សេវាកម្ម។

- សមតុល្យៈ ចំនួនប្រាក់ដែលបានទូទាត់(បូក ឬ ដក) សម្រាប់ខ្ទង់ចំណូល ឬ ចំណាយនីមួយៗក្នុងការទិញលក់ទំនិញមួយលើកៗ។]

សកម្មភាពទី៣ : ករណីសិក្សារបស់ "ស្រស់"	៣០ នាទី

១. គ្រូបិទករណីសិក្សារបស់ "**ស្រស់**" នៅលើជញ្ជាំង ឬឱ្យសិស្សមើលករណីសិក្សានេះនៅក្នុងសៀវភៅសិស្ស។ គ្រូឱ្យ សិស្សបំពេញតារាងលំហូរសាច់ប្រាក់ដោយផ្អែកលើករណីសិក្សា "ស្រស់" ។

ករណីសិក្សារបស់ "ស្រស់" ស្រស់មានបំណងធ្វើជំនួញផ្ទាល់ខ្លួននៅផ្សារ។ នាងមានប្រាក់មួយចំនួនតូចប៉ុណ្ណោះ។ ដូច្នេះ នាងធ្វើជំនួញតូចមួយ ហើយនាងសង្ឃឹមថាមុខជំនួញរបស់នាងនឹងរីកចម្រើន។

- ស្រស់ចាប់ផ្ដើមមុខជំនួញជាមួយនឹងទឹកប្រាក់ចំនួន ៥០ ០០០ រៀល។
- នៅព្រឹកថ្ងៃទី ២ ខែធ្នូ នាងបានទៅផ្សារ និងបានទិញទំនិញដូចខាងក្រោម :
    - ប៉េងប៉ោះ ៦គីឡូក្រាម ក្នុង១គីឡូក្រាមថ្លៃ ៣ ០០០ រៀល (៦×៣,០០០=១៨ ០០០)
    - ការ៉ុត ៤ គីឡូក្រាម ក្នុង ១ គីឡូក្រាមថ្លៃ ៣ ២០០ រៀល(៤×៣ ២០០=១២ ៨០០)
    - ត្រកួន ៨ បាច់ ក្នុង ១ បាច់ថ្លៃ ១ ០០០ រៀល(៨×១ ០០០= ៨ ០០០)
    - ខ្ទឹមបារាំង៣ គីឡូក្រាម ក្នុង១គីឡូក្រាមថ្លៃ ៣ ១០០រៀល (៣×៣ ១០០=៩ ៣០០)
    - ម្ទេសហឺរ ៥០ ផ្លែ ថ្លៃ ៧៥០ រៀល
- នៅថ្ងៃនោះនាងបានលក់មុខទំនិញខាងលើក្នុងតម្លៃដូចខាងក្រោម :
    - ប៉េងប៉ោះ ២,៥ គីឡូក្រាម ក្នុង ១ គីឡូក្រាមថ្លៃ ៣ ៥០០ រៀល
    - ការ៉ុត៣គីឡូក្រាម ក្នុង ១ គីឡូក្រាមថ្លៃ ៣ ៥០០ រៀល
    - ត្រកួន ៥បាច់ ក្នុង ១បាច់ថ្លៃ ១ ២៥០ រៀល
    - ខ្ទឹមបារាំង៣គីឡូក្រាម ក្នុង ១ គីឡូក្រាមថ្លៃ ៣ ៥០០ រៀល
    - ម្ទេសហឺរ ៣០ ផ្លែ ក្នុង៥ផ្លែ ថ្លៃ ១០០ រៀល
- នៅរសៀលថ្ងៃទី ២ ខែធ្នូ ដដែល ស្រស់បានចំណាយប្រាក់ ៥ ០០០ រៀល ទិញម្ហូបសម្រាប់គ្រួសាររបស់នាង។

- នៅថ្ងៃទី ៣ ខែធ្នូ ២០០៨ ស្រស់លក់ទំនិញដែលនៅសល់បន្តទៀត ។ ដោយសារមុខទំនិញដែលនៅសល់មិនសូវស្រស់ល្អ នាងលក់ក្នុងតម្លៃថោកជាងមុនបន្តិច ។
  - o ប៉េងប៉ោះ ២,៥ គីឡូក្រាម ក្នុង១គីឡូក្រាមថ្លៃ ៣ ៤០០ រៀល
  - o ការ៉ុត ១ គីឡូក្រាម ក្នុង១គីឡូក្រាមថ្លៃ ៣ ៥០០ រៀល
  - o ត្រកួន ៣ បាច់ ក្នុង១ បាច់តម្លៃ ១ ១០០ រៀល
  - o ម្ទេសហឺរ ១០ផ្លែ ក្នុង៥ផ្លែ ថ្លៃ ៧៥ រៀល

២. គ្រូដើរត្រួតពិនិត្យមើលការបំពេញតារាងគម្រោងលំហូរសាច់ប្រាក់ ។

- គ្រូអានព័ត៌មានស្ដីពីការទិញលក់ទំនិញរបស់ស្រស់ឱ្យសិស្សស្ដាប់ ។
- គ្រូឱ្យសិស្សម្នាក់អានព័ត៌មានទី១ ស្ដីពីការទិញទំនិញ រួចសួរសិស្សថា " តើព័ត៌មាននេះត្រូវដាក់នៅកន្លែងណា? " ➢ [ចម្លើយ : នៅក្បែរសមតុល្យលើកដំបូង ។]
- គ្រូសរសេរព័ត៌មាននេះចូលក្នុងតារាង ។
- គ្រូឱ្យសិស្សម្នាក់អានព័ត៌មានទី ២ ស្ដីពីការលក់ទំនិញ រួចឱ្យសិស្សម្នាក់ប្រាប់ពីកន្លែងដែលត្រូវកត់បញ្ចូលក្នុងតារាង ។
- នៅពេលសិស្សទាំងអស់ឯកភាព គ្រូឱ្យសិស្សបំពេញព័ត៌មានចូលក្នុងតារាង ។
- គ្រូហៅសិស្សផ្សេងទៀតឱ្យបំពេញជួរផ្សេងតាមគំរូខាងលើ ។
  - o សិស្សអានចម្លើយរបស់គេ ។
  - o សិស្សទាំងអស់ចូលរួមបញ្ជាក់ពីការយល់ស្រប ។
  - o បន្ទាប់មកសិស្សសរសេរចម្លើយរបស់គេចូលក្នុងតារាង ។
- នៅពេលសិស្សបំពេញចប់ គ្រូសួរទៅសិស្សថាតើប្អូនមានសំណួរអ្វីដែរឬទេ ។

៣. ការពិភាក្សា

- តើស្រស់បញ្ចប់ការលក់ដូរដោយទទួលបានប្រាក់ចំណេញ ឬ ខាត?[➢ចម្លើយ : ទទួលបានប្រាក់ចំណេញតិច]
- តើប្រាក់ចំណេញនៅពេលធ្វើសមតុល្យចុងក្រោយមានចំនួនប៉ុន្មាន?[➢ចម្លើយ : ១៣០០ រៀល]
- តើមុខទំនិញអ្វីដែលនាងបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងតារាងលំហូរសាច់ប្រាក់ ដែលមិនមែនជាប្រាក់ចំណាយធ្វើជំនួញ?[➢ចម្លើយ : ប្រាក់ចំណាយលើម្ហូបអាហារសម្រាប់គ្រួសារ ។ ការចំណាយប្រភេទនេះមិនត្រូវដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងប្រភេទចំណាយធ្វើជំនួញនោះទេ ។ប្រាក់ចំណាយនេះត្រូវដាក់ក្នុងតារាងប្រាក់ចំណូល និង ចំណាយផ្ទាល់ខ្លួន ។]

- តើប្រាក់ចំណេញពិតប្រាកដដែលលក់ក្នុងថ្ងៃដំបូងបានចំនួនប៉ុន្មាន?[➢ចម្លើយ : ៦ ៣០០ រៀល ពីព្រោះនាងបានចំណាយ ៥ ០០០ រៀលទិញម្ហូបសម្រាប់គ្រួសារ]
- តើមានមុខទំនិញអ្វីខ្លះដែលនាងត្រូវលក់បន្ត?[➢ចម្លើយ : ប៉េងប៉ោះ ១ គីឡូ និង ម្ទេស ១០ ផ្លែ]
- តើស្រស់ទទួលបានប្រាក់ចំណេញសម្រាប់ទ្រទ្រង់មុខជំនួញរបស់នាងរួចដែរឬទេ?[➢ចម្លើយ : ទេ នាងត្រូវបង្កើនមុខទំនិញបន្ថែមទៀតទើបអាចរកប្រាក់ចំណេញបានគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការចំណាយរបស់នាង និង គ្រួសារ ។]
- តើនាងត្រូវធ្វើដូចម្តេច ដើម្បីបង្កើនប្រាក់ចំណេញបន្ថែមទៀត?[➢ចម្លើយរំពឹងទុក : ចម្លើយអាចមានច្រើនដូចជា ត្រូវលក់ទំនិញឱ្យបានច្រើនមុខបន្ថែមទៀត បង្កើនតម្លៃលក់ ឱ្យសមស្រប ។ នាងត្រូវតែអភិវឌ្ឍយុទ្ធសាស្ត្រទីផ្សារឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព និង វិធីទាក់ទាញអតិថិជនឱ្យបានច្រើន ។]

សកម្មភាពទី ៤ : ករណីសិក្សារបស់ "សុភ័ក្រ"	: ៣៥ នាទី

១. គ្រូឱ្យករណីសិក្សារបស់សុភ័ក្រទៅសិស្សអាន ដើម្បីប្រើក្នុងការបំពេញតារាងលំហូរសាច់ប្រាក់ឬ ឱ្យសិស្សមើលសៀវភៅរបស់គេដោយផ្ទាល់ ។

- ឱ្យសិស្សចម្លងតារាងលំហូរសាច់ប្រាក់ចូលទៅក្នុងសៀវភៅកត់ត្រា ប្រសិនបើគេគ្មានសៀវភៅសិស្ស ។
- សិស្សបញ្ចូលទិន្នន័យដែលបានពីករណីសិក្សាទៅក្នុងតារាងគម្រោងលំហូរសាច់ប្រាក់ ។

ករណីសិក្សារបស់ "សុភ័ក្រ"

សុភ័ក្រ មានបំណងប្រកបមុខរបរផ្ទាល់ខ្លួនលក់ផ្លែឈើ ។ នាងបានខ្ចីប្រាក់ពីពូនាងចំនួន ៣០០ ០០០ រ ។ ឪពុកនាងបានឱ្យនាងខ្ចីរទេះដាក់ផ្លែឈើលក់ ។

- **សុភ័ក្រ** ចាប់ផ្តើមប្រកបមុខរបរលក់ផ្លែឈើជាមួយនឹងប្រាក់ ៣០០ ០០០ រៀល ។
- នៅព្រឹកថ្ងៃទី ១ ខែធ្នូ នាងបានទៅមើលតម្លៃផ្លែឈើនៅផ្សារ ។ នៅពេលរសៀល នាងបានសម្រេចចិត្តទិញប្រភេទផ្លែមួយចំនួនដូចខាងក្រោម ។
    - o ផ្លែស្វាយ ៥ គីឡូក្រាម ក្នុង ១ គីឡូក្រាមថ្លៃ ៥ ០០០រៀល (៥×៥០០០=២៥ ០០០)
    - o ផ្លែសាវម៉ាវ ៥គីឡូក្រាម ក្នុង១ គីឡូក្រាមថ្លៃ ៥ ៥០០ រៀល (៥×៥៥០០=២៧៥០០)
    - o ក្រូចថ្លុងតូចៗ១៥គីឡូក្រាម ក្នុង១គីឡូក្រាមថ្លៃ ៥ ៥០០ រៀល (១៥×៥៥០០=៨២ ៥០០)
    - o ផ្លែព័រអាស៊ី ៥គីឡូ ក្នុង១គីឡូក្រាម ថ្លៃ ៥ ៦០០ រៀល (៥×៥ ៦០០=២៨ ០០០)

- o ផ្លែប៉ោមល្អ ៦ គីឡូក្រាម ក្នុង១គីឡូក្រាមថ្លៃ ១០ ០០០ រៀល
  (៦×១០ ០០០=៦០ ០០០)

- នៅថ្ងៃទី ១ ខែធ្នូ នាងបានទិញកញ្ច្រែង ចំនួន ៥ ដើម្បីដាក់ផ្លែឈើលក់ ។ កញ្ច្រែង ១ ថ្លៃ ១៥ ០០០ រៀល ។
- នៅល្ងាចថ្ងៃទី ១ ខែធ្នូ **សុភ័ក្រ** និង ប្អូនស្រីរបស់នាងបានរុញរទេះផ្លែឈើទៅលក់នៅឯសួនឧទ្យាន ដែលមានមនុស្ស និង ក្រុមគ្រួសារជាច្រើនមកដើរលេងកំសាន្ត ។
  ប្រភេទផ្លែឈើដែលនាងលក់មាន ដូចខាងក្រោម :
  - o ផ្លែស្វាយ ២ គីឡូក្រាម ក្នុង ១ គីឡូក្រាមថ្លៃ ៥ ៥០០ រៀល
  - o ផ្លែសារម៉ាវ ៤ គីឡូក្រាម ក្នុង ១ គីឡូក្រាមថ្លៃ ៦ ៣០០ រៀល
  - o ក្រូចផ្អែមតូចៗ ១១ គីឡូក្រាម ក្នុង ១ គីឡូក្រាមថ្លៃ ៦ ២០០ រៀល
  - o ផ្លែព័រអាស៊ី ៣ គីឡូ ១ គីឡូ តម្លៃ ៦ ៣០០ រៀល
  - o ផ្លែប៉ោមល្អ ៤ គីឡូក្រាម ក្នុង ១ គីឡូក្រាមថ្លៃ ១៥ ០០០ រៀល
- នៅល្ងាចថ្ងៃទី ១ ខែធ្នូ **សុភ័ក្រ**បានឱ្យប្រាក់ទៅប្អូនស្រីរបស់នាងចំនួន ៤ ០០០ រៀល សម្រាប់ការជួយរុញរទេះ ។
- នៅថ្ងៃទី ២ ខែធ្នូ **សុភ័ក្រ**បានបន្តលក់ផ្លែឈើដែលនៅសល់តែម្នាក់ឯងនៅតាមដងផ្លូវ ។ ប៉ុន្តែដោយសារផ្លែឈើដែលនៅសល់មិនសូវស្រស់ នាងលក់តម្លៃថោកជាងមុនបន្តិច ។
  - o ស្វាយ ថ្លៃ ៥ ២០០ រៀល ក្នុង១ គីឡូក្រាម
  - o សារម៉ាវ ថ្លៃ ៥ ៤០០ រៀល ក្នុង១ គីឡូក្រាម
  - o ក្រូចផ្អែមតូចៗ ថ្លៃ ៥ ៣០០ រៀល ក្នុង១ គីឡូក្រាម
  - o ផ្លែព័រអាស៊ី ថ្លៃ ៦ ០០០ រៀល ក្នុង១ គីឡូក្រាម
  - o ផ្លែប៉ោមល្អ លក់ក្នុងតម្លៃដដែល ។

២. គ្រូទុកពេល២០ នាទី ឱ្យសិស្សបំពេញតារាងលំហូរសាច់ប្រាក់ជាបុគ្គលនៅក្នុងសៀវភៅកត់ត្រារបស់គេ ។

៣.គ្រូឱ្យសិស្សឡើងបំពេញតារាងលំហូរសាច់ប្រាក់ដែលមាននៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ ជាជំហានៗ ដោយប្រើព័ត៌មានក្នុងករណីសិក្សារបស់ "សុភ័ក្រ" ។

៤. ការពិភាក្សាពីករណីសិក្សារបស់ "សុភ័ក្រ" ។

- តើការធ្វើជំនួញរបស់សុភ័ក្រទទួលបានប្រាក់ចំណេញឬទេ?[➢ចម្លើយ : ទេ នាងខាតប្រាក់ ចំនួន ៣៤ ៥០០ រៀល ពេលចាប់ផ្ដើមជំនួញដំបូង ។]
- ហេតុអ្វីបានជានាងលក់ផ្លែឈើខាតនៅថ្ងៃនេះ?[➢ចម្លើយ : សុភ័ក្របានចំណាយប្រាក់ទិញកញ្ច្រែងអស់មួយចំនួន ។ កញ្ច្រែងនេះមិនមែនសម្រាប់លក់ទេ ។ នាងត្រូវទិញទំនិញណាដែលមានតម្លៃថោក ហើយនាងអាចលក់បានតម្លៃច្រើនជាងនេះស្របតាមតម្លៃទីផ្សារ ។]
- បើមិនគិតបញ្ចូលថ្លៃទិញកញ្ច្រែង តើសុភ័ក្រនឹងបានប្រាក់ចំណូលប៉ុន្មានពីការលក់?[➢ចម្លើយ : ៤០ ០០០ រៀល]
- ប្រសិនបើសុភ័ក្រមានប្រាក់ចំណូល និងចំណាយដដែលតើនាងត្រូវលក់ដូរប៉ុន្មានដងទើបរួចថ្លៃទិញកញ្ច្រែង?[➢ចម្លើយ : នាងត្រូវលក់ទំនិញមួយលើកទៀតទើបអាចរួចថ្លៃទិញកញ្ច្រែង ។]
- តើអ្នកមានយោបល់អ្វីសម្រាប់ជួយធ្វើឱ្យមុខជំនួញរបស់សុភ័ក្ររីកចម្រើន?[➢ចម្លើយ : អាស្រ័យលើចម្លើយរបស់សិស្ស ។]
- តើអ្នកគិតថាមុខជំនួញរបស់ស្រស់ ឬ សុភ័ក្រ អាចរីកចម្រើននៅពេលអនាគតដែរឬទេ? ហេតុអ្វី? [➢ចម្លើយ : ឥឡូវនេះមុខជំនួញរបស់សុភ័ក្រមានលក្ខណៈល្អប្រសើរជាង ។]

សកម្មភាពទី៥ : ការរៀបចំសម្រាប់ធ្វើសម្ភាសជាមួយអ្នកធ្វើជំនួញ **: ១៥ នាទី**

១. គ្រូពន្យល់

មេរៀនលើកក្រោយប្អូនត្រូវសម្ភាសអ្នកធ្វើជំនួញម្នាក់ ដែលអញ្ជើញមកពីសហគមន៍ ដើម្បីបង្ហាញពីបទពិសោធន៍នៃការកត់ត្រាប្រាក់ចំណូល និងចំណាយ ។

២. នេះជាសំណួរសំខាន់ៗមួយចំនួន ដែលយើងត្រូវប្រើដើម្បីសួរទៅអ្នកធ្វើជំនួញមកពីសហគមន៍ ។ ចូរសរសេរសំណួរទាំងនេះនៅក្នុងសៀវភៅកត់ត្រា ។

- ➢ តើប្រព័ន្ធនៃការរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យដែលបង/ពូ/មីង/អ៊ំប្រើមានអ្វីខ្លះ?
- ➢ តើបញ្ហាប្រឈមអ្វីខ្លះដែលបង/ពូ/មីង/អ៊ំជួបប្រទះក្នុងការរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យ?
- ➢ តើប្រភេទប្រាក់ចំណូល និង ចំណាយ(ការលក់ទំនិញ ប្រាក់កម្ចី ការទិញជឿ ការចំណាយលើកិច្ចការសេវាកម្ម) អ្វីខ្លះដែលគេត្រូវតាមដាន?

➢ តើបង/ពូ/មីង/អ៊ំអាចប្រាប់ពីបទពិសោធន៍មិនល្អៗដែលធ្លាប់ជួបប្រទះពេលរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យបានដែរឬទេ?

➢ តើបង/ពូ/មីង/អ៊ំអាចប្រាប់ពីបទពិសោធន៍ល្អៗដែលបង/ពូ/មីង/អ៊ំធ្លាប់ជួបប្រទះពេលរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យបានដែរឬទេ?

៣. ប្អូនអាចជ្រើសរើសសំណួរមួយចំនួនក្នុងចំណោមសំណួរផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ប្អូន ដែលបានបង្កើតនៅពេលចាប់ផ្តើមមេរៀនដំបូង ដើម្បីដាក់បន្ថែមទៅក្នុងបញ្ជីសំណួរសម្ភាស។

៤. ប្អូនៗអាចសួរសំណួរសម្ភាសទៅអ្នកធ្វើជំនួញមកពីសហគមន៍។

៥. គ្រូណែនាំសិស្សឱ្យសរសេរសំណួរបន្ថែមទៀតមុនពេលពួកគាត់ត្រឡប់ទៅវិញ។

កិច្ចការផ្ទះ

- គ្រូឱ្យសិស្សបង្កើតសំណួរយ៉ាងតិច២ដើម្បីត្រៀមសួរទៅអ្នកជំនួញម្នាក់នៅក្នុងសហគមន៍ពីការរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យ។
- ចូរប្អូនៗបន្តការកត់ត្រាសៀវភៅកំណត់ត្រាចំណាយប្រចាំថ្ងៃរបស់អ្នក។

➲ កិច្ចការសម្រាប់គ្រូ : នៅពេលបង្រៀនលើកក្រោយ គ្រូត្រូវអញ្ជើញមនុស្ស ១ ឬ ២ នាក់មកថ្នាក់រៀន ដើម្បីផ្តល់បទពិសោធន៍ពីការរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យ។ អ្នកធ្វើជំនួញនោះអាចជាអ្នកទិញ អ្នកលក់ ឬអ្នកផ្តល់សេវាកម្មអ្វីមួយ។ អ្នកធ្វើជំនួញនោះអាចជាអ្នកលក់ដូរនៅក្នុងសាលា អ្នកលក់ដូរនៅតាមផ្ទះ នៅតាមផ្សារ នៅតាមភោជនីយដ្ឋាន ឬ ជាងឈើ ។ល។

ចម្លើយករណីសិក្សារបស់ "ស្រស់"							
កាលបរិច្ឆេទ	ការទិញលក់ទំនិញ	មុខទំនិញ/សេវាកម្ម			ប្រាក់ចំណាយ (–)	ប្រាក់ចំណូល (+)	សមតុល្យ
		មុខទំនិញ	បរិមាណ	តម្លៃលក់រាយ			
						សមតុល្យដំបូង	៥០ ០០០
២/១២/០៨	ការទិញទំនិញ	ប៉េងប៉ោះ	៦គីឡូក្រាម	៣ ០០០	១៨ ០០០		៣២ ០០០
		ការ៉ុត	៤គីឡូក្រាម	៣ ២០០	១២ ៨០០		១៩ ០០០
		ត្រកួន	៨បាច់	១ ០០០	៨ ០០០		១១ ២០០
		ខ្ទឹមបារាំង	៣គីឡូក្រាម	៣ ១០០	៩ ៣០០		១ ៩០០
		ម្ទេស	៥០ផ្លែ	៧៥០	៧៥០		១ ១៥០
២/១២/០៨	ការលក់ទំនិញ	ប៉េងប៉ោះ	២.៥	៣ ៥០០		៨ ៧៥០	៩ ៩០០
		ការ៉ុត	៣	៣ ៥០០		១៣ ៥០០	២៣ ៤០០
		ត្រកួន	៥	១ ២៥០		៦ ២៥០	២៩ ៦៥០
		ខ្ទឹមបារាំង	៣	៣ ៥០០		១០ ៥០០	៤០ ១៥០
		ម្ទេស	៣០	១០០ក្នុង៥ ផ្លែ		៦០០	៤០ ៧៥០
២/១២/០៨	របស់របរផ្គត់ផ្គង់ក្នុងគ្រួសារ	ម្ហូប			៥ ០០០		៣៥ ៧៥០
៣/១២/០៨	ការលក់ទំនិញ	ប៉េងប៉ោះ	២.៥	៣ ៤០០		៨ ៥០០	៤៤ ២៥០
		ការ៉ុត	១	៣ ៥០០		៣ ៥០០	៤៧ ៧៥០
		ត្រកួន	៣	១ ១០០		៣ ៣០០	៥១ ០៥០
		ម្ទេស	១០	៧៥ក្នុង៥ផ្លែ		២៥០	៥១ ៣០០

ចម្លើយករណីសិក្សារបស់ "សុភ័ក្រ"

កាលបរិច្ឆេទ	ការទិញលក់ទំនិញ	មុខទំនិញ/សេវាកម្ម			ប្រាក់ចំណាយ (-)	ប្រាក់ចំណូល (+)	សមតុល្យ
		មុខទំនិញ	បរិមាណ	តម្លៃលក់រាយ			
						សមតុល្យដំបូង	៣០០ ០០០
១/១២/០៨	ការទិញទំនិញ	ផ្លែស្វាយ	៥ គីឡូក្រាម	៥ ០០០	២៥ ០០០		២៧៥ ០០០
		ផ្លែសាវម៉ាវ	៥ គីឡូក្រាម	៥ ៥០០	២៧ ៥០០		២៤៧ ៥០០
		ផ្លែក្រូច	១៥ គីឡូក្រាម	៥ ៥០០	៨២ ៥០០		១៦៥ ០០០
		ផ្លែប៉័រ	៥ គីឡូក្រាម	៥ ៦០០	២៨ ០០០		១៣៧ ០០០
		ផ្លែប៉ោម	៦ គីឡូក្រាម	១០ ០០០	៦០ ០០០		៧៧ ០០០
១/១២/០៨	ការទិញសម្ភារៈ	កញ្ច្រែង	៥	១៥ ០០០	៧៥ ០០០		២ ០០០
១/១២/០៨	ការលក់ទំនិញ	ផ្លែស្វាយ	២	៥ ៥០០		១១ ០០០	១៣ ០០០
		ផ្លែសាវម៉ាវ	៤	៦ ៣០០		២៥ ២០០	៣៨ ២០០
		ផ្លែក្រូច	១១	៦ ២០០		៦៨ ២០០	១០៦ ៤០០
		ផ្លែប៉័រ	៣	៦ ៣០០		១៨ ៩០០	១២៥ ៣០០
		ផ្លែប៉ោម	៤	១៥ ០០០		៦០ ០០០	១៨៥ ៣០០
១/១២/០៨	បង់ថ្លៃឈ្នួលរុញរទេះ	ថ្លៃឈ្នួលរុញរទេះ	១	៤ ០០០	៤ ០០០		១៨១ ៣០០
២/១២/០៨	ការលក់ទំនិញ	ផ្លែស្វាយ	៣	៥ ២០០		១៥ ៦០០	១៩៦ ៩០០
		ផ្លែសាវម៉ាវ	១	៥ ៤០០		៥ ៤០០	២០២ ៣០០
		ផ្លែក្រូច	៤	៥ ៣០០		២១ ២០០	២២៣ ៥០០
		ផ្លែប៉័រ	២	៦ ០០០		១២ ០០០	២៣៥ ៥០០
		ផ្លែប៉ោម	២	១៥ ០០០		៣០ ០០០	២៦៥ ៥០០

មេរៀនទី១០ ៖ ការស្វែងយល់ពីការអនុវត្តរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យ

🕑 **រយៈពេលបង្រៀន** ២ ម៉ោង

☑ **ការរៀបចំរបស់គ្រូមុនពេលបង្រៀន**

- ពិនិត្យមើលមេរៀនឡើងវិញឱ្យបានហ្មត់ចត់
- ពិនិត្យមើលខ្លឹមសារក្នុងសៀវភៅសិស្ស ដើម្បីដឹងពីព័ត៌មាន និងសំណួរ
- រៀបចំអញ្ជើញអ្នកជំនួញ ១ ឬ ២ នាក់នៅក្នុងសហគមន៍មកផ្ដល់បទពិសោធន៍
- សរសេរសំណួរសម្ភាសនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ
- សរសេរការណែនាំស្ដីពីការប្រកាន់តំរិយាបថល្អនៅពេលធ្វើសម្ភាសដាក់លើក្រដាសផ្ទាំងធំសម្រាប់ប្រើនៅសកម្មភាពទី ៣
- សរសេរកម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន ។

📖 **សម្ភារៈ**

- ឯកសារណែនាំសម្រាប់គ្រូ
- សៀវភៅសិស្ស
- សម្ភារៈបង្រៀនដែលបានរៀបចំដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ
- ក្រដាសផ្ទាំងធំ ហ្វឺត និង ក្ដារខៀនសម្រាប់ព្យួរក្រដាសផ្ទាំងធំ ដែលប្រើនៅក្នុងសកម្មភាពទី ២
- ក្ដារខៀន និង ដីស
- កម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន ។

☼ **លទ្ធផលសិក្សារំពឹងទុក**

ពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សនឹងអាច ៖

- ធ្វើតារាងបង្ហាញពីតំរិយាបថសមស្របសម្រាប់ប្រើក្នុងការធ្វើសម្ភាស
- ធ្វើសម្ភាសជាមួយអ្នកជំនួញនៅក្នុងសហគមន៍
- កំណត់ព័ត៌មានសំខាន់ៗក្នុងការធ្វើសម្ភាសដែលអាចផ្ដល់ជាមធ្យោបាយសម្រាប់ឱ្យយកទៅអនុវត្តក្នុងការរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យឱ្យបានល្អប្រសើរ ។

ឯកសារសម្រាប់គ្រូ

លំនាំនៃការបង្រៀន

សកម្មភាពទី ១ : ការរំលឹកមេរៀន	⏲: ១០ នាទី

ការពិភាក្សា

- ☝ ក្នុងមេរៀនមុន តើអ្នកបានរៀនអ្វីខ្លះ?[➢ចម្លើយ : ការបំពេញតារាងលំហូរសាច់ប្រាក់។]
- ☝ តើការប្រើប្រាស់តារាងលំហូរសាច់ប្រាក់មានប្រយោជន៍អ្វីខ្លះ?[➢ចម្លើយ : ធ្វើឱ្យមានការកត់ត្រាពីចំនួនប្រាក់ចំណូល និងចំណាយបានត្រឹមត្រូវនៅក្នុងកិច្ចការជំនួញ។]

សកម្មភាពទី ២: ការបង្កើតសំណួរសម្ភាស	⏲: ៣៥ នាទី

១. គ្រូប្រាប់សិស្សថាគាត់បានអញ្ជើញអ្នកធ្វើជំនួញនៅក្នុងសហគមន៍ ដើម្បីមកធ្វើសម្ភាស។

២. គ្រូពន្យល់ទៅសិស្សថា :

នៅថ្ងៃនេះយើងត្រូវសម្ភាសអ្នកជំនួញ (១ ឬ ២ នាក់)មកពីសហគមន៍ ដើម្បីស្វែងយល់ពីរបៀបរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យសម្រាប់កិច្ចការជំនួញ។ ពេលទៅផ្ទះវិញយើងត្រូវបង្កើតសំណួរ ២ ដើម្បីសួរអ្នកជំនួញទាំងនោះ។ យើងមិនមានពេលគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់សួរសំណួរទាំងអស់ទៅពួកគាត់នោះទេ ដូចនេះយើងត្រូវជ្រើសរើសសំណួរសំខាន់ៗមួយចំនួនប៉ុណ្ណោះសម្រាប់សួរ។

៣. គ្រូបិទតារាងសំណួរនៅលើក្តារខៀនឱ្យសិស្សពិនិត្យ និង ប្រៀបធៀប

- ➢ តើប្រព័ន្ធនៃការរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យដែល បង/ពូ/មីង/អ៊ំ ប្រើមានអ្វីខ្លះ?
- ➢ តើបញ្ហាប្រឈមអ្វីខ្លះ ដែលបង/ពូ/មីង/អ៊ំធ្លាប់ជួបប្រទះក្នុងការរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យ?
- ➢ តើប្រភេទប្រាក់ចំណូល និង ចំណាយ(ការលក់ទំនិញ ការខ្ចីប្រាក់ ការទិញជើ្ង ការចំណាយលើកិច្ចការសេវាកម្ម) អ្វីខ្លះដែលគេត្រូវតាមដាន?
- ➢ តើបង/ពូ/មីង/អ៊ំអាចប្រាប់ពីបទពិសោធន៍មិនល្អដែលបង/ពូ/មីង/អ៊ំ ជួបប្រទះពេលរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យបាន ដែរឬទេ?
- ➢ តើបង/ពូ/មីង/អ៊ំអាចប្រាប់ពីបទពិសោធន៍ល្អៗដែលបង/ពូ/មីង/អ៊ំធ្លាប់ជួបប្រទះពេលរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យបានដែរឬទេ?

៤. គ្រូបែងចែកសិស្សជាក្រុមដែលមានគ្នាពី៥-៦ នាក់ ដើម្បីពិនិត្យសំណួររបស់គេឡើងវិញ។

- ☝ ក្នុងមួយក្រុមៗត្រូវជ្រើសរើសសំណួរ ២ ដែលសំខាន់សម្រាប់សួរ។
- ☝ សិស្សត្រូវសរសេរសំណួរទាំងពីរនៅលើក្រដាសតូច។

- គ្រូឱ្យសិស្សក្នុងក្រុមនីមួយៗអានសំណួរជ្រើសរើសទាំង២។
- គ្រូឱ្យសិស្សជ្រើសរើសសំណួរដែលពួកគេត្រូវសួរអ្នកជំនួញមកពីសហគមន៍។

៥. សិស្សត្រូវចាំថាពួកគេមិនអាចសួរសំណួរឱ្យលើសពី ៨ បានទេ។

៦. ឱ្យសិស្សស្ម័គ្រចិត្តម្នាក់សួរសំណួរសម្ភាសទៅអ្នកជំនួញមកពីសហគមន៍។ បន្ទាប់មកសិស្សផ្សេងទៀត អាចចូលរួមក្នុងការសម្ភាសនេះ។ គ្រូត្រូវកំណត់ថាតើសិស្សណាត្រូវសួរសំណួរណា។

សកម្មភាពទី ៣: ការប្រកាន់ឥរិយាបថសមរម្យពេលធ្វើសម្ភាស	⏲: ១០ នាទី

១. ពិភាក្សាពីរបៀបប្រកាន់ឥរិយាបថល្អនៅពេលធ្វើសម្ភាស :

- សុភាពរាបសា និងចេះគួរសម
- ត្រូវធ្វើការណែនាំខ្លួន
- ប្រាប់ពីគោលបំណងនៃការធ្វើសម្ភាស
- សុំការអនុញ្ញាតពីអ្នកធ្វើជំនួញ ២ ឬ ៣ នាទី ដើម្បីធ្វើសម្ភាស
- ត្រូវថ្លែងអំណរគុណពេលធ្វើសម្ភាសចប់។

២. គ្រូឱ្យសិស្សបង្ហាញពីឥរិយាបថល្អៗមួយចំនួនទៀត។

៣. គ្រូឱ្យសិស្សស្ម័គ្រចិត្ត ២ នាក់ សម្តែងជាឧទាហរណ៍ពីការប្រកាន់ឥរិយាបថល្អ និង អាក្រក់ក្នុងពេល ធ្វើសម្ភាស ដោយគ្រូដើរតួធ្វើជាភ្ញៀវ។

៤. សិស្សផ្សេងទៀតរៀបចំកន្លែងទទួលភ្ញៀវ និង ធ្វើការកត់ត្រាក្នុងពេលធ្វើសម្ភាស។

សកម្មភាពទី ៤: ការធ្វើសម្ភាសជាមួយអ្នកជំនួញមកពីសហគមន៍	⏲៤៥ នាទី

១. ភ្ញៀវបានអញ្ជើញមកដល់។

២. គ្រូទទួលស្វាគមន៍ភ្ញៀវឱ្យចូលថ្នាក់ ។ ភ្ញៀវធ្វើការណែនាំដល់សិស្សដោយប្រាប់ពី :

- ឈ្មោះ
- ប្រភេទមុខជំនួញ
- ទីកន្លែងធ្វើជំនួញ

៣. គ្រូឱ្យសិស្សធ្វើសម្ភាសតាមសកម្មភាពខាងក្រោម ៖

- សិស្សត្រូវសួរសំណួរម្នាក់ម្តងទៅកាន់ភ្ញៀវ ។
- សិស្សសម្ភាសភ្ញៀវទាំង ២ នាក់ រួមគ្នាក្នុងពេលតែមួយ ។
- គ្រូបែងចែកសិស្សជា ២ ក្រុម ហើយរៀបចំទីកន្លែង ២ ដាច់ដោយឡែកពីគ្នាសម្រាប់ការសម្ភាសភ្ញៀវម្នាក់ៗ ។ (ប្រសិនមានពេលគួរឱ្យសិស្សធ្វើការសង្ខេបពីលទ្ធផលសម្ភាសនៅក្នុងក្រុមនីមួយៗ និង ពិភាក្សាលំអិតពីចម្លើយនៃសំណួរនីមួយៗ និង ចំណុចសំខាន់ៗ) ។

៤. នៅពេលចប់ការធ្វើសម្ភាស គ្រូត្រូវថ្លែងអំណរគុណភ្ញៀវ និងសួរទៅភ្ញៀវក្រែងពួកគាត់មានពាក្យ ឬ ដំបូន្មានអ្វីដល់សិស្ស ។

៥. ពេលភ្ញៀវចេញទៅ ប្រសិនបើនៅសល់ម៉ោង សិស្សអាចធ្វើការពិភាក្សាពីអ្វីដែលគេបានឮ ក្នុងកំឡុងពេលធ្វើសម្ភាស ហើយពិនិត្យឡើងវិញលើចម្លើយដែលគេបានកត់ត្រា ។

កិច្ចការផ្ទះ

☞ ចូរប្អូនបំពេញសៀវភៅកំណត់ត្រាចំណាយប្រចាំថ្ងៃ ។

មេរៀនទី១១ : ការកំណត់តម្លៃទំនិញ

រយៈពេលបង្រៀន ២ ម៉ោង

ការរៀបចំរបស់គ្រូមុនពេលបង្រៀន

- ពិនិត្យមើលមេរៀនឡើងវិញឱ្យបានហ្មត់ចត់
- ពិនិត្យមើលខ្លឹមសារក្នុងសៀវភៅសិស្ស ដើម្បីដឹងពីព័ត៌មាន និងសំណួរ
- សរសេរនិយមន័យនៃប្រាក់ចំណេញ ប្រាក់ចំណូល និងការខាត សម្រាប់សកម្មភាពទី ២
- សរសេរសំណួរនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ
- កាត់ក្រដាសជាចំរៀកតូចៗសម្រាប់សកម្មភាពទី ៣
- សរសេរកម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន។

សម្ភារៈ

- ឯកសារណែនាំសម្រាប់គ្រូ
- សៀវភៅសិស្ស
- រៀបចំសម្ភារៈបង្រៀនដូចដែលបានកំណត់ខាងលើ
- ក្រដាសផ្ទាំងធំស្តីពីការប្រកាន់ឥរិយាបថល្អពេលធ្វើសម្ភាសសម្រាប់មេរៀនមុន
- ក្រដាសផ្ទាំងធំ ហ្វឺត និង ក្តារខៀនសម្រាប់ព្យួរក្រដាសផ្ទាំងធំ។
- ក្តារខៀន និង ដីស
- ឡាំងតូច ប្រអប់ មួកសម្រាប់ដាក់ចម្រៀកក្រដាសតូចៗ
- កម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន។

លទ្ធផលសិក្សារំពឹងទុក

ពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សនឹងអាច :

- កំណត់និយមន័យប្រាក់ចំណូល ប្រាក់ចំណេញ និង ប្រាក់ខាតបង់ នៅក្នុងការរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យ
- បំពេញតារាងលំហូរសាច់ប្រាក់ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការធ្វើជំនួញ
- ប៉ាន់ស្មានតម្លៃលក់ តាមរយៈតារាងលំហូរសាច់ប្រាក់។

លំនាំនៃការបង្រៀន

សកម្មភាពទី ១: ពិនិត្យឡើងវិញលើលទ្ធផលដែលបានពីការសិក្សានៅមេរៀនមុន	⌚: **១០ នាទី**

គ្រូនាំសិស្សពិភាក្សាសំណួរខាងក្រោម

- តើប្អូនៗបានរកឃើញសារៈសំខាន់អ្វីខ្លះទាក់ទងនឹងការធ្វើសម្ភាស?
- ពេលធ្វើសម្ភាស តើប្អូនៗបានរៀនអ្វីខ្លះ អំពីការរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យល្អ ឬ ការអនុវត្តមុខជំនួញសម្រាប់ ការប្រកបមុខរបរប្អូននៅពេលអនាគត?
- នៅពេលធ្វើសម្ភាស តើចំណុចអ្វីខ្លះដែលប្អូនគិតថាមិនសំខាន់ ឬមិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់ការអនុវត្ត?
- តើអ្នកនៅមានសំណួរអ្វីខ្លះដែលអ្នកមិនបានសួរ ហើយអ្នកនៅតែចង់ដឹង?

សកម្មភាពទី ២: ការស្វែងយល់ពីប្រាក់ចំណូល ប្រាក់ចំណេញ និង ប្រាក់ខាតបង់	⌚: **២០ នាទី**

១. គ្រូសួរទៅសិស្ស "តើពាក្យថាប្រាក់ចំណូល ប្រាក់ចំណេញ និង ការខាតបង់ប្រាក់មានន័យដូចម្ដេច ?

[➢**ចម្លើយរំពឹងទុក**

- ➢ **ប្រាក់ចំណូល :** ជាប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់ទំនិញ ឬ ការផ្ដល់សេវាកម្ម ។
- ➢ **ប្រាក់ចំណេញ :** ជាប្រាក់ដែលនៅសល់ពីការទូទាត់រវាងប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់ទំនិញ ឬ ការផ្ដល់សេវាកម្ម ជាមួយប្រាក់ដែលបានចំណាយទៅលើការទិញទំនិញ ឬការផ្ដល់សេវាកម្ម ក្នុងការធ្វើជំនួញ ។ ប្រាក់ចំណេញខុសពីប្រាក់ចំណូល ។
- ➢ **ប្រាក់ខាតបង់ :** ជាប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់ទំនិញ ឬ ការផ្ដល់សេវាកម្មដែលមានចំនួនតិចជាងប្រាក់ដែលបានចំណាយទៅលើការទិញទំនិញ ឬការផ្ដល់សេវាកម្មក្នុងការធ្វើជំនួញ ។ ក្នុងករណីនេះអ្នកនៅតែមានប្រាក់ចំណូល ប៉ុន្តែវាជាប្រាក់ចំណូលដែលតិចជាងប្រាក់ចំណាយ ។]

២. បន្ទាប់មកគ្រូបិទនិយមន័យនៃពាក្យទាំងនេះនៅលើក្ដារខៀន និង ពន្យល់បញ្ជាក់បន្ថែម រួចឱ្យសិស្សកត់ចូលក្នុងសៀវភៅរបស់គេ ។

៣. តើប្រាក់ចំណូល និង ប្រាក់ចំណេញខុសគ្នាដូចម្ដេច?

[➢ចម្លើយ : ប្រាក់ចំណូលជាចំនួនប្រាក់សរុបទាំងអស់ដែលបានមកពីការធ្វើជំនួញ ។ ប្រាក់ចំណេញ ជាប្រាក់ដែលនៅសល់ក្រោយពីការទូទាត់រួចរាល់លើការចំណាយទាំងអស់ ។]

៤. គ្រូពន្យល់ខ្លឹមសារមេរៀន ៖

ការសិក្សាមេរៀនទាំងនេះ គឺជាការស្វែងយល់ពីភាពខុសគ្នារវាងប្រាក់ចំណូល និងការបង្ហាញប្រាប់ឱ្យយើងដឹងថាតើយើងកំពុងធ្វើជំនួញបានចំណេញ ឬខាត។ ប្រសិនបើមុខជំនួញរបស់យើងកំពុងតែទទួលបានប្រាក់ចំណេញ យើងមានឱកាសក្នុងការពង្រីកមុខជំនួញរបស់យើង ហើយយើងមានប្រាក់សម្រាប់ចំណាយផ្ទាល់ខ្លួនទៀតផង។ ប្រសិនបើយើងខាត នោះយើងមិនអាចទ្រទ្រង់ជីវភាព មិនអាចសងបំណុលគេ ហើយប្រាក់ផ្ទាល់ខ្លួនក៏ត្រូវកាត់បន្ថយ មិនអាចមានលទ្ធភាពបន្តមុខជំនួញបាន។

៥. គ្រូបញ្ជាក់ពីគោលបំណងនៃមេរៀននេះ។

សកម្មភាពទី៣ ៖ ការកំណត់តម្លៃ ⏲: **៤០ នាទី**

១. ក្រុមសិស្សពិភាក្សាដើម្បីបង្កើតតារាងស្តីពីប្រភេទមុខជំនួញសំខាន់ៗនៅតាមទីផ្សារក្នុងមូលដ្ឋាន។ គ្រូសរសេរឈ្មោះមុខជំនួញទាំងនេះនៅលើក្រដាសតូចដាច់ដោយឡែកពីគ្នា។ប្រសិនបើមុខជំនួញណាមិនចាំបាច់គ្រូមិនបាច់បញ្ចូលក្នុងតារាងទេ។ (ចម្លើយរំពឹងទុក៖ ការលក់ផ្លែឈើ ការលក់បន្លែ រត់ម៉ូតូឌុប ការលក់គុយទាវ លក់គ្រឿងតុ ទូ។ល។) ត្រូវរកឧទាហរណ៍ឱ្យបានពី ៦-១០។

២. គ្រូមូរក្រដាសទាំងនេះ រួចដាក់ចូលទៅក្នុងឡាំងតូច (កំប៉ុង ឬ មួក ឬ ប្រអប់)។

៣. គ្រូបែងចែកសិស្សជាក្រុមតូចមានគ្នា ៤-៥ នាក់ និង ពន្យល់៖

- សម្រាប់តារាងមុខជំនួញដែលប្អូនយកចេញពីប្រអប់ ប្អូនត្រូវបំពេញសញ្ញា “ + ” សម្រាប់ប្រាក់ ចំណូល និង សញ្ញា “ - ” សម្រាប់ប្រាក់ចំណាយ។ ប្អូនៗត្រូវចាំថាកិច្ចការជំនួញគឺមានការប្រែប្រួលជានិច្ច។ គ្រូត្រូវចងចាំពីទម្រង់នៃការប្រើតារាងនេះ។

-(ប្រាក់ចំណាយ)	**+(ប្រាក់ចំណូល)**

- ពិនិត្យចំនួនប្រាក់ដែលចំណាយទៅលើមុខទំនិញ ឬ ការផ្តល់សេវាកម្ម យើងអាចសាកល្បងទាយពីតម្លៃដែលយើងត្រូវលក់ផលិតផលខាងលើ។
- ទាក់ទងនឹងវិធីកំណត់តម្លៃទំនិញ ៖ មុនពេលយើងធ្វើការកំណត់តម្លៃមុខទំនិញនីមួយៗ ដែលត្រូវលក់ជាដំបូងយើងត្រូវសាកល្បងប៉ាន់តម្លៃលក់ដុំនៅទីផ្សារជាមុនសិន។

- យើងត្រូវប្រើព័ត៌មានទាំងនេះ ដើម្បីកំណត់តម្លៃមុខទំនិញ ឬ សេវាកម្មដែលសមស្របចំពោះមុខទំនិញនៅក្នុងសហគមន៍ដែលគ្រូបានកំណត់ឱ្យ ។

៤. ក្រុមនីមួយៗត្រូវដកយកក្រដាសមុខជំនួញចេញពីប្រអប់មកពិនិត្យ ហើយចាប់ផ្តើមពិភាក្សាការងារក្រុមរបស់គេ គ្រូដើរពិនិត្យមើលក្រុមសិស្សធ្វើការ ។

សកម្មភាពទី៤ : ការប្រមូលព័ត៌មានពីតម្លៃទំនិញ	៣០ នាទី

១. គ្រូប្រាប់សិស្សឱ្យនៅតាមក្រុមតូចរបស់គេដដែល ។

២. គ្រូប្រាប់ក្រុមសិស្សឱ្យទៅសម្ភាសអ្នកលក់ដូរ ២ នាក់នៅផ្សារចំពោះមុខទំនិញ ឬសេវាកម្មដែលគេបានជ្រើសរើស ។

៣. ប្អូនត្រូវធ្វើសម្ភាសអ្នកលក់ដូរនៅផ្សារឱ្យបាន២នាក់យ៉ាងតិច ដើម្បីប្រមូលព័ត៌មានអំពីតម្លៃលក់ទំនិញ ។ គ្រូផ្តល់សំណួរសម្ភាសមួយចំនួនឱ្យសិស្ស ហើយសិស្សត្រូវបង្កើតសំណួរបន្ថែមទៀតនៅក្នុងក្រុម តូច ។

៤. ខាងក្រោមនេះជាសំណួរមួយចំនួនដែលប្អូនៗប្រើសម្រាប់ធ្វើសម្ភាស ។ ចូរសរសេរសំណួរទាំងនេះនៅក្នុងសៀវភៅកត់ត្រារបស់ប្អូន ឬមើលនៅក្នុងសៀវភៅសិស្ស :
   - តើទំនិញដែលបង/ពូ/មីង/អ៊ំលក់គេឱ្យថ្លៃប៉ុន្មាន?
   - ជាធម្មតាតើបង/ពូ/មីង/អ៊ំលក់ថ្លៃប៉ុន្មាន?
   - តើបង/ពូ/មីង/អ៊ំកំណត់តម្លៃលក់ដោយរបៀបណា?
   - ក្នុងមួយឆ្នាំៗ តើតម្លៃលក់មានការប្រែប្រួលដែរឬទេ? ហេតុអ្វី?
   - តើមានការលំបាកអ្វីខ្លះដែលបង/ពូ/មីង/អ៊ំធ្លាប់ជួបប្រទះក្នុងការកំណត់តម្លៃ?
   - ជានិច្ចកាល តើបង/ពូ/មីង/អ៊ំតែងទទួលបានប្រាក់ចំណេញក្នុងការលក់ដែរឬទេ? បើមិនចំណេញ តើមកពីមូលហេតុអ្វីខ្លះ?
   - តើបង/ពូ/មីង/អ៊ំធ្វើដូចម្តេច ដើម្បីទាក់ទាញ ឬ រក្សាភ្ញៀវឱ្យមកទិញទំនិញរបស់អ្នក?

៥. ទុកពេលឱ្យក្រុមសិស្សពិនិត្យមើលសំណួរឡើងវិញ និង បង្កើតសំណួរ ១ ឬ ២ ផ្សេងទៀតដែលពួកគេចង់សួរ ។

៦. គ្រូប្រាប់ក្រុមសិស្សទាំងអស់ឱ្យមករួមគ្នាវិញក្នុងក្រុមធំ ដើម្បីពិភាក្សាពីសំណួរ ដែលក្រុមតូចបានបង្កើត ។

៧. គ្រូរំលឹកសិស្សក្រុមតូចទាំងអស់ថាត្រូវប្រកាន់ឥរិយាបថសុភាពរាបសាក្នុងពេលធ្វើសម្ភាស ។

កិច្ចការផ្ទះ

ឯកសារសម្រាប់គ្រូ

១. ធ្វើសម្ភាស ២ និង ធ្វើការកត់ត្រាពេលធ្វើសម្ភាស ។

២. រៀបចំការកត់ត្រាចម្លើយដែលបានមកពីការធ្វើសម្ភាសសម្រាប់ឱ្យគ្រូពិនិត្យ ។

៣. រៀបចំធ្វើការជាក្រុម ដើម្បីធ្វើការបង្ហាញដោយសង្ខេបពីខ្លឹមសារនៃការសម្ភាស (រយៈពេល ៥ នាទី) ។

៤. ប្រើសៀវភៅកំណត់ត្រាចំណាយប្រចាំថ្ងៃរបស់អ្នកកាលពី ៤ សប្តាហ៍មុន ហើយបំពេញព័ត៌មាននៅជួរ "ចំនួនជាក់ស្តែង" និង ជួរ "ភាពខុសគ្នា" នៅក្នុងជួរតារាងថវិកាប្រចាំខែរបស់អ្នកដែលត្រូវពិនិត្យមើលឡើងវិញនៅសប្តាហ៍ក្រោយ ។

មេរៀនទី១២ ៖ ការស្វែងយល់ពីបញ្ហាកំណត់តម្លៃ

រយៈពេលបង្រៀន ២ ម៉ោង

☑ ការរៀបចំរបស់គ្រូមុនពេលបង្រៀន

- ពិនិត្យមើលមេរៀនឡើងវិញឱ្យបានហ្មត់ចត់
- ពិនិត្យមើលខ្លឹមសារក្នុងសៀវភៅសិស្ស ដើម្បីដឹងពីព័ត៌មាន និងសំណួរ
- សរសេរសំណួរនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំសម្រាប់ផ្នែកទី២ នៅសកម្មភាពទី ១
- សរសេរកម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន។

សម្ភារៈ

- ឯកសារណែនាំសម្រាប់គ្រូ
- សៀវភៅសិស្ស
- រៀបចំសម្ភារៈបង្រៀនដូចដែលមានរៀបរាប់ខាងលើ
- ក្រដាសផ្ទាំងធំស្តីពីការប្រកាន់ឥរិយាបថល្អពេលធ្វើសម្ភាស
- ក្រដាសផ្ទាំងធំ, ហ្វឺត និង ក្តារខៀនសម្រាប់ព្យួរក្រដាសផ្ទាំងធំ
- ក្តារខៀន និង ដីស
- ឡាំងតូច ប្រអប់ មួកសម្រាប់ដាក់ចម្រៀកក្រដាសតូចៗ
- កម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន។

☼ លទ្ធផលសិក្សារំពឹងទុក

ពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សនឹងអាច ៖

- សម្ភាសជាមួយអ្នកលក់ដូរនៅផ្សារក្នុងមូលដ្ឋាន
- បង្ហាញពីលទ្ធផលនៃការសម្ភាសដល់សិស្សទាំងអស់នៅក្នុងថ្នាក់
- ប្រើបទពិសោធន៍នៃការសម្ភាសតាមផ្សារ ដើម្បីគណនាពីតម្លៃលើកមុន
- ពន្យល់ពីគុណសម្បត្តិ និង គុណវិបត្តិមុខជំនួញតាមផ្សារ
- បង្ហាញពីវិធី ដែលអ្នកលក់ប្រើដើម្បីទាក់ទាញ ឬ រក្សាភ្ញៀវរបស់គេ។

លំនាំនៃការបង្រៀន

សកម្មភាពទី ១: បង្ហាញលទ្ធផលការសម្ភាសស្ដីពីការកំណត់តម្លៃ	⌚: ៥៥ នាទី

១. គ្រូណែនាំសិស្សចូលក្រុមតូច ហើយទុកពេល ២០ នាទីដើម្បីរៀបចំការបង្ហាញរបស់ពួកគេ។ ចែកក្រដាសផ្ទាំងធំឱ្យក្រុមនីមួយៗប្រើសម្រាប់រៀបចំការបង្ហាញ។

២. ក្រុមសិស្សធ្វើការបង្ហាញពីលទ្ធផលនៃការធ្វើសម្ភាសរបស់ពួកគេដោយសង្ខេប :

- តើប្អូនៗបានទៅសម្ភាសអ្នកណា?
- តើទំនិញ ឬសេវាកម្មរបស់ពួកគេមានអ្វីខ្លះ?
- ចូរសង្ខេបចម្លើយដែលប្អូនៗបានសួរនៅពេលធ្វើសម្ភាស។
- តាមរយៈការធ្វើសម្ភាស តើប្អូនៗជឿថាតម្លៃទំនិញរបស់គាត់ត្រឹមត្រូវ និង សមហេតុផលដែរឬទេ ប្រសិនបើប្អូនៗជាអ្នកលក់ទំនិញនៅផ្សារ? ចូរពន្យល់?
- តើការទិញលក់ទំនិញរបស់មនុស្សដែលអ្នកបានធ្វើសម្ភាសមានកំណត់តម្លៃបែបណាមួយ ដែលក្រុមរបស់ប្អូនមិនបានធ្វើដែរឬទេ?
- តើមានបច្ចេកទេសអ្វីខ្លះដែលពួកគេប្រើដើម្បីទាក់ទាញ ឬ រក្សាភ្ញៀវរបស់គេ?

សកម្មភាពទី ២: ការវាយតម្លៃឡើងវិញលើតម្លៃទំនិញរបស់យើង	⌚ ២៥ នាទី

គ្រូទុកពេលឱ្យក្រុមសិស្សពិភាក្សា ដើម្បីធ្វើការវាយតម្លៃឡើងវិញលើការសម្រេចចិត្តកាលពីលើកមុនពីការបំពេញសញ្ញា “+” និង “-” នៅក្នុងតារាង ស្ដីពីប្រាក់ចំណូល ប្រាក់ចំណាយ និងការកំណត់តម្លៃ។

- តើតម្លៃលក់របស់ប្អូនស្ថិតនៅក្រោម ឬ នៅលើអត្រាតម្លៃលក់នៅទីផ្សារ?
- ផ្អែកលើការធ្វើសម្ភាស តើប្អូនគួរកែប្រែព័ត៌មាននៅក្នុងតារាងប្រាក់ចំណូល និង ប្រាក់ចំណាយរបស់ប្អូនដែរឬទេ?
- តើក្រុមរបស់ប្អូនគួរតែគណនាឡើងវិញពីតម្លៃលក់ទំនិញ ឬ សេវាកម្មរបស់ ប្អូន ដើម្បីធ្វើឱ្យមានប្រាក់ចំណេញ និង មានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែងតម្លៃដែរឬទេ?
- ប្រសិនបើត្រូវគណនាតម្លៃទំនិញឡើងវិញ ចូរធ្វើកិច្ចការនោះ។
- តើមានគុណសម្បត្តិ និង គុណវិបត្តិអ្វីខ្លះចំពោះមុខជំនួញនៅតាមទីផ្សាររបស់អ្នក?
  [➢ចម្លើយរំពឹងទុក : កើតមានតាមរដូវកាល ទទួលបានប្រាក់ចំណេញតិចតួច មានការប្រែប្រួលតម្លៃក្នុងទីផ្សារ មិនមានតម្រូវការគ្រប់គ្រាន់...]

ឯកសារសម្រាប់គ្រូ

សកម្មភាពទី៣ : ការពិភាក្សាការវាយតម្លៃឡើងវិញលើតម្លៃទំនិញរបស់យើង	២០ នាទី

គ្រូឱ្យសិស្សពិភាក្សាលើចំណុចខាងក្រោម :

- តើក្រុមណាខ្លះ ដែលការកំណត់តម្លៃលក់ស្ថិតនៅក្រោមតម្លៃលក់នៅទីផ្សារ? ចូរពន្យល់ ។
- តើក្រុមណាខ្លះ ដែលការកំណត់តម្លៃលក់ស្ថិតនៅលើតម្លៃលក់នៅទីផ្សារ? ចូរពន្យល់ ។
- តើក្រុមណាខ្លះ ដែលបានសម្រេចចិត្តកែប្រែការកំណត់តម្លៃលក់? ចូរពន្យល់ពីមូលហេតុ ។
- តើប្អូនគិតថាមុខជំនួញនៅទីផ្សាររបស់ប្អូនកំពុងតែបង្កើនប្រាក់ចំណូល ប៉ុន្តែនៅតែមានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែង?
- ចូរលើកពីគុណសម្បត្តិ និង គុណវិបត្តិមួយចំនួននៃការប្រកបមុខជំនួញនៅទីផ្សារ ។
- តើមានវិធីសាស្ត្រអ្វីខ្លះដែលអ្នកចង់ប្រើដើម្បីទាក់ទាញ និង រក្សាអតិថិជនរបស់អ្នក?

កិច្ចការផ្ទះ

- នៅសប្តាហ៍ក្រោយយើងនឹងពិនិត្យឡើងវិញនូវតារាងគ្រោងថវិកាប្រចាំខែផ្ទាល់ខ្លួនរបស់យើង ។ ដូចនេះប្អូនៗត្រូវបំពេញចំនួនថវិកាទាំងនេះនៅជួរ " **ចំនួនជាក់ស្តែង** " និង ជួរ "**ភាពខុសគ្នា**" ។ ប្រសិនបើប្អូនៗធ្វើមិនចប់ប្អូនៗអាចយកទៅធ្វើបន្ថែមនៅផ្ទះ ។

មេរៀនទី១៣ : ការធ្វើជំនួញ និង ថវិកាផ្ទាល់ខ្លួន

រយៈពេលបង្រៀន ២ ម៉ោង

ការរៀបចំរបស់គ្រូមុនពេលបង្រៀន

- ពិនិត្យមើលមេរៀនឡើងវិញឱ្យបានហ្មត់ចត់
- ពិនិត្យមើលខ្លឹមសារក្នុងសៀវភៅសិស្ស ដើម្បីដឹងពីព័ត៌មាន និងសំណួរ
- សរសេរករណីសិក្សានីមួយៗនៅលើក្រដាសផ្សេងគ្នា។
- សរសេរកម្រងសំណួរខ្លឹមសារមេរៀននៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ ។

សម្ភារៈ

- ឯកសារណែនាំសម្រាប់គ្រូ
- សៀវភៅសិស្ស
- រៀបចំសម្ភារៈបង្រៀនដូចដែលមានរៀបរាប់ខាងលើ
- ក្ដារខៀន និង ដីស
- សៀវភៅកត់ត្រា
- ឡាំងតូច, ប្រអប់, មួកសម្រាប់ដាក់ចម្រៀកក្រដាសតូចៗ
- ក្រដាសផ្ទាំងធំ និង ហ្វឺត
- កម្រងសំណួរ និងខ្លឹមសារមេរៀន។

លទ្ធផលសិក្សារំពឹងទុក

ពេលរៀនមេរៀននេះចប់ សិស្សនឹងអាច :

- បំពេញតារាងគ្រោងថវិកាចំណាយផ្ទាល់ខ្លួនប្រចាំខែ
- បែងចែកឱ្យច្បាស់រវាងប្រាក់ចំណាយលើកិច្ចការជំនួញ និង ប្រាក់ចំណាយផ្ទាល់ខ្លួន
- បញ្ជាក់ពីមូលហេតុស្ដីពីសារៈសំខាន់នៃការទុកដាក់ថវិកាទាំងនេះនៅដាច់ដោយឡែកពីគ្នា
- កំណត់វិធីទុកដាក់ថវិកាទាំងនេះឱ្យនៅដាច់ដោយឡែកពីគ្នា។

លំនាំនៃការបង្រៀន

សកម្មភាពទី១: ការពិនិត្យឡើងវិញនូវតារាងគ្រោងថវិកាប្រចាំខែផ្ទាល់ខ្លួន	⏲: ៣០ នាទី

១. គ្រូឱ្យសិស្សពិនិត្យមើលសៀវភៅកំណត់ត្រាចំណាយប្រចាំថ្ងៃ និង ថវិកាប្រចាំខែផ្ទាល់ខ្លួនឡើងវិញ។ ថវិកាប្រចាំខែត្រូវយកទៅបំពេញនៅផ្ទះ។

២. គ្រូពិនិត្យមើលថវិកាប្រចាំខែជាមួយសិស្ស

- គ្រូសួរសិស្សបញ្ជាក់ក្រែងពួកគេបានជួបប្រទះបញ្ហាប្រឈមក្នុងការបង្កើតថវិកាប្រចាំខែ។
- គ្រូឱ្យសិស្សលើកដៃ ប្រសិនបើសមតុល្យរវាងប្រាក់ចំណូល និង ប្រាក់ចំណាយរបស់គេមានលក្ខណៈដូចខាងក្រោម:
  - វិជ្ជមាន? (ប្រាក់ចំណូលមានចំនួនច្រើនជាងប្រាក់ចំណាយ)
  - អវិជ្ជមាន? (ប្រាក់ចំណូល មានចំនួនតិចជាង ប្រាក់ចំណាយ)
- ឱ្យសិស្សពិភាក្សាពីចម្លើយរបស់គេ និងមូលហេតុដែលបញ្ជាក់ពីលទ្ធផលវិជ្ជមាន និងអវិជ្ជមាន។
  - (ចម្លើយរំពឹងទុកសម្រាប់ចំនួនប្រាក់ខុសគ្នាដែលអវិជ្ជមាន :
    - ប្រាក់ចំណូលរបស់គេទទួលបានតិចជាងចំនួនដែលគេបានរំពឹងទុក។
    - ពួកគេភ្លេចដាក់បញ្ចូលប្រភេទការចំណាយមួយចំនួននៅក្នុងថវិការបស់គេ។
    - ពួកគេបានចំណាយច្រើនជាងប្រភេទចំណាយពិតដែលគេបានធ្វើផែនការ។
    - ពួកគេមានតម្រូវការបន្ទាន់ក្នុងការចំណាយដែលគ្មាននៅក្នុងគម្រោង។
    - ពួកគេគណនាចំនួនប្រាក់សរុបរបស់គេខុសនៅក្នុងតារាងគ្រោងថវិកា។
    - តម្លៃមុខទំនិញឡើងថ្លៃដោយសារអតិផរណា ឬ តម្រូវការច្រើន។
  - (ចម្លើយរំពឹងទុកសម្រាប់ចំនួនប្រាក់ខុសគ្នាដែលវិជ្ជមាន :
    - ប្រាក់ចំណូលរបស់គេទទួលបានច្រើនជាងចំនួនដែលគេបានរំពឹងទុក។
    - ពួកគេបានដាក់បញ្ចូលប្រភេទការចំណាយមួយចំនួននៅក្នុងថវិការបស់គេ។
    - ពួកគេបានចំណាយតិចជាងប្រភេទចំណាយពិតដែលគេបានធ្វើផែនការ។
    - ពួកគេបានសម្រេចចិត្តចំណាយតិច ដោយសារពួកគេត្រូវការសន្សំប្រាក់ឱ្យបានច្រើន។
    - មុខទំនិញមួយចំនួនដែលគេត្រូវទិញអស់ថវិកាតិចជាងចំនួនថវិកាដែលគេបានគ្រោង)
- តើប្អូនៗ ត្រូវធ្វើអ្វីផ្សេងទៀតក្នុងការង្កើតថវិកាប្រចាំខែថ្មីដែរឬទេ?
  - [ចម្លើយរំពឹងទុក :

- តាមការគិតឃើញរបស់សិស្ស
- កែលំអប្រភេទចំណូលចំណាយឱ្យទាន់ស្ថានភាព
- ពិនិត្យមើលទៅលើតម្លៃទំនិញបច្ចុប្បន្ន
- ធ្វើផែនការសន្សំប្រាក់នៅក្នុងគំរោងថវិកា
- ។ល។]

៣- ការពិភាក្សា ការបង្កើតគម្រោង

☞ រំលឹកឡើងវិញ ថាតើអ្វីជាសារៈសំខាន់នៃការបង្កើតគំរោងថវិកា?

➢ [ចម្លើយរំពឹងទុកៈដើម្បីធ្វើឱ្យប្រាកដនោះគឺថា ប្រាក់របស់អ្នកនឹងត្រូវមានចំនួនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ទូទាត់លើការចំណាយចាំបាច់នានា។ ត្រូវធ្វើផែនការ និងសន្សំប្រាក់មួយចំនួនសម្រាប់អនាគត។ ត្រូវចំណាយប្រាក់ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពដោយធ្វើការត្រួតពិនិត្យលើប្រាក់ចំណូល និងប្រាក់ចំណាយ។ ត្រូវស្វែងយល់ឱ្យបានស៊ីជំរៅពីស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីធ្វើឱ្យអ្នកអាចមានលទ្ធភាពត្រួតពិនិត្យរៀបចំថវិការបស់អ្នកសម្រាប់អនាគត។]

☞ តើអ្នកឃើញមានការប្រែប្រួលនៅក្នុងទម្លាប់ចំណាយប្រាក់របស់អ្នក ក្រោយពីបានរៀនធ្វើផែនការកត់ត្រាចំណាយប្រចាំថ្ងៃ និងការធ្វើផែនការថវិកាដែរឬទេ?

➢ [ចម្លើយរំពឹងទុក : តាមការគិតឃើញរបស់សិស្ស]

☞ តើអ្នកគិតថាការបង្កើតផែនការថវិកាអាចធ្វើឱ្យមានការប្រែប្រួលដល់ទម្លាប់នៃការចំណាយដូចម្តេច?

➢ [ចម្លើយរំពឹងទុកអាចមានដូចខាងក្រោម តែមិនមានកំណត់នោះឡើយៈ

- ការបង្កើតផែនការថវិកាអាចធ្វើឱ្យមនុស្សយល់បានកាន់តែច្បាស់ពីរបៀបធ្វើឱ្យមានសមតុល្យដល់ប្រាក់ចំណូល និងចំណាយរបស់គេ។
- ការបង្កើតផែនការថវិកាអាចធ្វើឱ្យមនុស្សគិតទុកជាមុនពីអ្វីដែលគេសង្ឃឹមថាទទួលបាន និងអ្វីដែលគេត្រូវធ្វើផែនការចំណាយ។
- ការបង្កើតផែនការថវិកាអាចធ្វើឱ្យមនុស្សកាត់បន្ថយបានពីការចំណាយដោយឥតព្រាងទុក និងការចំណាយលើរបស់ប្រណិតដែលមិនបានធ្វើផែនការចំណាយ។]

☞ តើអ្នកគិតថាការកត់ត្រាចំណាយប្រចាំថ្ងៃអាចធ្វើឱ្យប្រែប្រួលដល់ទម្លាប់នៃការចំណាយយ៉ាងដូចម្តេច?

➢ [ចម្លើយរំពឹងទុកអាចមានដូចខាងក្រោម

- ការកត់ត្រាចំណាយប្រចាំថ្ងៃធ្វើឱ្យគេអាចរៀបចំឯកសារចំណាយគ្រប់ប្រភេទរបស់គេបាន។

- តាមរយៈការរៀបចំឯកសារចំណាយទាំងនោះ ធ្វើឱ្យគេចងចាំបានពីអ្វីដែលត្រូវចំណាយ ។
- ការកត់ត្រាការចំណាយជួយធ្វើឱ្យគេវិភាគបានយ៉ាងងាយស្រួលលើការចំណាយនានាដែលពួកគេពេញចិត្តចង់ចំណាយ និង មិនចង់ចំណាយ ។
- ការកត់ត្រាការចំណាយបានត្រឹមត្រូវធ្វើឱ្យយើងចេះគិតយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្នពីចំនួនប្រាក់ដែលត្រូវចំណាយ និងអ្វីៗដែលត្រូវចំណាយ. . .។]

សកម្មភាពទី ២: សេចក្ដីផ្ដើម	១៥ នាទី

១. គ្រូពន្យល់សិស្ស

បញ្ហាដែលសំខាន់ទាក់ទងនឹងការប្រកបមុខរបរខ្នាតតូចនៅក្នុងសហគមន៍របស់យើងនោះគឺកង្វះខាតការយល់ដឹងរវាងប្រាក់ធ្វើជំនួញ និងប្រាក់ប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនឱ្យបានច្បាស់លាស់ព្រោះពួកគេច្រើនដាក់បញ្ចូលគ្នា។ អ្នកធ្វើជំនួញជាច្រើនក៏ភ្លេចផងដែរក្នុងការធ្វើកំណត់សម្គាល់ពីភាពខុសគ្នារវាងប្រាក់ចំណូល និងប្រាក់ចំណេញ ។ ពួកគេតែងជួបប្រទះកង្វះខាតថវិកាដើម្បីរក្សា ឬធ្វើឱ្យកិច្ចការជំនួញមានការរីកចម្រើន ។ ពួកគេតែងទុកកិច្ចការផ្ទាល់ខ្លួនជាប់ទាក់ទងនឹងការអនុវត្តកិច្ចការជំនួញ ។ មេរៀននេះនឹងបង្ហាញឱ្យឃើញពីសារៈសំខាន់នៃការ កត់សម្គាល់ពីភាពខុសគ្នារវាងប្រាក់ធ្វើជំនួញនិងប្រាក់ផ្ទាល់ខ្លួន ។

២. គ្រូបង្ហាញសិស្សពីគោលបំណងនៃមេរៀននៅថ្ងៃនេះ ។

៣. គ្រូឱ្យសិស្សប្រាប់ឈ្មោះប្រភេទមុខជំនួញមួយចំនួនដែលកំពុងតែដំណើរការនៅតាមមូលដ្ឋាន ។

៤. គ្រូឱ្យសិស្សជ្រើសរើសមុខជំនួញមួយក្នុងចំណោមមុខជំនួញដែលបានលើកឡើងសម្រាប់ធ្វើការពិភាក្សា ។

៥. គ្រូនាំសិស្សពិភាក្សាលើចំណុចដូចតទៅ: នៅក្នុងមេរៀននេះយើងនឹងពិភាក្សាពីប្រភេទផ្សេងៗនៃការចំណាយ ។

- ចូរកំណត់ការចំណាយជាក់លាក់ក្នុងការធ្វើជំនួញ ដើម្បីធ្វើឱ្យកិច្ចការជំនួញមានស្ថេរភាព ។
  - ចម្លើយរំពឹងទុក :
    - សម្ភារៈ
    - កម្លាំងពលកម្ម
    - ឧបករណ៍ប្រើប្រាស់
    - ថ្លៃអគ្គិសនី
    - ថ្លៃជួលផ្ទះ
    - ថ្លៃទឹក ។ល ។
- ចូរកំណត់ការចំណាយជាក់លាក់របស់អ្នកធ្វើជំនួញម្នាក់ក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ការចំណាយនៅក្នុងក្រុមគ្រួសាររបស់គេ ។
  - ចម្លើយរំពឹងទុក :

- o អាហារ
- o កន្លែងស្នាក់នៅ
- o សំលៀកបំពាក់
- o ការព្យាបាលជំងឺ
- o ថ្លៃសាលា
- o . . . .

☞ ចូរកំណត់តម្រូវការប្រាក់មួយចំនួនដែលមិនបានរំពឹងទុកទាក់ទងនឹងការធ្វើជំនួញ។

➢ចម្លើយរំពឹងទុករួមមាន :

- o ផលិតផលដែលបាត់បង់ ឬ ផលិតផលដែលខូចខាត
- o ការប្រែប្រួលតម្លៃទីផ្សារ
- o ការប្រែប្រួលថ្លៃដឹកជញ្ជូន

☞ ចូរកំណត់តម្រូវការប្រាក់ដែលមិនបានរំពឹងទុកសម្រាប់គ្រួសារ :

➢ចម្លើយរំពឹងទុក :

- o ការព្យាបាលជំងឺជាបន្ទាន់
- o ការបាត់បង់ទ្រព្យសម្បត្តិដោយប្រការផ្សេងៗ
- o ខូចខាតផលដំណាំ

សកម្មភាពទី៣ : ការបង្ហាញករណីសិក្សាពីតម្រូវការប្រាក់ក្នុងស្ថានភាពចាំបាច់	⏱ ៥៥ នាទី

១. គ្រូបែងចែកសិស្សជា ១០ ក្រុមតូច ២ក្រុមមានករណីសិក្សាដូចគ្នា (ករណីសិក្សាតែមួយ)

២. គ្រូចែករណីសិក្សា ១ ក្នុងចំណោមករណីសិក្សាទាំង ៥ (ប្រសិនបើសិស្សមានសៀវភៅឯកសារគេអាចមើលខ្លឹមសារករណីសិក្សានេះនៅក្នុងសៀវភៅ)។

៣. ក្រុមនីមួយៗត្រូវសរសេរចម្លើយចំពោះសំណួរដែលមានរាយនៅខាងក្រោមករណីសិក្សានីមួយៗ។

រឿងរបស់ វ៉ាន់ដា

វ៉ាន់ដា មានហាងតូចមួយនៅផ្ទះល្វែងផ្ទាល់ដី ។ នាងបើកលក់គ្រឿងទេសដូចជា ស៊ុត ហ្គាស ស្ករត្នោត អំបិល ឈើគូស ទៀន អំពូលភ្លើង ។ល ។ ប្រសិនបើគាត់ត្រូវការស្ករ អំបិល ឬរបស់របរផ្សេងទៀត សម្រាប់ចំអិនអាហារ គាត់តែងតែយករបស់ដែលមាននៅក្នុងហាងមកប្រើប្រាស់ ។

ពេលខ្លះគាត់បាត់បង់ភ្ញៀវ ពីព្រោះហាងរបស់គាត់គ្មានទំនិញគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់តម្រូវការភ្ញៀវ ។ គាត់គ្មានប្រាក់គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ទិញទំនិញបន្ថែមមកដាក់លក់នៅក្នុងហាងទេ ។ ជាញឹកញាប់គាត់ក៏គ្មានប្រាក់គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ទិញម្ហូបអាហារផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារផងដែរ ។ គាត់ឆ្ងល់ណាស់ហេតុអ្វីបានជាមុខរបររបស់គាត់រកប្រាក់មិនបាន ។ គាត់ត្រូវសុំប្រាក់ពីប្ដីរបស់គាត់បន្ថែមទៀតសម្រាប់បន្តមុខរបរនេះ ។

រឿងរបស់ សារី

សារី ជាអ្នកប្រកបមុខរបរធ្វើនំ ។ ជារៀងរាល់ព្រឹកនាងក្រោកពីព្រលឹម ដើម្បីធ្វើនំ ។ ពេលធ្វើរួចគាត់តែងទុកនំ ២ សម្រាប់គ្រួសារគាត់ ហើយក្រៅពីនេះគាត់យកទៅលក់ឱ្យហាងនំ ។ ម្ចាស់ហាងបង់ប្រាក់ថ្លៃលក់នំឱ្យគាត់ជារៀងរាល់ថ្ងៃ ហើយថែមទាំងបញ្ជាទិញទុកសម្រាប់លក់នៅថ្ងៃបន្ទាប់ទៀត ។ គាត់មិនដែលទិញអ្វីផ្ដេសផ្ដាសនោះទេ ។ នៅពេលត្រឡប់មកដល់ផ្ទះវិញ គាត់បានដាក់ប្រាក់ចូលទៅក្នុងហិបពិសេសរបស់គាត់ដែលលាក់ទុកក្នុងផ្ទះ ។

សារី តែងធ្វើផែនការពីការចំណាយប្រាក់ជានិច្ច ។ ក្នុងមួយសប្ដាហ៍គាត់រាប់ប្រាក់ម្ដង ដើម្បីចង់ដឹងថាតើគាត់រកបានប្រាក់ប៉ុន្មាន ។ គាត់ពិនិត្យមើលរបស់របរសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់មុខជំនួញរបស់គាត់ ហើយធ្វើការសម្រេចចិត្តថា តើត្រូវការប្រាក់ប៉ុន្មានសម្រាប់ទិញនៅសប្ដាហ៍ក្រោយ ។ គាត់តែងពិនិត្យមើលក្រែងមានឧបករណ៍ណាមួយត្រូវផ្លាស់ ។ បន្ទាប់មក សារី ពិនិត្យមើលរបស់របរហូបចុកសម្រាប់គ្រួសារដែលត្រូវការបន្ថែម ។ គាត់បានដាក់ប្រាក់មួយផ្នែកចូលទៅក្នុងហោប៉ៅខាងឆ្វេងសម្រាប់ទិញរបស់របរធ្វើនំ ហើយគាត់ដាក់ប្រាក់មួយផ្នែកទៀតទៅក្នុងហោប៉ៅខាងស្ដាំសម្រាប់ទិញម្ហូបអាហារ ។ គាត់ក៏ដាក់ប្រាក់មួយចំនួនតូចចូលទៅក្នុងហិបវិញសម្រាប់ប្រើប្រាស់ពេលត្រូវការចាំបាច់ ។ បន្ទាប់មកសារីក៏ទៅផ្សារដើម្បីទិញរបស់របរធ្វើនំ និងម្ហូបអាហារ ។ នាងមានប្រាក់គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារ ។

រឿងរបស់ មីងមួយ

ក្នុងការខ្ចីប្រាក់កាលពីលើកមុន មីងមួយ បានខិតខំធ្វើការយ៉ាងខ្លាំងដើម្បីរកប្រាក់សងគេ ។ គាត់បានទិញបន្លែនៅផ្សារនៅទីក្រុងមកលក់នៅតាមផ្ទះក្នុងសហគមន៍ ។ គាត់រកប្រាក់ចំណេញបានច្រើនណាស់ពីការខ្ចីប្រាក់លើកមុនមកប្រកបមុខរបរ ។

មីងមួយ ឥឡូវខ្ចីប្រាក់ថ្មីបន្តទៀត ។ ប្រាក់ដែលគាត់ខ្ចីលើកនេះ មួយផ្នែកគាត់បានយកទៅទិញបន្លែលក់ ។ ប្រាក់ដែលនៅសល់គាត់យកទៅទិញអង្ករ និងគ្រឿងធ្វើម្ហូបផងដែរ ។ គាត់បានសម្រេចចិត្តទិញរទេះរុញល្អជាងមុនមួយសម្រាប់ដាក់លក់ទំនិញរបស់គាត់ ។

មិត្តរបស់មីងមួយដែលខ្ចីប្រាក់គេដែរនោះបានមកលេងគាត់ ។ មិត្តរបស់ មីងមួយម្នាក់នេះមិនបានបង់ប្រាក់ដែលខ្ចីគេជាយូរមកហើយ ព្រោះកូនរបស់គាត់មានជំងឺជាទម្ងន់កាលពីឆ្នាំកន្លងទៅនេះ ។ គាត់បានចំណាយប្រាក់ជាច្រើនទៅលើថ្លៃព្យាបាលកូន ។ គាត់ក៏សុំខ្ចីប្រាក់ខ្លះពីមីងមួយ ។

មីងមួយក៏បានពន្យល់ប្រាប់មិត្តគាត់ថា គាត់ត្រូវការប្រើប្រាក់កម្ចីនេះសម្រាប់មុខជំនួញរបស់គាត់ ។ម្យ៉ាងទៀតគាត់មិនទាន់មានប្រាក់សងគេនៅឡើយទេ ។ ប៉ុន្តែមីងមួយបាននិយាយថាខ្ញុំមានប្រាក់មួយចំនួនតូចដែលបានសន្សំទុកសម្រាប់ពេលត្រូវការជាបន្ទាន់ ប៉ុន្តែឯងអាចខ្ចីប្រាក់នេះបានប្រសិនបើមានស្ថានភាពធ្ងន់ធ្ងរបែបនេះ ។ មិត្តរបស់មីងមួយបានអរគុណគាត់ជាខ្លាំងដែលបានជួយ ហើយសន្យាថានឹងសងមីងមួយវិញក្នុងពេលមួយសមស្រប ។

ឥឡូវមីងមួយមានទំនិញច្រើនសម្រាប់លក់ ហើយរទេះដែលដាក់ទំនិញរបស់គាត់ក៏ស្អាតទៀត ។ មីងមួយកំពុងតែរកបានប្រាក់ចំណេញច្រើន ហើយគាត់អាចមានលទ្ធភាពសងប្រាក់គេបានយ៉ាងងាយស្រួល ។ គាត់បានសម្រេចចិត្តដាក់សន្សំបន្ថែមទៀតជំនួសឱ្យប្រាក់ដែលគាត់បានឱ្យមិត្តភក្តិខ្ចី ។

រឿងរបស់ រក្សា

រក្សាជាជាងកាត់ដេរ ។ គាត់កាត់ដេរសម្លៀកបំពាក់នៅឯហាងមួយ ។ ពេលថ្មីៗនេះ គាត់បានបើកមុខជំនួញកាត់ដេរផ្ទាល់ខ្លួន ។ រក្សាបានខ្ចីប្រាក់គេច្រើនជាង២ដងនៃចំនួនប្រាក់ដែលគាត់បានគ្រោងសម្រាប់ធ្វើដើមទុនប្រកបមុខរបររបស់គាត់ ។

រក្សាក៏មានបំណងរៀបចំពិធីជប់លៀង ដើម្បីអបអរសាទរការចាប់ផ្តើមមុខជំនួញរបស់គាត់ ។ រក្សាបានយកប្រាក់ដែលខ្ចីលើសមកធ្វើពិធីជប់លៀង ។

សកម្មភាពធ្វើជំនួញថ្មីរបស់រក្សាបានដំណើរការល្អប្រសើរ ប៉ុន្តែគាត់មិនមានប្រាក់គ្រប់គ្រាន់សងគេឱ្យបានទៀតទាត់នោះទេ ។ រក្សាបានប្រើប្រាក់ដែលខ្ចីលើស ដើម្បីសងបំណុលគេ ។

ដល់កំណត់ថ្ងៃបង់ប្រាក់ រក្សាមិនមានប្រាក់គ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីបង់ថ្លៃសងបំណុលសរុបនោះឡើយ ។ គាត់បានប្រមូលប្រាក់ធ្វើជំនួញរបស់គាត់ទាំងអស់យកទៅសងបំណុលគេ ។ គាត់បាត់បង់ម៉ាស៊ីនកាត់ដេររបស់គាត់ និងគ្មានធនធានសម្រាប់បន្តមុខជំនួញរបស់គាត់ទៀតឡើយ ។

រឿងរបស់ វណ្ណា

វណ្ណា បានទៅខ្ចីប្រាក់គេ ។ នាងមានផែនការប្រើប្រាក់កម្ចីទាំងអស់ ដើម្បីទិញអង្ករសម្រាប់លក់ ។ នៅពេលគាត់មកដល់ផ្សារ គាត់មិនបានទិញអង្ករទេ តែគាត់បានឃើញសំលៀកបំពាក់ស្អាតៗ ។ គាត់មិនបានទិញសំលៀកបំពាក់ជាយូរមកហើយ ។ គាត់ក៏សម្រេចចិត្តទិញសំលៀកបំពាក់នោះ ។

កូនស្រីរបស់វណ្ណាក៏សុំសម្លៀកបំពាក់ថ្មីដែរ ។ គាត់ក៏បានទិញឱ្យកូនមួយសម្រាប់ដែរ ។ គាត់នៅសល់ប្រាក់កម្ចីតែពាក់កណ្តាលប៉ុណ្ណោះ ។ គាត់ក៏ទៅទិញអង្ករសម្រាប់ធ្វើមុខជំនួញរបស់គាត់ ។ គាត់ក៏វិលត្រឡប់ទៅសហគមន៍របស់គាត់វិញ ដើម្បីលក់អង្ករ ។ គាត់រកប្រាក់ចំណូលបានតិចតួចជាងអ្វីដែលគាត់បានគិត ។ គាត់ស្ទើរតែគ្មានប្រាក់ចាត់ចែងសងបំណុលរបស់គេ ។

៤. គ្រូពន្យល់

- ប្អូនត្រូវធ្វើការតាមក្រុមតូច ដើម្បីធ្វើបង្ហាញពីករណីសិក្សា ព្រមទាំងឆ្លើយនឹងសំណួរទាក់ទងនឹងការប្រើប្រាក់សម្រាប់ធ្វើជំនួញ និង ប្រាក់ផ្ទាល់ខ្លួន ។
  - o តើនៅក្នុងករណីសិក្សាមានបញ្ហាអ្វីកើតឡើង?
  - o តើអាចមានជម្រើសអ្វីខ្លះសម្រាប់បុគ្គល ឬ ក្រុមដែលប្រឈមនឹងបញ្ហាទាំងនេះនៅក្នុងករណីសិក្សារបស់អ្នក?
  - o តើជម្រើសអ្វីខ្លះដែលពួកគេបានធ្វើនៅក្នុងករណីសិក្សារបស់អ្នក?
  - o តើពួកគេអាចមានជម្រើសផ្សេងអ្វីខ្លះ?
- គ្រូពិនិត្យមើលករណីសិក្សាទាំងនោះម្តងមួយៗ ។
  - o គ្រូឱ្យសិស្សនៅក្នុងក្រុមម្នាក់អានករណីសិក្សា ។

- គ្រូឱ្យសិស្សមកពីក្រុមទាំង ២ដែលធ្វើការពិភាក្សាលើករណីសិក្សានោះ ចូលរួមឆ្លើយនឹងសំណួរ ទាំង ៤ ខាងលើ ។ សិស្សផ្សេងទៀតអាចសួរសំណួរ និង ចូលរួមបន្ថែមយោបល់ចំពោះការបង្ហាញរបស់ក្រុមនីមួយៗ ។

៥. បន្ទាប់ពីការបង្ហាញករណីសិក្សាទាំងនោះចប់ គ្រូសួរ ៈ

- ហេតុអ្វីបានជាចាំបាច់ត្រូវរក្សាទុកដាក់ប្រាក់សម្រាប់ធ្វើជំនួញ និង ប្រាក់ផ្ទាល់ខ្លួនឱ្យនៅដាច់ដោយឡែកពីគ្នា?
- ចូរបញ្ជាក់ពីសារៈសំខាន់ក្នុងការប្រើប្រាស់ប្រាក់ធ្វើជំនួញសម្រាប់សកម្មភាពជំនួញផ្សេងទៀតដែលចាំបាច់ ។
- កំណត់យុទ្ធវិធី ដែលធ្វើឱ្យយើងអាចប្រើប្រាស់ និង ចាត់ចែងប្រាក់ធ្វើជំនួញប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាព និង ទុកដាក់ប្រាក់ធ្វើជំនួញ និង ប្រាក់ផ្ទាល់ខ្លួននៅដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ។

ខ្លឹមសារសង្ខេបឯកសារណែនាំសម្រាប់គ្រូ

គ្រូឱ្យសិស្សបំពេញសំណួរ ដើម្បីសង្ខេបឡើងវិញលើខ្លឹមសារមេរៀន។ ប្រសិនបើសិស្សមានសៀវភៅឯកសារ គេអាចមើលនៅក្នុងសៀវភៅរបស់គេ។

- សិស្សធ្វើកិច្ចការដោយខ្លួនគេ ឆ្លើយនឹងសំណួរដែលមានបិទលើក្រដាសផ្ទាំងធំ។
- សិស្សអាចប្រើព័ត៌មាននៅក្នុងសៀវភៅកត់ត្រារបស់គេបាន។

សំណួរសង្ខេបមេរៀនឡើងវិញ :

១. ចូរលើកឧទាហរណ៍ពី " **តម្រូវការ** " មួយ ហើយពន្យល់ថាហេតុអ្វីក៏វាជាតម្រូវការចាំបាច់។

២. ចូរលើកឧទាហរណ៍ពី " **ចំណង់** " មួយ ហើយពន្យល់ថាហេតុអ្វីក៏វាជាចំណង់។

៣. តើការចំណាយណាមួយដែលងាយស្រួល និង សំខាន់បំផុត?(ចូរគូសរង្វង់ជុំវិញឃ្លានោះ)

ចំណាយថេរ   ចំណាយប្រែប្រួល   ចំណាយដែលមិនបានគ្រោងទុក   ចំណាយលើវត្ថុប្រណិត

៤. តើ "**ទម្លាប់ចំណាយប្រាក់**" បែបណាដែលអ្នកចាត់ទុកថាល្អ ឬសមរម្យ?

៥. តើអ្នកគិតថានឹងកែលំអ " **ទម្លាប់ចំណាយប្រាក់** " តាមវិធីណាខ្លះ?

៦. តើអ្វីដែលជាគោលបំណងសំខាន់សម្រាប់អ្នក?

៧. តើអ្នកមានសកម្មភាពអ្វីខ្លះ ដែលអ្នកត្រូវធ្វើ ដើម្បីឱ្យសម្រេចគោលបំណងនេះ?

៨. តើអ្នកត្រូវតែផ្លាស់ប្តូរ " **ទម្លាប់ចំណាយប្រាក់** " ដើម្បីធ្វើឱ្យមានប្រាក់សម្រេចគោលបំណងធ្វើជំនួញរបស់អ្នកឬទេ? ចូរពន្យល់។

៩. តើអ្វីដែលជាសារៈសំខាន់នៃការប្រើប្រាស់សៀវភៅកំណត់ត្រាចំណាយ?

១០. តើសារប្រយោជន៍នៃការបង្កើតថវិកាមានអ្វីខ្លះ?

១១. តើហេតុអ្វីបានជាថវិកាអាចនឹងមានការប្រែប្រួលគ្រប់ពេល?

១២. ចូរពន្យល់ពីសារៈសំខាន់នៃការរៀបចំបញ្ជីគណនេយ្យ ។

១៣. តើអ្វីដែលជាចំណុចសំខាន់ត្រូវពិចារណា ពេលអ្នកធ្វើការកំណត់តម្លៃទំនិញសម្រាប់លក់?

១៤. ចូរលើកហេតុផល ៣ យ៉ាង ដើម្បីបញ្ជាក់សារៈសំខាន់ក្នុងការរក្សាទុកប្រាក់ធ្វើជំនួញ និងប្រាក់ផ្ទាល់ខ្លួននៅដាច់ពីគ្នា ។

ឧបសម្ព័ន្ធ ១.១ : [illegible] (សម្រាប់គ្រូ)

ប័ណ្ណវាយតម្លៃការសិក្សារបស់សិស្សម្នាក់ៗ

ឈ្មោះសិស្ស __________ សាលា__________ ឃុំ______ ស្រុក________ ថ្នាក់ទី ____ [illegible]______

ចំណុចត្រូវដាក់ពិន្ទុ		ពិន្ទុ (១-១៥)	និទ្ទេស
វិញ្ញាសាទី ១: [illegible] ([illegible])			
[illegible] ១៥ ពិន្ទុ (ពីពិន្ទុ ០ ដល់ ៧-ខ្សោយ/ ពី ៨ ដល់ ១០-មធ្យម / ពី ១១ ដល់ ១៥-ល្អ)			
សង្កេតឥរិយាបថសិស្ស		ពិន្ទុ (១-៥)	និទ្ទេស
១	[illegible] : [illegible] ។ [illegible] ។		
២	[illegible] : [illegible] ។		
៣	[illegible] : [illegible] ។		
៤	[illegible] : [illegible]		
៥	[illegible] : [illegible] ។		
៦	[illegible] : [illegible] ។		
៧	[illegible] : [illegible] ។		
	សរុបសង្កេតឥរិយាបថសិស្ស		
សង្កេតឥរិយាបថសិស្សទទួលបានពិន្ទុសរុប ៣៥ ពិន្ទុ (ពីពិន្ទុ ០ ដល់ ១៧-ខ្សោយ/ ពី ១៨ ដល់ ២៥-មធ្យម / ពី ២៦ ដល់ ៣៥-ល្អ)			
ពិន្ទុសរុបសំណួរសរសេរ និងសង្កេតឥរិយាបថសិស្ស (ពីពិន្ទុ ០ ដល់ ២៤-ខ្សោយ/ ពី ២៥ ដល់ ៣៣-មធ្យម / ពី ៣៤ ដល់ ៥០-ល្អ)			

ថ្ងៃទី ______ ខែ ______ ឆ្នាំ _____

ហត្ថលេខា និងឈ្មោះគ្រូ

ឧបសម្ព័ន្ធ ១.២ : តារាងបូកសរុបរបាយតម្លៃការសិក្សារបស់សិស្សប្រចាំថ្នាក់

ខេត្ត .... ស្រុក ....សាលា .... ថ្នាក់ទី .... ប្រធានបទ ....

ល.រ	ឈ្មោះសិស្ស	សំណួរសរសេរ		ឥរិយាបថ		សរុប	
		ពិន្ទុ	និទ្ទេស	ពិន្ទុ	និទ្ទេស	ពិន្ទុ	និទ្ទេស
១							
២							
៣							
៤							
៥							
៦							
៧							
៨							
៩							
១០							
១១							
១២							
១៣							
១៤							
១៥							
១៦							
១៧							
១៨							
១៩							
២០							
២១							
២២							
២៣							
២៤							
២៥							
២៦							

បានឃើញ និងឯកភាព

ថ្ងៃទី .... ខែ .... ឆ្នាំ ....

នាយកសាលា

ហត្ថលេខា និងឈ្មោះគ្រូបង្រៀន

ការអង្កេតថ្នាក់រៀន					ការវាយតម្លៃគ្រប់ណិនជីវិត
សាលា				គ្រូ	អ្នកសង្កេត
កាលបរិច្ឆេទ	ការចាប់ផ្តើមមេរៀន	ការបញ្ចប់មេរៀន	ថ្នាក់	ចំនួនសិស្សដែលបានចុះឈ្មោះ/មានវត្តមាន	ប្រធានបទបំណិនជីវិត:
តើមេរៀនបង្ហាញពីអ្វី?					

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ – ការរៀបចំ – តើបន្ទប់រៀន..	ពិន្ទុ	កំណត់សម្គាល់យោងតាមភស្តុតាង
មានសណ្តាប់ធ្នាប់ ហើយសម្ភារត្រៀមជាស្រេចសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងមេរៀននេះ?	1-2-3-4-5	
បង្ហាញសិស្សនូវសម្ភារៈដែលបានធ្វើកាលពីមេរៀនមុន?	1-2-3-4-5	
លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ - ការសិក្សា - តើសិស្ស...	**ពិន្ទុ**	**កំណត់សម្គាល់យោងតាមភស្តុតាង**
មានចំណាប់អារម្មណ៍ និងចូលរួមក្នុងការងាររបស់ពួកគេ	**1-2-3-4-5**	
ធ្វើការក្នុងក្រុមខុសៗគ្នាក្នុងកំឡុងពេលបង្រៀន ដោយមានតួនាទីក្រុមច្បាស់លាស់	**1-2-3-4-5**	
ពិភាក្សាជាមួយមេរៀនដែលគ្រូបង្រៀន	**1-2-3-4-5**	
បង្ហាញចំណេះដឹង ឬបំណិនពីមេរៀនមុន	**1-2-3-4-5**	
លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ – ការបង្រៀន – តើគ្រូ..	**ពិន្ទុ**	**កំណត់សម្គាល់យោងតាមភស្តុតាង**
អនុវត្តតាមកិច្ចតែងការដែលមាន?	**1-2-3-4-5**	***សូមបញ្ជាក់ពីគុណភាពមួយដែលត្រូវបានប្រើ***
ប្រើប្រាស់ធនធានសហគមន៍ក្នុងការបង្រៀនមេរៀននេះ ឬប្រើប្រាស់សហគមន៍ផងស្រុង?	**1-2-3-4-5**	

ប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្របង្រៀនបែបអន្តរកម្ម ឧ.ផែនទី គំនិត, ការណីសិក្សា, ការសម្តែងតួ,ល្បែងកំសាន្ត...	1-2-3-4-5	
ប្រើប្រាស់ប្រភេទសំណួរផ្សេងៗ	1-2-3-4-5	
ប្រើប្រាស់ធនធានបង្កើតឡើងដោយខ្លួនឯង ឬរក សាបន្ថែមដើម្បីពន្យល់មេរៀន	1-2-3-4-5	
ចាប់ផ្តើមតាមពេលកំណត់ និងប្រើប្រាស់ពេល វេលាយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព	1-2-3-4-5	
ផ្តល់មតិយោបល់វិជ្ជមានដើម្បីជំរុញការសិក្សា និង បង្កើនទំនុកចិត្តរបស់សិស្ស	1-2-3-4-5	
ជួយសិស្សជាលក្ខណៈបុគ្គលចំពោះសិស្សណាដែល មានការលំបាក	1-2-3-4-5	
កត់ត្រាការវិវត្តនៃអត្តចរិតសិស្សក្នុងតារាងវាយ តម្លៃការសិក្សារបស់សិស្ស?	1-2-3-4-5	

បន្ទាប់ពីផ្នែកនេះ ចូរប្រើប្រាស់កំណត់ត្រារបស់អ្នកដើម្បីពិភាក្សាជាមួយគ្រូ សុំឱ្យគ្រូកំណត់ចំណុចល្អរបស់មេរៀន ហើយធ្វើការស្នើសុំការផ្លាស់ប្តូរ ឬការកែលម្អ ធ្វើការជាមួយគ្រូដើម្បីកំណត់ភាពខ្លាំងៗ ធ្វើការផ្តល់គំនិតចំពោះការកែលម្អ ការសង្កេតត្រូវបានបញ្ចប់ ដោយធ្វើការសម្ភាសន៍។

ចំណុចខ្លាំង	គំនិតសម្រាប់កែលម្អ

ហត្ថលេខានិងឈ្មោះរបស់អ្នកវាយតម្លៃ ....

ហត្ថលេខានិងឈ្មោះរបស់គ្រូ ....

X

ចំណង់ ឬ តម្រូវការ

✓

មិត្តភ័ក្ត

ការងារ

វត្តអារាម ឬ វិហារអ៊ីស្លាម
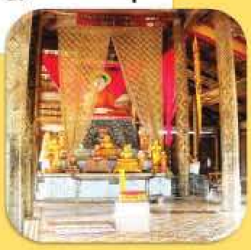

សាលារៀន

លុយជាច្រើន

ទូរទស្សន៍

កុំព្យូទ័រផ្ទាល់ខ្លួន

ម៉ូតូថ្មី

ស្ករគ្រាប់ និង នំស្រួយ

សម្រាកពេញមួយថ្ងៃ

គ្រឿងអលង្ការ

ការថែរក្សាជម្ងឺពីគ្រូពេទ្យ

ឡានឡិចស៊ីស

ការការពារពី ការរំលោភបំពាន ឬ ការប្រមាទ

បន្ទប់គេងផ្ទាល់ខ្លួន

អាហារភ្លាមៗ

សិទ្ធសម្រាប់ការពារពីការរើសអើង

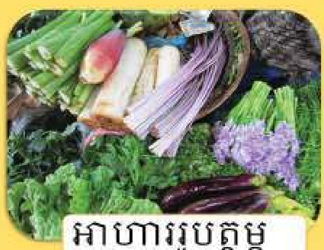
អាហាររូបត្ថម្ភ

ទឹកស្អាត

សំលៀកបំពាក់ និង ម៉ូដនិយមថ្មី

សេរីភាពដើម្បីប្រតិបត្តិវប្បធម៌របស់ខ្លួនផ្ទាល់

កន្លែងកំសាន្ត និងការកំសាន្តសប្បាយ

ទូរស័ព្ទថ្មី

ការបញ្ចេញមតិយោបល់

រូបិយវត្ថុកម្ពុជា

ប្រភេទក្រដាសប្រាក់: ៥០រៀល
ទំហំ: ១៣០មម x ៦០មម
ឆ្នាំបោះពុម្ភ: ២០០២
ពណ៌ផ្ទៃ: លឿងទុំ
ពណ៌នា: ផ្នែកកណ្តាលនៃក្រដាសប្រាក់រំលេចឡើងនូវរូបក្លោងទ្វារប្រាសាទបន្ទាយស្រី។ ផ្នែកខាងស្តាំមានរូបនរៈសិង្ហ និងផ្នែកខាងឆ្វេងមានរូបចម្លាក់ក្បាលនាគ។

ប្រភេទក្រដាសប្រាក់: ១០០រៀល
ទំហំ: ១៣០មម x ៦០មម
ឆ្នាំបោះពុម្ភ: ២០០១
ពណ៌ផ្ទៃ: ស្វាយ និងបៃតង
ពណ៌នា: រំលេចឡើងនូវទិដ្ឋភាពនៃសាលារៀនមួយខ្នង និងសិស្សានុសិស្សកំពុងដើរសំដៅទៅកាន់ថ្នាក់រៀនរបស់ខ្លួន។

ប្រភេទក្រដាសប្រាក់: ៥០០រៀល
ទំហំ: ១៣៨មម x ៦៤មម
ឆ្នាំបោះពុម្ភ: ២០០៣
ពណ៌ផ្ទៃ: ក្រហម
ពណ៌នា: រូបភាពស្ពានគីស្សិណា "កម្ពុជា-ជប៉ុនដែលឆ្លងកាត់ទន្លេមេគង្គ ស្ថិតក្នុងទីរួមខេត្តកំពុងចាម។

ប្រភេទក្រដាសប្រាក់: ១០០០រៀល
ទំហំ: ១៣៨មម x ៦៤មម
ឆ្នាំបោះពុម្ភ: ២០០៦
ពណ៌ផ្ទៃ: ឈាមជ្រូក និងខៀវ
ពណ៌នា: រូបភាពកំពង់ផែខេត្តព្រះសីហនុ ដែលកំពុងមានសកម្មភាពមមាញឹកក្នុងការលើកដាក់ទំនិញ។

ប្រភេទក្រដាសប្រាក់: ២០០០រៀល
ទំហំ: ១៤៦មម x ៦៨មម
ឆ្នាំបោះពុម្ភ: ២០០៨
ពណ៌ផ្ទៃ: បៃតងក្រមៅ និងលឿង
ពណ៌នា: រូបទ្វារប្រាសាទព្រះវិហារ និងអក្សរ "ពីរពាន់រៀល" នៅពីខាងក្រោម។

ប្រភេទក្រដាសប្រាក់: ៥០០០រៀល
ទំហំ: ១៤៦មម x ៦៨មម
ឆ្នាំបោះពុម្ភ: ២០០១
ពណ៌ផ្ទៃ: ប្រផេះ និងបៃតង
ពណ៌នា: រូបស្ពានបុរាណនៅកំពង់ក្តី ខេត្តសៀមរាប។

ប្រភេទក្រដាសប្រាក់: ១០០០០រៀល
ទំហំ: ១៤៦មម x ៦៨មម
ឆ្នាំបោះពុម្ភ: ២០០១
ពណ៌ផ្ទៃ: ពណ៌ស្វាយ ពណ៌ត្នោត និងខៀវ
ពណ៌នា: រូបភាពពិធីបុណ្យអុំទូកនៅមុខព្រះបរមរាជវាំង។

ប្រភេទក្រដាសប្រាក់: ២០០០០រៀល
ទំហំ: ១៥០មម x ៧០មម
ឆ្នាំបោះពុម្ភ: ២០០៨
ពណ៌ផ្ទៃ: ស៊ីជម្ពូ និងពណ៌ខៀវ
ពណ៌នា: រូបភាពប្រាសាទអង្គរធំទាំងមូលមើលបញ្ឈិតពីលើ និងរូបចម្លាក់ព្រហ្មមុខបួននៃប្រាសាទបាយ័ន។

ប្រភេទក្រដាសប្រាក់: ៥០០០០រៀល
ទំហំ: ១៥០មម x ៧០មម
ឆ្នាំបោះពុម្ភ: ២០០១
ពណ៌ផ្ទៃ: លឿង ឈាមជ្រូក និងត្នោត
ពណ៌នា: រូបភាពប្រាសាទអង្គរវត្ត មើលបញ្ឈិតពីលើ។

MINISTERIO
DE ASUNTOS EXTERIORES
Y DE COOPERACION

aecid

DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

giz